# DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/687

**od 17. prosinca 2019.**

**o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila za sprečavanje i kontrolu određenih bolesti s popisa**

**(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja") ([1]), a posebno njezin članak 47. stavak 1., članak 53. stavak 2., članak 54. stavak 3., članak 55. stavak 2., članak 58. stavak 2., članak 63. prvi stavak, članak 64. stavak 4., članak 67. prvi stavak, članak 68. stavak 3., članak 70. stavak 3., članak 72. stavak 2., članak 73. stavak 3., članak 74. stavak 4., članak 76. stavak 5., članak 77. stavak 2. i članak 272. stavak 2.,

budući da:

(1) Uredbom (EU) 2016/429 utvrđena su pravila o sprečavanju i suzbijanju bolesti životinja koje su prenosive na životinje ili ljude, uključujući pravila o svijesti o bolesti, pripravnosti i suzbijanju bolesti. Konkretno, Uredbom (EU) 2016/429 utvrđena su posebna pravila o sprečavanju i suzbijanju bolesti za bolesti iz njezina članka 5. Uredbom (EU) 2016/429 predviđeno je i da se ta posebna pravila za pojedine bolesti primjenjuju na vrste i skupine životinjskih vrsta koje predstavljaju znatan rizik od širenja određenih bolesti i koje su kao takve navedene u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1882 ([2]).

(2) Potrebno je utvrditi pravila kojima se dopunjuju pravila o mjerama kontrole bolesti iz dijela III. glave II. Uredbe (EU) 2016/429 za određene bolesti s popisa. Ta dodatna pravila usko su povezana s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) 2016/429 i potrebno ih je primjenjivati zajedno. Radi jednostavnosti, transparentnosti i lakše primjene dodatna bi pravila trebalo utvrditi u jedinstvenom aktu umjesto u nekoliko zasebnih akata, u kojima postoji mnogo unakrsnih upućivanja i rizika od preklapanja.

(3) Članak 53., članak 54. stavak 3., članak 55. stavak 2., članak 58. stavak 2. i članci 63., 64., 67., 68. i 70. u poglavlju 1. glave II. Uredbe (EU) 2016/429 odnose se na različite tehničke aspekte mjera koje treba poduzeti u slučaju sumnje i potvrde bolesti iz članka 9. stavka 1. točke (a) te uredbe. Jednako tako, članak 72. stavak 2., članak 73. stavak 3., članak 74. stavak 4., članak 76. stavak 5. i članak 77. u poglavlju 2. glave II. Uredbe (EU) 2016/429 odnose se na tehničke aspekte mjera koje treba poduzeti u slučaju sumnje i potvrde bolesti iz članka 9. stavka 1. točaka (b) i (c) te uredbe.

(4) Pravila koja treba utvrditi na temelju članaka u glavi II. međusobno su povezana jer se primjenjuju na mjere kontrole bolesti za različite kategorije bolesti s popisa iz Uredbe (EU) 2016/429. Stoga bi ta pravila radi njihove jasnoće i djelotvorne primjene trebalo utvrditi u jednom delegiranom aktu kojim se propisuje sveobuhvatan skup tehničkih mjera kontrole bolesti s popisa i koji pridonosi ukupnom pojednostavnjenju pravnog okvira za kontrolu bolesti životinja.

([1]) SL L 84, 31.3.2016., str. 1.

([2]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1882 od 3. prosinca 2018. o primjeni određenih pravila za sprečavanje i suzbijanje bolesti na kategorije bolesti s popisa i o utvrđivanju popisa vrsta i skupina vrsta koje predstavljaju znatan rizik za širenje tih bolesti s popisa (SL L 308, 4.12.2018., str. 21.).

(5) Dosadašnje odredbe o kontroli bolesti bile su utvrđene u nizu direktiva, od kojih je svaka sadržavala pravila za jednu ili nekoliko bolesti životinja. Neka od tih pravila zamijenjena su Uredbom (EU) 2016/429, dok je druga potrebno zamijeniti ovom Delegiranom uredbom radi pojednostavnjenja i uklanjanja mogućih nedosljednosti. Time će se osigurati jasna, usklađena i detaljna pravila za kontrolu bolesti životinja u cijeloj Uniji. Također, nadležnim tijelima i subjektima omogućit će se primjena relevantnih odredaba te će se povećati transparentnost pravila i time osigurati bolji odgovor na rizike od bolesti životinja.

(6) Kako bi se u slučaju izbijanja bolesti kategorije A bolest što prije iskorijenila i kako bi se osigurala visoka razina zaštite zdravlja i dobrobiti životinja, potrebno je predvidjeti mjere kontrole bolesti na razini Unije.

(7) Područjem primjene ove Uredbe stoga bi se trebale obuhvatiti mjere kontrole bolesti kategorije A kod kopnenih i akvatičnih životinja te određene mjere kontrole bolesti kategorija B i C. U slučaju bolesti kategorija B i C te mjere kontrole bolesti trebale bi se primjenjivati zajedno s pravilima o nadziranju i iskorjenjivanju iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/689 ([3]).

(8) Mjere kontrole bolesti utvrđene u ovoj Delegiranoj uredbi trebale bi se primjenjivati na životinje i proizvode dobivene od životinja, uključujući proizvode životinjskog podrijetla, zametne proizvode, nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode. Ti nusproizvodi životinjskog podrijetla podliježu pravilima o javnom zdravlju i zdravlju životinja utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). Pravila za sigurno prikupljanje, odlaganje i preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda utvrđena u toj uredbi primjenjuju se u slučaju pojave bolesti kategorije A. Međutim, tom uredbom nisu obuhvaćene mjere kontrole bolesti i ograničenja koji se trebaju primjenjivati u takvim slučajevima. Stoga bi ta pravila trebalo predvidjeti ovom Delegiranom uredbom.

(9) Direktivom 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) utvrđena su pravila sigurnog prijevoza opasnih tvari. Pri prijevozu zaraženih nusproizvoda životinjskog podrijetla ili drugih zaraženih materijala koji se mogu smatrati opasnim tvarima, nadležna tijela trebala bi poštovati pravila utvrđena u toj direktivi.

(10) Primjereno je slijediti jedinstveni pristup za primjenu mjera u slučaju bolesti kategorije A. Međutim, kako bi se utvrdilo odgovarajuće vrijeme kad nadležno tijelo treba primijeniti mjere kontrole i provesti istrage, u slučaju sumnje ili potvrde tih bolesti u obzir treba uzeti epidemiologiju bolesti. Stoga bi trebalo utvrditi „razdoblja praćenja" kao referentne rokove za svaku bolest kategorije A koja zahvaća kopnene životinje, na temelju razdoblja inkubacije i drugih relevantnih elemenata koji mogu utjecati na širenje bolesti.

(11) U članku 54. Uredbe (EU) 2016/429 zahtijeva se da nadležno tijelo provodi istrage o pojavi bolesti kategorije A u različitim fazama: i. kad se sumnja na bolest; ii. kad je bolest potvrđena; i iii. kad je potrebno isključiti mogućnost širenja bolesti na epidemiološki povezane objekte i lokacije te susjedne objekte i zone. Te istrage uključuju klinički pregled i uzorkovanje za laboratorijsko testiranje. Primjereno je utvrditi opća pravila o uzorkovanju kako bi se osigurala valjanost postupaka uzorkovanja, dijagnostičkih metoda i biosigurnosnih mjera.

(12) U članku 43. Uredbe (EU) 2016/429 od nadležnog tijela zahtijeva se da izradi i ažurira krizne planove te, prema potrebi, osigura detaljne priručnike s uputama o provedbi mjera koje treba poduzeti u slučaju pojave bolesti kategorije A, kako je propisano u dijelu III. te uredbe. Mjerama iz ove Delegirane uredbe dopunjavaju se mjere utvrđene u dijelu III. Uredbe (EU) 2016/429 te ih je stoga potrebno provesti u skladu s kriznim planovima iz Uredbe (EU) 2016/429.

---

([3]) [Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/689 od 17. prosinca 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila o nadziranju, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti" za određene bolesti s popisa i emergentne bolesti (vidjeti stranicu 211 ovoga Službenog lista).

([4]) Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 („Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla") (SL L 300, 14.11.2009., str. 1.).

([5]) Direktiva 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari (SL L 260, 30.9.2008., str. 13.).

(13) U člancima 53. i 55. Uredbe (EU) 2016/429 utvrđene su obveze subjekata i nadležnih tijela u slučaju sumnje na bolest kategorije A. Cilj je spriječiti širenje bolesti sa zahvaćenih životinja i objekata za koje su odgovorni na nezahvaćene životinje ili ljude, čak i prije nego što bolest bude potvrđena. U toj ranoj fazi u zahvaćenom objektu trebalo bi primjenjivati mjere kontrole bolesti i biosigurnosne mjere propisane Uredbom (EU) 2016/429 u pogledu premještanja životinja i proizvoda iz tog objekta i njegove blizine, odnosno u njih. Također je potrebno precizirati te mjere kako bi se osigurala njihova djelotvornost i proporcionalnost.

(14) U članku 54. Uredbe (EU) 2016/429 od nadležnog se tijela zahtijeva provođenje službene istrage u slučaju sumnje na bolest kategorije A, kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost bolesti. Kako bi se u svim državama članicama uspostavio standardni operativni postupak za takve službene istrage, potrebno je detaljno navesti okolnosti koje opravdavaju provođenje istrage, minimalne istražne zadaće koje trebaju provesti službeni veterinari te način obavljanja tih zadaća.

(15) Uredbom (EU) 2016/429 propisano je da u slučaju sumnje ili potvrde bolesti kategorije A treba primijeniti mjere kontrole bolesti ne samo u objektima u kojima se drže životinje nego i u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na drugim lokacijama koje mogu predstavljati rizik od širenja bolesti. Potrebno je navesti koje se mjere kontrole primjenjuju u tim slučajevima, konkretno u slučaju graničnih kontrolnih postaja i prijevoznih sredstava.

(16) Uredbom (EU) 2016/429 zahtijeva se da potvrda bolesti kategorije A bude početna točka nakon koje nadležno tijelo provodi strože mjere kontrole bolesti od onih koje se primjenjuju u fazi sumnje te provodi dodatne istrage. Stoga je potrebno odrediti kad bi se bolest kategorije A trebala smatrati potvrđenom. Tu bi potvrdu trebalo dati u skladu s aktima Unije donesenima na temelju Uredbe (EU) 2016/429 o nadziranju bolesti, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti”.

(17) U Uredbi (EU) 2016/429 utvrđena su osnovna pravila o mjerama kontrole bolesti koja se trebaju primjenjivati u zahvaćenim objektima u slučaju izbijanja bolesti kategorije A. Istodobno nadležnim tijelima omogućuje određenu fleksibilnost pri odlučivanju o tome koje bi se od tih mjera trebale primjenjivati. Kako bi se nadležnim tijelima omogućilo da poduzmu najrazmjernije i najučinkovitije mjere kontrole i osiguraju usklađenu provedbu mjera koje poduzimaju države članice, primjereno je utvrditi detaljne kriterije za donošenje odluka na temelju epidemioloških okolnosti, vrste i lokacije objekata, vrsta i kategorija životinja te gospodarskih i socijalnih uvjeta na području zahvaćenom bolešću.

(18) Nadležno tijelo trebalo bi u opravdanim slučajevima i, po potrebi, uz dodatna jamstva imati mogućnost odobriti odstupanja od određenih mjera kontrole bolesti, posebno od zahtjeva za usmrćivanje životinja u zahvaćenom objektu, uzimajući u obzir epidemiološke čimbenike i nakon provedbe precizne procjene rizika. Takva odstupanja mogla bi se odobriti za zatvorene objekte, za životinje koje se drže u znanstvene svrhe ili svrhe povezane s očuvanjem zaštićenih ili ugroženih vrsta te za službeno registrirane rijetke pasmine ili životinje s potvrđenom velikom genetskom, kulturnom ili obrazovnom vrijednošću. U takvim slučajevima primjena općih mjera mogla bi imati neželjene i nerazmjerne posljedice.

(19) Kako bi se mjere kontrole bolesti prilagodile svakoj specifičnoj situaciji, nadležno tijelo trebalo bi imati mogućnost primjene mjera kontrole bolesti koje nisu izričito propisane Uredbom (EU) 2016/429 ili ovom Delegiranom uredbom, uzimajući u obzir epidemiološke čimbenike te nakon provedene procjene rizika.

(20) Čišćenje i dezinfekcija u zahvaćenom objektu jedna je od osnovnih mjera kontrole bolesti propisanih Uredbom (EU) 2016/429 kako bi se na najmanju moguću mjeru sveo rizik od širenja potvrđene bolesti kategorije A. Preliminarno čišćenje i dezinfekcija najdjelotvornija je mjera za smanjenje brojnosti uzročnika bolesti u zahvaćenom objektu nakon uklanjanja zahvaćenih životinja. Stoga bi nadležno tijelo trebalo imati obvezu provjeriti učinkovitost neposrednog preliminarnog čišćenja i dezinfekcije te, prema potrebi, kontrole insekata i glodavaca. Primjereno je detaljno opisati postupak čišćenja i dezinfekcije te precizno navesti kada mora biti pokrenut i kriterije za odabir biocidnih proizvoda koji će se koristiti.

(21) U članku 62. Uredbe (EU) 2016/429 od nadležnog se tijela zahtijeva da proširi mjere kontrole bolesti koje se primjenjuju u zahvaćenim objektima na druge objekte, njihove epidemiološke jedinice, objekte u poslovanju s hranom i hranom za životinje ili objekte u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na svaku drugu lokaciju, uključujući prijevozna sredstva, za koje epidemiološki dokazi daju povod sumnji da će se na njih, iz njih ili kroz njih proširiti bolest kategorije A. Potrebno je navesti istragu sljedivosti koju nadležno tijelo mora provesti u okviru epidemiološkog istraživanja propisanog Uredbom (EU) 2016/429 kako bi se ta epidemiološka veza ispravno utvrdila.

(22) Primjereno je i detaljno navesti mjere kontrole koje se trebaju primijeniti u utvrđenim povezanim objektima i lokacijama. Te mjere, da bi bile djelotvorne, trebaju biti fleksibilne i razmjerne, bez nametanja nepotrebnih opterećenja subjektima ili nadležnim tijelima. Stoga bi, nakon provedene procjene rizika, u iznimnim okolnostima nadležna tijela trebala imati mogućnost odstupanja od općih odredaba.

(23) U članku 64. Uredbe (EU) 2016/429 od nadležnih se tijela zahtijeva da u slučaju potvrde izbijanja bolesti kategorije A uspostave zonu ograničenja oko zahvaćenog objekta kako bi se spriječilo daljnje širenje bolesti. Zona ograničenja može uključivati zonu zaštite i zonu nadziranja. Primjereno je odrediti dodatna pravila o načinu uspostave i, prema potrebi, izmjene zone ograničenja, uključujući pojedinosti o zoni zaštite, zoni nadziranja i mogućnosti uspostave dodatnih zona ograničenja ovisno o epidemiologiji bolesti. Također je primjereno predvidjeti posebna odstupanja u slučajevima u kojima uspostava zona ograničenja ne bi pridonijela kontroli širenja bolesti ili bi se njome nametnulo neopravdano opterećenje subjektima i nadležnim tijelima.

(24) U članku 65. Uredbe (EU) 2016/429 navedene su mjere koje nadležno tijelo može poduzeti u zoni ograničenja radi sprečavanja širenja bolesti. Kako bi se nadležnim tijelima omogućilo da poduzmu najrazmjernije i najučinkovitije mjere kontrole i osiguraju usklađenu provedbu mjera u svim državama članicama, primjereno je utvrditi detaljne kriterije za donošenje odluka na temelju epidemioloških okolnosti, vrste i lokacije objekata za proizvodnju, vrsta i kategorija životinja te gospodarskih i socijalnih uvjeta na području zahvaćenom bolešću.

(25) Potrebno je precizno navesti zabrane premještanja životinja i proizvoda unutar zone zaštite i zone nadziranja, iz njih ili kroz njih, te zabrane drugih aktivnosti koje mogu predstavljati rizik od širenja bolesti kategorije A. Te zabrane trebale bi biti proporcionalne riziku od širenja bolesti koji je povezan sa svakom aktivnošću i proizvodom. Stoga ih je potrebno utvrditi uzimajući u obzir epidemiološki profil bolesti. To je posebno važno u odnosu na zabrane koje se odnose na proizvode jer postoje određeni proizvodi koje bi trebalo izuzeti, prije svega one koji se smatraju sigurnim proizvodima s obzirom na rizik od širenja određenih bolesti.

(26) Zabrane aktivnosti u zoni ograničenja trebalo bi u najvećoj mogućoj mjeri ograničiti. Stoga bi nadležno tijelo trebalo imati mogućnost odobriti odstupanja od zabrana ako su poduzete određene mjere za umanjivanje rizika i ako su ispunjeni određeni postupovni uvjeti. Takva se odstupanja posebno mogu odobriti ako nadležno tijelo može provjeriti jesu li pojačane biosigurnosne mjere i ako su ispunjeni opći i posebni uvjeti kada je riječ o relevantnim životinjama, proizvodima dobivenima od tih životinja ili ostalim tvarima i materijalima koji mogu biti kontaminirani.

(27) Premještanja kopitara i papkara trebalo bi ograničiti na prijevoz do klaonice. Premještanja peradi trebalo bi ograničiti na prijevoz do klaonice i na mlađe životinje kao što su jednodnevni pilići i pilenke. Premještanja proizvoda životinjskog podrijetla trebala bi biti dopuštena ako su proizvodi proizvedeni prije utvrđenog razdoblja visokog rizika od bolesti. Premještanja proizvoda i nusproizvoda životinjskog podrijetla proizvedenih unutar ili nakon razdoblja visokog rizika trebala bi biti dopuštena ako su proizvodi podvrgnuti posebnim postupcima obrade kojima se inaktivira uzročnik bolesti. Ti bi postupci trebali biti u skladu s postojećim zakonodavstvom Unije, međunarodnim standardima i novim znanstvenim dokazima.

(28) Nadležno tijelo trebalo bi moći posjetiti objekte i pregledati životinje. Kako bi se spriječilo daljnje širenje bolesti, trebalo bi utvrditi zahtjeve koji moraju biti ispunjeni prije ukidanja mjera koje se primjenjuju na zonu zaštite. Nakon ukidanja tih mjera, na području koje je prethodno bilo uključeno u zonu zaštite trebalo bi u dodatnom razdoblju provesti mjere koje se primjenjuju u zoni nadziranja kako bi se zajamčilo da je bolest suzbijena.

(29) Odredbe o mjerama kontrole bolesti koje se primjenjuju u zoni nadziranja trebale bi obuhvaćati opća i posebna pravila za životinje, proizvode dobivene od tih životinja ili druge tvari i materijale koji mogu biti kontaminirani. Trebale bi sadržavati i odstupanja kako bi se omogućila proporcionalna primjena mjera kontrole. Intenzitet mjera kontrole i odstupanja kojima je cilj proporcionalna primjena tih mjera trebali bi odražavati manji rizik od rizika širenja bolesti koji postoji u zoni nadziranja, ali bi trebali jamčiti da su mjere kontrole dovoljne da se izbjegne svaki rizik od daljnjeg širenja bolesti.

(30) Nadležno tijelo trebalo bi: i. odobriti repopulaciju životinja u zahvaćenim objektima; ii. osigurati da se provede završno čišćenje i dezinfekcija objekta te, ako je relevantno; iii. provesti provjeru vektorâ kako bi se spriječilo ponovno pojavljivanje bolesti. Nadležno tijelo trebalo bi imati fleksibilnost potrebnu za donošenje odluke o najprimjerenijim mjerama za repopulaciju vodeći računa o epidemiološkim okolnostima i posebnim uvjetima umanjivanja rizika.

(31) Bolestima kategorije A mogu biti zahvaćene i divlje životinje vrsta s popisa. Zbog toga su mjere kontrole bolesti kod tih divljih životinja presudne da bi se spriječilo širenje i osiguralo iskorjenjivanje bolesti. Kad je riječ o bolestima koje se javljaju kod držanih životinja, nadležno tijelo trebalo bi razmotriti mjere kontrole bolesti kod divljih životinja kao dio kriznih planova propisanih Uredbom (EU) 2016/429. Mjere kontrole trebale bi se primjenjivati na divlje životinje u zaraženoj zoni kod kojih postoji sumnja na bolest i kod kojih je potvrđena bolest. Mjere kojima se ograničava premještanje iz zaražene zone držanih životinja vrsta s popisa trebalo bi primjenjivati fleksibilno, s obzirom na epidemiološku situaciju. To je potrebno kako bi se osigurale snažne mjere kontrole i istodobno izbjegla nepotrebna opterećenja za subjekte i nadležna tijela.

(32) Prikupljanje i sigurno odlaganje tijela uginulih divljih životinja pridonosi sprečavanju širenja bolesti kategorije A. Uredbu (EU) 2016/429 potrebno je dopuniti pravilima kojima se osigurava sigurno prikupljanje i odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla od divljih kopnenih i akvatičnih životinja zahvaćenih bolestima kategorije A ili podložnih mjerama ograničenja uvedenima kao odgovor na te bolesti u skladu s Uredbom (EZ) 1069/2009.

(33) U članku 43. Uredbe (EU) 2016/429 od nadležnog tijela zahtijeva se osnivanje operativne stručne skupine kao dio kriznih planova. Ti su planovi osmišljeni kako bi se zajamčila visoka razina svijesti o bolesti i pripravnosti te kako bi se osigurao brz odgovor u slučaju izbijanja bolesti kategorije A. Glavna zadaća operativne stručne skupine u slučaju izbijanja bolesti kod kopnenih životinja jest potpora nadležnom tijelu u procjeni relevantnih mjera za kontrolu ili iskorjenjivanje bolesti. Operativna stručna skupina za bolesti divljih kopnenih životinja trebala bi biti multidisciplinarna i u njoj bi trebali biti predstavnici relevantnih vladinih službi kao što su tijela nadležna za okoliš i šume te predstavnici zainteresiranih dionika, lokalnih vlasti, policije ili drugih organizacija s kojima se nadležno tijelo može savjetovati o mogućim mjerama u cilju kontrole ili iskorjenjivanja bolesti kategorije A i njihovoj provedbi.

(34) Direktiva Vijeća 2006/88/EZ ([6]) sadržava odredbe o zahtjevima zdravlja životinja koji se primjenjuju na životinje i proizvode akvakulture te o sprečavanju i kontroli određenih bolesti akvatičnih životinja. Odredbe ove Delegirane uredbe trebale bi se temeljiti na odredbama prethodnih propisa Unije koje su funkcionirale dobro i koje su revidirane i usklađene, koliko je to moguće, sa stečenim znanjem i iskustvom te ažurirane u skladu s novim dokazima i međunarodnim standardima.

(35) U članku 61. Uredbe (EU) 2016/429 propisana je primjena mjera kontrole bolesti u objektima i na drugim lokacijama nakon potvrde bolesti kategorije A. Jedna od tih mjera jest usmrćivanje životinja koje mogu biti kontaminirane ili mogu pridonijeti širenju bolesti. U ovoj Delegiranoj uredbi trebalo bi detaljno objasniti mogućnost takvog preventivnog usmrćivanja kao mjere kontrole bolesti kojoj je cilj smanjiti infekcijski pritisak bolesti kategorije A i olakšati njezinu kontrolu.

(36) Članak 62. Uredbe (EU) 2016/429 sadržava kriterije za proširenje mjera kontrole bolesti koje se primjenjuju u zahvaćenom objektu na epidemiološki povezane objekte i lokacije. Analiza hidrodinamičkih i topografskih uvjeta, uključujući podatke iz vodenih slivova, prepreka u vodenim tokovima ili uvjeta protoka vode, omogućuje predviđanje mogućeg pasivnog širenja bolesti kategorije A na druge objekte ili lokacije, a to predviđanje može pridonijeti tome da se učinak bolesti kategorije A svede na najmanju moguću mjeru. Ishod takve analize omogućuje provedbu mjera kontrole bolesti na temelju boljih informacija kojima bi se širenje bolesti kategorije A s područja visokog rizika na područje slobodno od bolesti trebalo izbjeći ili svesti na najmanju moguću mjeru.

([6]) Direktiva Vijeća 2006/88/EZ od 24. listopada 2006. o zahtjevima zdravlja životinja koji se primjenjuju na životinje akvakulture i njihove proizvode te o sprečavanju i kontroli određenih bolesti akvatičnih životinja (SL L 328, 24.11.2006., str. 14.).

(37) Nadležno tijelo trebalo bi imati mogućnost odstupanja od ograničenja koja se primjenjuju nakon potvrde bolesti kategorije A kako bi se dopustila uporaba životinja akvakulture za prehranu ljudi, pod uvjetom da ne pokazuju kliničke znakove bolesti i da se prerađuju na način kojim se smanjuje rizik od širenja bolesti zaraznim materijalom. Odstupanje bi trebalo biti usmjereno na smanjenje ekonomskih gubitaka uz istodobno smanjenje rizika od širenja bolesti.

(38) Člankom 37. Uredbe (EU) 2016/429 predviđa se priznavanje statusa „slobodno od bolesti" kompartmentima za bolesti s popisa. Kompartmenti obuhvaćaju različite objekte sa zajedničkim i učinkovitim sustavima biosigurnosti koji tim objektima omogućuju poseban zdravstveni status životinja. Stoga bi se, u slučaju sumnje na bolest ili potvrde bolesti kategorije A u objektu akvakulture unutar određenog kompartmenta, mjere kontrole bolesti trebale proširiti na druge objekte u tom kompartmentu, što bi rezultiralo učinkovitijom kontrolom bolesti.

(39) Mirovanje za akvatične životinje mjera je kontrole bolesti koja je već uključena u prethodno zakonodavstvo Unije o sprečavanju i kontroli bolesti životinja akvakulture i trebala bi se i dalje primjenjivati. Glavni je cilj mirovanja sprečavanje ili smanjenje na najmanju moguću razinu rizika od ponovnog zahvaćanja objekata bolešću kategorije A nakon što su očišćeni i dezinficirani, a prije unošenja nove populacije akvatičnih životinja. Sinkroniziranom provedbom mirovanja na područjima s više zaraženih objekata jačaju se mjere kontrole bolesti i pridonosi većoj stopi uspješnosti. Za različite bolesti kategorije A trebalo bi utvrditi različita razdoblja mirovanja kako bi se vrijeme mirovanja smanjilo na najmanju moguću mjeru i istodobno osigurala djelotvornost te mjere kontrole bolesti.

(40) Ako je objekt akvakulture zahvaćen bolešću kategorije A koja ne predstavlja rizik za zdravlje ljudi, nakon što se poduzmu mjere za umanjivanje rizika trebalo bi dopustiti stavljanje na tržište proizvodâ iz tog objekta. Kad je riječ o ribama, te bi mjere trebale uključivati klanje i uklanjanje utrobe. Rakove prije otpremanja treba preraditi u neaktivne proizvode. Ti proizvodi trebali bi se upotrebljavati izravno u prehrani ljudi ili biti podvrgnuti daljnjoj preradi u objektu koji je odobren prema članku 179. Uredbe (EU) 2016/429. Te su mjere djelotvorne za kontrolu i sprečavanje daljnjeg širenja bolesti, a istodobno omogućuju da se ti proizvodi upotrebljavaju za prehranu ljudi, a ne da se nepotrebno rasipaju.

(41) U članku 64. Uredbe (EU) 2016/429 propisano je da u slučaju izbijanja bolesti kategorije A među akvatičnim životinjama treba uspostaviti zonu ograničenja kao djelotvornu mjeru kontrole bolesti. Zone ograničenja mogu uključivati zonu zaštite oko objekata u kojima postoji povećani rizik da budu zahvaćeni bolešću kategorije A. Kako bi se osigurala djelotvorna kontrola bolesti i spriječilo njezino daljnje širenje, trebalo bi zabraniti uvođenje životinja akvakulture za uzgoj u objekte koji se nalaze u zoni zaštite. Kako bi se izbjegla ponovna zaraza, zonu zaštite trebalo bi zadržati sve dok zahvaćeni objekti akvakulture ne budu ispražnjeni od životinja, očišćeni i dezinficirani, a razdoblje mirovanja okončano.

(42) Mjere kontrole bolesti koje se primjenjuju u zoni zaštite od bolesti akvatičnih životinja trebalo bi ukinuti samo ako se ispuni niz uvjeta, među ostalim depopulacija, čišćenje, dezinfekcija i provedba mirovanja u zahvaćenim objektima. Isto tako, rezultati redovitih posjeta svim objektima koji se nalaze u zoni zaštite moraju biti zadovoljavajući. Kad se svi ti uvjeti ispune, zona zaštite trebala bi postati zona nadziranja. Tu zonu nadziranja trebalo bi zadržati do završetka razdoblja nadziranja odgovarajuće bolesti kategorije A i nestanka elemenata za sumnju na prisutnost bolesti.

(43) U članku 43. Uredbe (EU) 2016/429 zahtijeva se da nadležno tijelo osnuje operativnu stručnu skupinu kao dio kriznih planova osmišljenih kako bi se osigurala visoka razina svijesti o bolesti i pripravnosti te omogućio brzi odgovor u slučaju izbijanja bolesti kategorije A. Glavna zadaća operativne stručne skupine u slučaju izbijanja bolesti akvatičnih životinja jest potpora nadležnom tijelu u procjeni relevantnih mjera kontrole ili iskorjenjivanja bolesti. Operativna stručna skupina za bolesti divljih akvatičnih životinja trebala bi biti multidisciplinarna i u njoj bi trebali biti predstavnici vladinih službi kao što su tijela nadležna za okoliš i ribarstvo te predstavnici zainteresiranih dionika, lokalnih vlasti, policije ili drugih organizacija s kojima se nadležno tijelo može savjetovati o mogućim mjerama u cilju kontrole ili iskorjenjivanja bolesti kategorije A.

(44) Člankom 6. Uredbe (EZ) br. 1069/2009 propisana je provedba općih ograničenja u pogledu zdravlja životinja u slučaju ozbiljne prenosive bolesti. Kada je kod životinja akvakulture prisutna bolest kategorije A, nadležno tijelo može uvesti stroža pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla koji potječu iz određenih objekata. Ta su pravila namijenjena rješavanju situacija u kojima se ograničenja u pogledu javnog zdravlja možda ne odnose na rizik za zdravlje životinja. Prije svega, potrebno je da se nusproizvodi životinjskog podrijetla iz takvih objekata prerađuju ili odlažu kao materijal kategorije 2. u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 1069/2009.

(45) Člankom 270. Uredbe (EU) 2016/429 izvan snage su stavljene direktive Vijeća 92/66/EEZ ([7]), 2001/89/EZ ([8]), 2002/60/EZ ([9]), 2003/85/EZ ([10]) i 2005/94 ([11]), koje su sadržavale pravila za kontrolu bolesti životinja. Člankom 272. Uredbe (EU) 2016/429 propisano je da se direktive stavljene izvan snage nastavljaju primjenjivati tri godine nakon datuma početka primjene te uredbe ili ranijeg datuma koji odredi Komisija u delegiranom aktu. Kako bi se osigurao usklađen i pojednostavnjen pristup po vrstama i bolestima, ova bi se Uredba trebala primjenjivati od datuma početka primjene Uredbe (EU) 2016/429, a direktive stavljene izvan snage trebale bi se prestati primjenjivati od istog datuma,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

DIO I.

**OPĆE ODREDBE**

*Članak 1.*

**Predmet i područje primjene**

Ovom se Uredbom dopunjuju pravila o svijesti o bolesti, pripravnosti na bolest i kontroli bolesti koja se primjenjuju u pogledu bolesti s popisa iz članka 9. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) Uredbe (EU) 2016/429.

Ta pravila obuhvaćaju sljedeće:

(a) Dio II. obuhvaća držane i divlje kopnene životinje, a posebno:

i. u poglavlju I. utvrđuju se dodatna pravila o mjerama kontrole bolesti u slučaju sumnje i službene potvrde bolesti kategorije A kod držanih životinja iz članaka 53., 54., 55., 58. i 63. Uredbe (EU) 2016/429;

ii. u poglavlju II. utvrđuju se dodatna pravila o uspostavi zona ograničenja u slučaju službene potvrde bolesti kategorije A kod držanih životinja iz članaka 64. i 67. Uredbe (EU) 2016/429;

iii. u poglavlju III. utvrđuju se dodatna pravila o repopulaciji držanih životinja u zoni ograničenja u slučaju službene potvrde bolesti kategorije A iz članaka 63. i 68. Uredbe (EU) 2016/429;

iv. u poglavlju IV. utvrđuju se dodatna pravila o mjerama kontrole bolesti u slučaju sumnje i službene potvrde bolesti kategorije A kod divljih životinja iz članka 70. Uredbe (EU) 2016/429;

v. u poglavlju V. utvrđuju se dodatna pravila o mjerama kontrole bolesti u slučaju sumnje i službene potvrde bolesti kategorija B i C kod kopnenih životinja iz članaka 74. i 77. Uredbe (EU) 2016/429.

(b) Dio III. obuhvaća držane i divlje akvatične životinje, a posebno:

i. u poglavlju I. utvrđuju se dodatna pravila o mjerama kontrole bolesti u slučaju sumnje i službene potvrde bolesti kategorije A kod akvatičnih životinja iz članaka 53., 54., 55., 58. i 63. Uredbe (EU) 2016/429;

---

([7]) Direktiva Vijeća 92/66/EEZ od 14. srpnja 1992. o uvođenju mjera Zajednice za kontrolu newcastleske bolesti (SL L 260, 5.9.1992., str. 1.).
([8]) Direktiva Vijeća 2001/89/EZ od 23. listopada 2001. o mjerama Zajednice za kontrolu klasične svinjske kuge (SL L 316, 1.12.2001., str. 5.).
([9]) Direktiva Vijeća 2002/60/EZ od 27. lipnja 2002. o utvrđivanju posebnih odredaba za kontrolu afričke svinjske kuge i o izmjeni Direktive 92/119/EEZ koja se odnosi na tješinsku bolest i afričku svinjsku kugu (SL L 192, 20.7.2002., str. 27.).
([10]) Direktiva Vijeća 2003/85/EZ od 29. rujna 2003. o mjerama Zajednice za suzbijanje slinavke i šapa, o stavljanju izvan snage Direktive 85/511/EEZ i odluka 89/531/EEZ i 91/665/EEZ te o izmjeni Direktive 92/46/EEZ (SL L 306, 22.11.2003., str. 1.).
([11]) Direktiva Vijeća 2005/94/EZ od 20. prosinca 2005. o mjerama Zajednice u vezi s kontrolom influence ptica i o stavljanju izvan snage Direktive 92/40/EEZ (SL L 10, 14.1.2006., str. 16.).

ii. u poglavlju II. utvrđuju se dodatna pravila o uspostavi zona ograničenja u slučaju službene potvrde bolesti kategorije A kod životinja akvakulture iz članaka 64. i 67. Uredbe (EU) 2016/429;

iii. u poglavlju III. utvrđuju se dodatna pravila o mjerama kontrole bolesti u slučaju sumnje i službene potvrde bolesti kategorije A kod divljih akvatičnih životinja iz članka 70. Uredbe (EU) 2016/429;

iv. u poglavlju IV. utvrđuju se dodatna pravila o mjerama kontrole bolesti u slučaju sumnje i službene potvrde bolesti kategorija B i C akvatičnih životinja iz članaka 74. i 77. Uredbe (EU) 2016/429.

(c) Dio IV. obuhvaća završne odredbe.

*Članak 2.*

**Definicije**

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije utvrđene u Uredbi (EU) 2018/1882 i Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ([12]), osim ako su tim definicijama obuhvaćeni pojmovi koji su definirani u drugom stavku ovog članka.

Osim toga, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „prijevozno sredstvo” znači cestovna ili željeznička vozila, plovila i zrakoplovi;

2. „jednodnevni pilići” znači perad dobi do 72 sata;

3. „sjeme” znači neobrađeni, pripravljeni ili razrijeđeni ejakulat jedne ili više životinja;

4. „jajne stanice” znači haploidne faze ootidogeneze, uključujući sekundarne oocite i jajne stanice;

5. „zametak” znači početni razvojni stadij životinje u kojem se može prenijeti u ženku primateljicu;

6. „svježe meso” znači meso, mljeveno meso i mesni pripravci, uključujući vakuumski pakirano meso i meso pakirano u kontroliranoj atmosferi, koji nisu bili podvrgnuti nikakvom drugom postupku osim hlađenja, zamrzavanja ili brzog zamrzavanja;

7. „trup kopitara ili papkara” znači cijelo tijelo zaklanog ili usmrćenog kopitara ili papkara nakon:

   — iskrvarenja, u slučaju zaklanih životinja,

   — uklanjanja utrobe,

   — odstranjivanja udova u području carpusa i tarsusa,

   — odstranjivanja repa, vimena, glave i kože, osim kod svinja.

8. „nusproizvodi klanja” znači svježe meso osim mesa trupa kako je definiran u točki 7., čak i ako ostane prirodno spojeno s trupom;

9. „mesni proizvodi” znači prerađeni proizvodi, uključujući obrađene želuce, mjehure, crijeva, topljenu mast, mesne ekstrakte i proizvode od krvi, dobiveni preradom mesa ili daljnjom preradom takvih prerađenih proizvoda, tako da je na površini reza vidljivo da proizvod više nema značajke svježeg mesa;

10. „ovici” znači mjehuri i crijeva koji su nakon čišćenja obrađeni struganjem tkiva, odmašćivanjem i pranjem te su sušeni nakon soljenja;

11. „kolostrum” znači tekućina bogata protutijelima i mineralima, koja se najviše do pet dana nakon poroda, a prije proizvodnje sirovog mlijeka, izlučuje iz mliječnih žlijezda držanih životinja;

12. „proizvodi na osnovi kolostruma” znači prerađeni proizvodi koji su dobiveni preradom kolostruma ili daljnjom preradom takvih prerađenih proizvoda;

13. „siguran proizvod” znači proizvod koji se može premještati bez potrebe za mjerama za umanjivanje rizika posebno usmjerenima protiv određene bolesti s popisa bez obzira na status države članice ili zone podrijetla te bolesti;

([12]) Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30.4.2004., str. 55.).

14. „lanac opskrbe” znači integrirani proizvodni lanac zajedničkog zdravstvenog statusa u pogledu bolesti s popisa koji čini mreža za suradnju specijaliziranih objekata koje je odobrilo nadležno tijelo za potrebe članka 45., među kojima se premještaju životinje radi dovršetka ciklusa proizvodnje;

15. „zaražena zona” znači zona u kojoj se mogu primijeniti ograničenja premještanja držanih i divljih životinja ili proizvoda te druge mjere kontrole bolesti i biosigurnosne mjere radi sprečavanja širenja bolesti kategorije A u slučaju službene potvrde bolesti kod divljih životinja.

*Članak 3.*

**Klinički pregledi, postupci uzorkovanja i dijagnostičke metode**

1. Ako se na temelju ove Uredbe zahtijevaju klinički pregledi životinja kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost bolesti kategorije A, nadležno tijelo osigurava:

(a) da se uzorkovanje životinja za klinički pregled provodi u skladu s:

i. točkom A.1. Priloga I. za kopnene životinje; i

ii. točkom 1. Priloga XII. za akvatične životinje;

(b) klinički pregled obuhvaća:

i. početnu opću ocjenu zdravstvenog statusa životinja u objektu kojom su obuhvaćene sve životinje vrsta s popisa koje se drže u objektu; i

ii. pojedinačno ispitivanje životinja uključenih u uzorak iz točke (a).

2. Ako se na temelju ove Uredbe zahtijevaju laboratorijska ispitivanja kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost bolesti kategorije A, nadležno tijelo osigurava:

(a) da se uzorkovanje životinja za laboratorijsko ispitivanje provodi u skladu s:

i. točkom A.2. Priloga I. za kopnene životinje; i

ii. točkom 1. podtočkama (b), (c), (d) i (e) Priloga XII. za akvatične životinje;

(b) da dijagnostičke metode za laboratorijska ispitivanja zadovoljavaju zahtjeve utvrđene u:

i. točki B Priloga I. za kopnene životinje; i

ii. točki 2. Priloga XII. za akvatične životinje;

(c) da se uzorci šalju:

i. bez odgode službenom laboratoriju određenom u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća ([13]);

ii. u skladu s točkom C Priloga I. za kopnene životinje i točkom 1. podtočkom (f) Priloga XII. za akvatične životinje; i

iii. u skladu s bilo kojom drugom uputom nadležnog tijela i laboratorija u pogledu uvjeta biološke sigurnosti i biološke zaštite radi sprečavanja širenja uzročnika bolesti kategorije A.

(d) u slučaju držanih životinja:

i. da se sastavlja inventar svih držanih životinja u objektu, njihovih vrsta i kategorija; u slučaju peradi i životinja akvakulture, broj životinja može se temeljiti na procjeni; i

ii. evidentira se identifikacijska oznaka svake uzorkovane životinje vrste s popisa, odnosno broj serije u slučaju peradi i životinja akvakulture.

([13]) Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

*Članak 4.*

**Krizni planovi**

Nadležno tijelo provodi mjere utvrđene u ovoj Uredbi u skladu s kriznim planom iz članka 43. Uredbe (EU) 2016/429.

DIO II.

**KOPNENE ŽIVOTINJE**

*POGLAVLJE I.*

***Mjere kontrole bolesti kategorije A kod držanih kopnenih životinja***

Odjeljak 1.

**Preliminarne mjere kontrole bolesti u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod držanih životinja**

*Članak 5.*

**Obveze subjekata u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod držanih životinja u objektu**

U slučaju sumnje na bolest kategorije A kod držanih životinja, subjekti poduzimaju sljedeće mjere kontrole bolesti radi sprečavanja širenja bolesti kategorije A sa zahvaćenih životinja i objekata za koje su odgovorni na druge nezahvaćene životinje ili ljude dok nadležno tijelo ne isključi prisutnost bolesti kategorije A:

(a) izolacija svih životinja za koje se sumnja da su zaražene bolešću kategorije A;

(b) držanje stajskog gnoja, uključujući stelju i korištenu stelju, te svih proizvoda, materijala ili tvari koji bi mogli biti kontaminirani i koji bi mogli prenositi bolesti kategorije A, na mjestu izoliranom i zaštićenom od insekata i glodavaca, držanih životinja vrsta koje nisu uvrštene na popis i divljih životinja, u mjeri u kojoj je to praktično i tehnički izvedivo;

(c) provođenje odgovarajućih dodatnih biosigurnosnih mjera kako bi se izbjegao rizik širenja bolesti kategorije A;

(d) obustava svih premještanja držanih životinja vrsta s popisa iz objekta ili u objekt;

(e) sprečavanje premještanja životinja vrsta koje nisu uvrštene na popis, proizvoda, materijala, tvari, osoba i prijevoznih sredstava iz objekta ili u objekt, ako ta premještanja nisu neophodna;

(f) ažuriranje evidencije objekta o proizvodnji, zdravlju i sljedivosti;

(g) dostavljanje svih relevantnih informacija o bolesti kategorije A nadležnom tijelu na njegov zahtjev; i

(h) poštivanje svih uputa nadležnog tijela u pogledu kontrole bolesti kategorije A, u skladu s Uredbom (EU) 2016/429 i ovom Uredbom.

*Članak 6.*

**Istraga koju provodi nadležno tijelo u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod držanih životinja u objektu**

1. U slučaju sumnje na bolest kategorije A kod držanih životinja u objektu, u skladu s člankom 9. stavcima 1., 3. i 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689, nadležno tijelo odmah provodi istragu kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost bolesti s popisa na koju se sumnja.

2. Tijekom istrage iz stavka 1. nadležno tijelo osigurava da službeni veterinari provedu barem sljedeće:

(a) kliničke preglede držanih životinja vrsta s popisa u objektu; i

(b) prikupljanje uzoraka za laboratorijska ispitivanja.

*Članak 7.*

**Preliminarne mjere ograničenja i biosigurnosne mjere u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod držanih životinja u objektu**

1. U slučaju sumnje na bolest kategorije A u objektu, nadležno tijelo stavlja objekt pod službeni nadzor i odmah uvodi sljedeće preliminarne mjere ograničenja i biosigurnosne mjere radi sprečavanja širenja bolesti kategorije A sa zahvaćenih životinja i objekata na druge nezahvaćene životinje ili ljude:

(a) zabrana premještanja držanih životinja vrsta s popisa u objekt i iz objekta;

(b) zabrana premještanja držanih životinja vrsta koje nisu uvrštene na popis u objekt i iz objekta;

(c) zabrana premještanja iz objekta svih proizvoda, materijala ili tvari koji bi mogli biti kontaminirani ili prenositi bolesti kategorije A;

(d) izolacija držanih životinja vrsta s popisa i zaštita od divljih životinja, životinja vrsta koje nisu uvrštene na popis i, prema potrebi, insekata i glodavaca;

(e) zabrana usmrćivanja životinja vrsta s popisa, osim ako to odobri nadležno tijelo; i

(f) zabrana premještanja proizvoda, materijala, tvari, osoba i prijevoznih sredstava u objekte, ako ta premještanja nisu neophodna.

2. Odstupajući od točke 1. podtočaka (a), (b) i (c), nadležno tijelo može odobriti premještanja životinja i proizvoda iz objekta u kojem se sumnja na bolest kategorije A nakon provedene procjene rizika i pod uvjetom da:

(a) su premještanja životinja i proizvoda u skladu sa svim potrebnim uvjetima i biosigurnosnim mjerama kako bi se izbjeglo širenje bolesti;

(b) u objektu odredišta nema drugih držanih životinja vrsta s popisa; i

(c) objekt odredišta nije klaonica.

3. Pri odobravanju odstupanjâ iz stavka 2. nadležno tijelo može uvesti mjere kontrole bolesti iz stavka 1. u objektu odredišta.

4. Nadležno tijelo može odrediti preventivno usmrćivanje, u skladu s člankom 12. stavcima 1. i 2., životinja vrsta s popisa u objektu u kojem se sumnja na bolest kategorije A ako to zahtijeva epidemiološka situacija.

5. Svi nusproizvodi životinjskog podrijetla od uginulih životinja, koje su uginule ili su usmrćene u objektu u kojem se sumnja na bolest kategorije A, prerađuju se ili odlažu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 kako bi se osiguralo da je uzročnik bolesti na koju se sumnja inaktiviran te kako bi se spriječilo širenje bolesti na nezahvaćene životinje ili ljude.

*Članak 8.*

**Inventar i analiza evidencije u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod držanih životinja u objektu**

1. U slučaju sumnje na bolest kategorije A nadležno tijelo određuje i provjerava da subjekti odgovorni za objekte u kojima se sumnja na bolest kategorije A bez odgode sastave i vode ažurirani inventar sljedećeg:

(a) vrsta, kategorija i broja životinja koje se drže u objektu; u slučaju peradi broj životinja može se temeljiti na procjeni;

(b) pojedinačnih identifikacijskih brojeva svih životinja vrsta za koje je zasebna identifikacija obvezna u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2019/2035 ([14]);

(c) vrsta, kategorija i broja držanih životinja u objektu vrsta s popisa, koje su rođene, uginule, pokazivale kliničke znakove bolesti ili bi mogle biti zaražene ili kontaminirane bolešću kategorije A;

(d) svih proizvoda, materijala ili tvari u objektu koji bi mogli biti kontaminirani relevantnom bolešću kategorije A ili je prenositi; i

(e) prema potrebi, svih mjesta na kojima je moguće preživljavanje vektorâ relevantne bolesti kategorije A u objektu.

2. Ako se objekt sastoji od nekoliko epidemioloških jedinica, podaci iz stavka 1. navode se za svaku epidemiološku jedinicu.

3. U okviru epidemiološkog istraživanja, kako je navedeno u članku 57. Uredbe (EU) 2016/429, nadležno tijelo analizira barem sljedeću evidenciju objekta u kojem se sumnja na bolest kategorije A:

(a) inventar iz stavka 1.;

(b) evidenciju podrijetla i datuma dolaska u objekt i odlaska iz objekta, za držane životinje vrsta s popisa;

(c) evidenciju podrijetla i datuma dolaska u objekt i odlaska iz objekta, za ostali relevantni prijevoz;

(d) evidenciju proizvodnje; i

(e) evidenciju posjeta objektu, ako je dostupna.

4. Analiza evidencije iz stavka 3. obuhvaća barem razdoblje praćenja utvrđeno u Prilogu II. za relevantnu bolest, izračunano unatrag od dana kada je prijavljena sumnja.

*Članak 9.*

**Privremene zone ograničenja u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod držanih kopnenih životinja u objektu**

1. U slučaju sumnje na bolest kategorije A kod držanih životinja u objektu, nadležno tijelo može uspostaviti privremenu zonu ograničenja uzimajući u obzir sljedeće okolnosti:

(a) lokaciju objekta na području s visokom gustoćom držanih životinja vrsta s popisa kod kojih se sumnja na bolest kategorije A;

(b) premještanje životinja ili osoba koje su u kontaktu s držanim životinjama vrsta s popisa kod kojih se sumnja na bolest kategorije A;

(c) kašnjenje u potvrđivanju bolesti kategorije A na temelju članka 11.;

(d) nedostatne podatke o mogućem podrijetlu i načinima unošenja bolesti kategorije A na koju se sumnja; i

(e) profil bolesti, posebno u pogledu načina i brzine prijenosa bolesti te njezine postojanosti u populaciji životinja.

2. U objektima u privremenoj zoni ograničenja nadležno tijelo primjenjuje barem mjere iz članka 7.

3. Nadležno tijelo može zadržati privremenu zonu ograničenja dok se ne isključi prisutnost bolesti kategorije A u objektu u kojem se sumnjalo na tu bolest ili do potvrde prisutnosti te bolesti i uspostave zone ograničenja na temelju članka 21.

---

([14]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/2035 od 28. lipnja 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i valionice te u pogledu pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za valjenje (SL L 314, 5.12.2019., str. 115.).

4. Nadležno tijelo može odrediti preventivno usmrćivanje, u skladu s člankom 12. stavcima 1. i 2., ili klanje životinja vrsta s popisa u privremenim zonama ograničenja ako to zahtijeva epidemiološka situacija.

*Članak 10.*

**Mjere koje se primjenjuju u slučaju sumnje na bolest kategorije A u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji, uključujući prijevozna sredstva**

1. U slučaju sumnje na bolest kategorije A u skladu s člankom 9. stavcima 1., 3. i 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji, uključujući prijevozna sredstva, nadležno tijelo primjenjuje:

(a) relevantne odredbe utvrđene u člancima od 5. do 9.; i

(b) prema potrebi, dodatne mjere prilagođene specifičnoj situaciji radi sprečavanja širenja bolesti kategorije A na nezahvaćene životinje ili ljude.

2. Nadležno tijelo primjenjuje i odredbe utvrđene u člancima od 5. do 9. u objektima podrijetla životinja ili proizvoda prisutnih u objektima i na lokacijama iz stavka 1. za koje se sumnja da su zaraženi.

Odjeljak 2.

**Mjere kontrole bolesti u slučaju službene potvrde bolesti kategorije A kod držanih životinja**

*Članak 11.*

**Službena potvrda bolesti kategorije A kod držanih kopnenih životinja**

Nadležno tijelo službeno potvrđuje izbijanje bolesti kategorije A kod držanih kopnenih životinja ako je slučaj potvrđen u skladu s člankom 9. stavcima 2., 3. i 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689.

*Članak 12.*

**Mjere kontrole bolesti u slučaju službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A kod držanih životinja u objektu**

1. Nakon službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A u objektu u skladu s člankom 11., nadležno tijelo određuje da se, uz mjere iz članka 7., odmah primijene sljedeće mjere kontrole bolesti pod nadzorom službenih veterinara:

(a) sve životinje vrsta s popisa koje se drže u zahvaćenom objektu usmrćuju se što prije na licu mjesta u objektu, na način kojim se izbjegava rizik od širenja uzročnika relevantne bolesti kategorije A tijekom i nakon usmrćivanja;

(b) poduzimaju se sve odgovarajuće i potrebne biosigurnosne mjere kako bi se izbjegao svaki mogući rizik od širenja bolesti kategorije A na nezahvaćene držane ili divlje životinje ili na ljude;

(c) tijela ili dijelovi tijela držanih životinja vrsta s popisa koje su uginule ili su usmrćene u skladu s točkom (a) ovog stavka odlažu se u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009;

(d) svi potencijalno kontaminirani proizvodi, materijali ili tvari prisutni u objektu moraju se izolirati do:

   i. njihova odlaganja ili prerade u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009, u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla (uključujući one dobivene usmrćivanjem te proizvode životinjskog podrijetla i zametne proizvode);

   ii. dovršetka mjera čišćenja i dezinfekcije u skladu s člankom 15., u slučaju drugih materijala i tvari prikladnih za čišćenje i dezinfekciju;

   iii. dovršetka odlaganja pod nadzorom službenih veterinara, u slučaju hrane za životinje i drugih materijala koji nisu prikladni za čišćenje i dezinfekciju.

2. Nadležno tijelo određuje i nadzire sljedeće:

(a) prijevoz iz zahvaćenog objekta nusproizvoda životinjskog podrijetla iz stavka 1. točke (c) i stavka 1. točke (d) podtočke i. u skladu je s odredbama Uredbe (EZ) br. 1069/2009;

(b) prijevoz iz zahvaćenog objekta materijala ili tvari iz stavka 1. točke (d) podtočke iii. u skladu je s uputama nadležnog tijela u pogledu uvjeta biološke sigurnosti i biološke zaštite radi sprečavanja širenja uzročnika bolesti kategorije A.

3. Za potrebe epidemiološkog istraživanja iz članka 57. Uredbe (EU) 2016/429 nadležno tijelo prikuplja uzorke za laboratorijsko ispitivanje držanih životinja vrsta s popisa, prije usmrćivanja ili uginuća ili nakon njega.

4. Odstupajući od stavka 1. točke (a), nadležno tijelo može nakon provedene procjene rizika i uzimajući u obzir mogućnost primjene drugih mjera za umanjivanje rizika odlučiti:

(a) odrediti usmrćivanje držanih životinja vrsta s popisa na najbližem prikladnom mjestu na način kojim se izbjegava rizik od širenja bolesti kategorije A tijekom usmrćivanja ili prijevoza; ili

(b) odgoditi usmrćivanje držanih životinja vrsta s popisa, pod uvjetom da se te životinje podvrgnu hitnom cijepljenju kako je propisano u članku 69. Uredbe (EU) 2016/429.

*Članak 13.*

**Posebna odstupanja od članka 12. stavka 1. točke (a)**

1. U slučaju izbijanja bolesti kategorije A u objektima u kojima se drže životinje vrsta s popisa u najmanje dvjema epidemiološkim jedinicama, nadležno tijelo može odobriti odstupanje od članka 12. stavka 1. točke (a) za epidemiološke jedinice u kojima bolest nije potvrđena, nakon provedene procjene rizika i, ako je potrebno, nakon dobivanja povoljnih rezultata laboratorijskih ispitivanja te pod uvjetom da:

(a) epidemiološkim istraživanjem iz članka 57. Uredbe (EU) 2016/429 nije utvrđena nikakva epidemiološka veza između epidemioloških jedinica u kojima je potvrđena bolest kategorije A i onih u kojima bolest nije potvrđena, na temelju koje bi postojala sumnja na širenje bolesti kategorije A između njih; i

(b) nadležno tijelo potvrdilo je da su, barem tijekom razdoblja praćenja utvrđenog u Prilogu II. za relevantnu bolest, a prije potvrde bolesti kategorije A, epidemiološke jedinice u kojima bolest nije potvrđena bile u potpunosti odvojene i da je njima upravljalo različito osoblje.

2. Nadležno tijelo može odobriti odstupanje od članka 12. stavka 1. točke (a) za sljedeće kategorije životinja pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz stavka 3.:

(a) životinje držane u zatvorenom objektu;

(b) životinje koje se drže u znanstvene svrhe ili svrhe povezane s očuvanjem zaštićenih ili ugroženih vrsta;

(c) životinje prethodno službeno registrirane kao rijetke pasmine; i

(d) životinje koje imaju valjano utemeljenu visoku genetsku, kulturnu ili obrazovnu vrijednost.

3. Nadležno tijelo osigurava da su pri odobravanju odstupanja iz stavka 2. ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) nadležno tijelo provelo je procjenu učinaka odobravanja takvog odstupanja, a posebno učinaka na zdravstveni status životinja predmetne države članice i susjednih zemalja, i rezultat te procjene pokazao je da zdravstveni status životinja nije ugrožen;

(b) primjenjuju se odgovarajuće biosigurnosne mjere kako bi se spriječio rizik od prijenosa bolesti kategorije A na nezahvaćene držane životinje ili divlje životinje ili na ljude uzimajući u obzir:

   i. profil bolesti; i

   ii. zahvaćene životinjske vrste.

(c) životinje se podvrgavaju odgovarajućoj izolaciji i kliničkom nadziranju, uključujući laboratorijska ispitivanja, dok nadležno tijelo ne osigura da životinje ne predstavljaju rizik od prijenosa bolesti kategorije A.

4. Nadležno tijelo može odobriti posebna odstupanja od članka 12. stavka 1. točke (a) za kopitare koji se drže u objektima u kojima je potvrđeno izbijanje bolesti kategorije A iz Priloga III. pod uvjetima utvrđenima u tom prilogu.

*Članak 14.*

**Dodatne mjere kontrole bolesti u slučaju izbijanja bolesti kategorije A kod držanih kopnenih životinja u objektu**

1. Osim mjera iz članka 12., nadležno tijelo može utvrditi postupke uzorkovanja za držane životinje vrsta koje nisu uvrštene na popis i divlje životinje vrsta s popisa, na temelju podataka dobivenih epidemiološkim istraživanjem iz članka 57. Uredbe (EU) 2016/429.

2. Nadležno tijelo može, nakon provedene procjene rizika daljnjeg širenja relevantne bolesti kategorije A i uzimajući u obzir mogućnost primjene drugih mjera za umanjivanje rizika, odrediti usmrćivanje držanih životinja vrsta koje nisu uvrštene na popis i divljih životinja na način da se izbjegne rizik od širenja bolesti kategorije A tijekom usmrćivanja i prijevoza do odlaganja cijelih tijela ili dijelova tijela uginulih životinja.

*Članak 15.*

**Preliminarno čišćenje, dezinfekcija i kontrola insekata i glodavaca u zahvaćenom objektu**

1. Odmah po okončanju mjera iz članka 12. i, ako je relevantno, iz članka 14., nadležno tijelo određuje i nadzire preliminarno čišćenje i dezinfekciju te, prema potrebi, kontrolu insekata i glodavaca u zahvaćenom objektu kako bi se izbjeglo širenje bolesti kategorije A.

2. Preliminarno čišćenje i dezinfekciju te kontrolu iz stavka 1. potrebno je:

(a) provesti u skladu s postupcima utvrđenima u točkama A i B Priloga IV. uporabom odgovarajućih biocidnih proizvoda kako bi se osiguralo uništenje uzročnika relevantne bolesti kategorije A; i

(b) na odgovarajući način dokumentirati.

3. Ako nadležno tijelo odobri neko od odstupanja iz članka 13. stavaka 2. i 4., ono određuje preliminarno čišćenje, dezinfekciju i kontrolu iz stavka 1. prilagođavanjem postupaka iz točke 2. podtočke (a) specifičnoj situaciji bez negativnih učinaka na kontrolu širenja bolesti kategorije A sa zahvaćenih životinja i iz zahvaćenih objekata i lokacija na druge nezahvaćene životinje ili ljude.

4. Osim mjera iz stavaka 1. i 2., nadležno tijelo određuje i nadzire jesu li prijevozna sredstva koja se koriste za prijevoz životinja u zahvaćeni objekt i iz njega primjereno očišćena i dezinficirana te, prema potrebi, podvrgnuta mjerama kontrole insekata i glodavaca.

*Članak 16.*

**Odstupanja i posebna pravila za preliminarno čišćenje, dezinfekciju i kontrolu vektorâ**

Nadležno tijelo može odobriti odstupanje od zahtjeva u pogledu čišćenja i dezinfekcije te kontrole insekata i glodavaca iz članka 15. u slučaju:

(a) pašnjaka koji su epidemiološki povezani sa zahvaćenim objektom, u skladu s posebnim postupcima kojima se osigurava učinkovita inaktivacija uzročnika relevantne bolesti kategorije A, uzimajući u obzir profil bolesti, vrstu objekta i klimatske uvjete; i

(b) stajskog gnoja iz zahvaćenog objekta, uključujući stelju i korištenu stelju, u skladu s posebnim postupcima kojima se osigurava učinkovita inaktivacija uzročnika relevantne bolesti kategorije A u skladu sa znanstvenim dokazima.

*Članak 17.*

**Utvrđivanje epidemiološki povezanih objekata i drugih relevantnih lokacija, uključujući prijevozna sredstva**

1. U okviru epidemiološkog istraživanja, kako je navedeno u članku 57. Uredbe (EU) 2016/429, te kako bi se utvrdili svi epidemiološki povezani objekti i druge relevantne lokacije, uključujući prijevozna sredstva, nadležno tijelo prati kretanje svih držanih životinja prisutnih u objektu u kojem je potvrđeno izbijanje bolesti kategorije A i svih proizvoda, materijala, tvari, prijevoznih sredstava ili osoba s kojih bi se mogla proširiti relevantna bolest kategorije A, uključujući:

(a) one otpremljene u objekt i iz objekta; i

(b) one koji su bili u kontaktu s objektom.

2. Praćenje kretanja iz stavka 1. obuhvaća barem razdoblje praćenja utvrđeno u Prilogu II. za relevantnu bolest, izračunano unatrag od dana kada je prijavljena sumnja.

3. Nadležno tijelo može nakon provedene procjene rizika izuzeti od praćenja kretanja iz stavka 1. proizvode koji se smatraju sigurnim proizvodima, kako je predviđeno u Prilogu VII.

*Članak 18.*

**Mjere koje se primjenjuju u epidemiološki povezanim objektima i na drugim relevantnim lokacijama, uključujući prijevozna sredstva**

1. Ako se praćenjem kretanja iz članka 17. stavka 1. pokaže da su životinje vrsta s popisa otpremljene iz zahvaćenog objekta ili u njega tijekom razdoblja iz stavka 2. tog članka, nadležno tijelo:

(a) provodi istrage i uvodi mjere ograničenja i biosigurnosne mjere u skladu s člankom 6., člankom 7. i člankom 8. u objektima odredišta ili podrijetla premještanja; ili

(b) odmah proširuje mjere iz članka 12. na objekt podrijetla ili objekt odredišta premještanja u slučaju da postoje epidemiološki dokazi o širenju bolesti na taj objekt, iz njega ili kroz njega.

2. Nadležno tijelo primjenjuje mjere iz stavka 1. u drugim objektima i na drugim relevantnim lokacijama, uključujući prijevozna sredstva, koji bi mogli biti kontaminirani zbog kontakta sa životinjama, proizvodima, materijalima, tvarima, osobama ili prijevoznim sredstvima iz zahvaćenog objekta utvrđenih praćenjem kretanja iz članka 17. ili na temelju drugih relevantnih informacija iz epidemiološkog istraživanja, kako je navedeno u članku 57. Uredbe (EU) 2016/429.

*Članak 19.*

**Mjere koje se primjenjuju na proizvode utvrđene praćenjem kretanja**

1. Nadležno tijelo određuje i nadzire odlažu li se sjeme, jajne stanice i zameci koji su praćenjem kretanja iz članka 17. utvrđeni kao kontaminirani u skladu s Uredbom (EU) br. 1069/2009.

2. Nadležno tijelo određuje i nadzire obradu, preradu ili odlaganje proizvoda utvrđenih praćenjem kretanja iz članka 17. barem do:

(a) prvog objekta za preradu hrane, u slučaju proizvoda životinjskog podrijetla;

(b) valionice ili objekta u koji su otpremljena jaja za valenje, u slučaju jaja iz kojih se još nije izvalila perad; i

(c) prvog objekta za preradu, u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla, osim stajskog gnoja; ili

(d) mjesta pohrane, u slučaju stajskog gnoja, uključujući stelju i korištenu stelju.

3. Nadležno tijelo uspostavlja službeni nadzor nad peradi izvaljenom tijekom razdoblja praćenja kretanja iz članka 17. stavka 2. iz jaja za valenje koja potječu iz zahvaćenog objekta; nadzor se uspostavlja u svim objektima odredišta jaja za valenje i zadržava tijekom razdoblja od 21 dana nakon valenja.

4. Nadležno tijelo određuje da se prijevoz iz objekata u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla provodi podložno odredbama utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1069/2009 te nadzire provedbu prijevoza u skladu s tim odredbama.

5. Nadležno tijelo određuje i nadzire jesu li materijali ili tvari koji bi mogli biti kontaminirani relevantnom bolešću kategorije A ili je prenositi, u skladu s njegovim uputama u pogledu uvjeta biološke sigurnosti i biološke zaštite radi sprečavanja širenja uzročnika bolesti kategorije A.

*Članak 20.*

**Mjere koje se primjenjuju u slučaju službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji, uključujući prijevozna sredstva**

1. U slučaju službene potvrde izbijanja bolesti u skladu s člankom 11. u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na drugim relevantnim lokacijama, uključujući prijevozna sredstva, nadležno tijelo primjenjuje:

(a) relevantne odredbe utvrđene u člancima od 12. do 19.; i

(b) prema potrebi, dodatne mjere prilagođene specifičnoj situaciji radi sprečavanja širenja bolesti kategorije A sa zahvaćenih životinja i iz zahvaćenih objekata i lokacija na druge nezahvaćene životinje ili ljude.

2. Nadležno tijelo primjenjuje odredbe utvrđene u člancima od 12. do 19. i u objektima podrijetla zahvaćenih životinja ili proizvoda prisutnih u objektima i na lokacijama iz stavka 1.

*POGLAVLJE II.*

***Mjere kontrole bolesti kategorije A kod držanih kopnenih životinja u zonama ograničenja***

Odjeljak 1.

**Opće mjere kontrole bolesti u zoni ograničenja**

*Članak 21.*

**Uspostava zone ograničenja**

1. U slučaju izbijanja bolesti kategorije A u objektu, objektu u poslovanju s hranom i hranom za životinje, objektu u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na drugim lokacijama, uključujući prijevozna sredstva, nadležno tijelo odmah uspostavlja zonu ograničenja oko zahvaćenog objekta ili lokacije, koja obuhvaća:

(a) zonu zaštite, na temelju minimalnog polumjera od mjesta izbijanja utvrđenog za relevantnu bolest kategorije A u Prilogu V.;

(b) zonu nadziranja, na temelju minimalnog polumjera od mjesta izbijanja utvrđenog za relevantnu bolest kategorije A u Prilogu V.; i

(c) prema potrebi, na temelju kriterija utvrđenih u članku 64. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/429, dodatne zone ograničenja oko zone zaštite i zone nadziranja ili u njihovoj blizini, za koje nadležno tijelo primjenjuje iste mjere kao one predviđene u odjeljku 3. ovog poglavlja za zonu nadziranja.

2. Nadležno tijelo prilagođava granice početne zone ograničenja, uključujući granice zone zaštite, zone nadziranja i dodatnih zona ograničenja, u slučaju preklapanja dviju zona ograničenja ili više njih zbog novih slučajeva izbijanja bolesti kategorije A.

3. Odstupajući od stavka 1. i nakon provedene procjene rizika kojom se u obzir uzima profil bolesti, nadležno tijelo ne može uspostaviti zonu ograničenja u slučaju izbijanja bolesti kategorije A na sljedećim lokacijama:

(a) objekti u kojima se drže životinje iz članka 13. stavka 2.;

(b) valionice;

(c) objekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje, granične kontrolne postaje, objekti u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla;

(d) prijevozna sredstva;

(e) lokacije na kojima se obavljaju operacije okupljanja, održavaju privremene izložbe ili pruža veterinarska pomoć životinjama; i

(f) druge lokacije koje nisu objekt.

*Članak 22.*

**Mjere koje se primjenjuju u zoni ograničenja**

1. Nadležno tijelo bez odgode sastavlja i vodi ažurirani inventar svih objekata u kojima se drže životinje vrsta s popisa i koji se nalaze u zoni ograničenja, uključujući vrste, kategorije i broj životinja u svakom objektu; u slučaju peradi broj životinja može se temeljiti na procjeni.

2. Kako bi se spriječilo širenje bolesti i na temelju epidemioloških podataka ili drugih dokaza, nadležno tijelo može provesti preventivno usmrćivanje u skladu s člankom 12. stavcima 1. i 2. ili klanje držanih životinja vrsta s popisa u objektima koji se nalaze u zoni ograničenja.

3. Nadležno tijelo određuje i nadzire jesu li sva premještanja cijelih tijela ili dijelova tijela uginulih divljih i držanih životinja vrsta s popisa iz zone ograničenja namijenjena za preradu ili odlaganje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 u pogonu odobrenom za te svrhe:

(a) na državnom području države članice; ili

(b) u drugoj državi članici u skladu s člankom 48. stavcima 1. i 3. Uredbe (EZ) br. 1069/2009, ako nije moguća prerada ili odlaganje cijelih tijela ili dijelova tijela uginulih životinja u odobrenom pogonu na državnom području države članice u kojoj je bolest izbila.

4. Nadležno tijelo određuje posebne uvjete za prijevoz životinja i proizvoda kroz zonu ograničenja kako bi se osiguralo da se prijevoz odvija:

(a) bez zaustavljanja ili istovara u zoni ograničenja;

(b) davanjem prednosti glavnim autocestama ili željezničkim prugama; i

(c) izbjegavanjem blizine objekata u kojima se drže životinje vrsta s popisa.

5. Nusproizvode životinjskog podrijetla koji potječu iz zone ograničenja i koji se premještaju izvan nje mora pratiti certifikat o zdravlju životinja koji izdaje službeni veterinar i u kojem se navodi da je dopušteno njihovo premještanje iz zone ograničenja pod uvjetima koje je utvrdilo nadležno tijelo u skladu s ovim poglavljem.

6. Nadležno tijelo može odlučiti da se certifikat iz stavka 5. ne izdaje za premještanja nusproizvoda životinjskog podrijetla unutar predmetne države članice ako to tijelo smatra da postoji alternativni sustav kojim se osigurava sljedivost pošiljaka tih proizvoda i da proizvodi zadovoljavaju zahtjeve u pogledu zdravlja životinja za takva premještanja.

7. Svako prikupljanje uzoraka u objektima u zoni ograničenja u kojima se drže životinje vrsta s popisa u svrhe koje nisu potvrđivanje ili isključivanje prisutnosti relevantne bolesti kategorije A mora odobriti nadležno tijelo.

*Članak 23.*

**Odstupanja od mjera koje se primjenjuju u zoni ograničenja**

Nadležno tijelo može odobriti odstupanja od odredaba utvrđenih u ovom poglavlju u pogledu mjera koje se primjenjuju u zonama ograničenja, u mjeri u kojoj je to potrebno te nakon provedene procjene rizika:

(a) u dodatnim zonama ograničenja iz članka 21. stavka 1. točke (c);

(b) u slučaju da nadležno tijelo odluči uspostaviti zonu ograničenja u slučaju izbijanja bolesti kategorije A u objektima i na lokacijama iz članka 21. stavka 3.;

(c) u slučaju izbijanja bolesti u objektu u kojem se drži do 50 ptica u zatočeništvu; ili

(d) u objektima i na lokacijama iz članka 21. stavka 3. u zoni ograničenja.

*Članak 24.*

**Zahtjevi za prijevozna sredstva za prijevoz držanih životinja vrsta s popisa i proizvoda od tih životinja**

1. Nadležno tijelo osigurava da su prijevozna sredstva koja se upotrebljavaju za premještanja držanih životinja vrsta s popisa i proizvoda od tih životinja u zoni ograničenja, iz nje, u nju i kroz nju:

(a) napravljena i održavana tako da se izbjegne propuštanje ili bijeg životinja, proizvoda ili bilo kojeg drugog predmeta koji predstavlja rizik za zdravlje životinja;

(b) očišćena i dezinficirana neposredno nakon svakog prijevoza životinja, proizvoda ili bilo kojeg drugog predmeta koji predstavlja rizik za zdravlje životinja te prema potrebi nakon toga ponovno dezinficirana, a u svakom slučaju osušena ili ostavljena da se osuše prije svakog novog utovara životinja ili proizvoda; i

(c) prema potrebi, podvrgnuta mjerama kontrole insekata i glodavaca prije prijevoza.

2. Čišćenje i dezinfekcija prijevoznih sredstava iz stavka 1. provodi se:

(a) u skladu s uputama ili postupcima koje utvrđuje nadležno tijelo, uporabom odgovarajućih biocidnih proizvoda kako bi se osiguralo uništenje uzročnika relevantne bolesti kategorije A; i

(b) na odgovarajući način dokumentira.

Odjeljak 2.

**Mjere kontrole bolesti u zoni zaštite**

*Članak 25.*

**Mjere koje se primjenjuju u objektima u zoni zaštite u kojima se drže životinje vrsta s popisa**

1. Nadležno tijelo bez odgode određuje primjenu sljedećih mjera u objektima u zoni zaštite u kojima se drže životinje vrsta s popisa, osim objekata u kojima je potvrđena bolest kategorije A:

(a) držanje životinja vrsta s popisa odvojeno od divljih životinja i životinja vrsta koje nisu uvrštene na popis;

(b) provođenje dodatnog nadziranja kako bi se utvrdilo svako daljnje širenje bolesti kategorije A na objekte, uključujući svako povećanje pobola ili uginuća ili zamjetan pad proizvodnje; svako takvo povećanje ili smanjenje mora se odmah prijaviti nadležnom tijelu;

(c) prema potrebi, provedba odgovarajućih mjera kontrole insekata, glodavaca i drugih vektora bolesti u objektu i oko njega;

(d) uporaba odgovarajućih dezinfekcijskih sredstava na ulazima i izlazima iz objekta;

(e) primjena odgovarajućih biosigurnosnih mjera na sve osobe koje su u kontaktu s držanim životinjama vrsta s popisa ili koje ulaze u objekt ili izlaze iz njega te na prijevozna sredstva, kako bi se izbjegao rizik širenja relevantne bolesti kategorije A;

(f) vođenje evidencije svih posjetitelja objekta, njezino ažuriranje radi lakšeg nadziranja i kontrole bolesti i stavljanje na raspolaganje nadležnom tijelu na njegov zahtjev;

(g) odlaganje cijelih tijela ili dijelova tijela uginulih ili usmrćenih držanih životinja vrsta s popisa u skladu s člankom 22. stavkom 3.

2. Odstupajući od stavka 1. točke (f), evidentiranje posjetitelja ne zahtijeva se u objektima u kojima se drže životinje iz članka 13. stavka 2. ako posjetitelji nemaju pristup područjima u kojima se životinje drže.

*Članak 26.*

**Posjeti službenih veterinara objektima u zoni zaštite**

1. Nadležno tijelo osigurava da službeni veterinari nakon službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A što prije i bez neopravdane odgode obave barem jedan posjet svim objektima iz članka 25.

2. Pri obavljanju posjetâ iz stavka 1. službeni veterinari provode barem sljedeće aktivnosti:

(a) provjeru dokumentacije, uključujući analizu evidencije o proizvodnji, zdravlju i sljedivosti;

(b) provjeru provedbe mjera koje se primjenjuju radi sprečavanja unošenja ili širenja relevantne bolesti kategorije A u skladu s člankom 25.;

(c) klinički pregled držanih životinja vrsta s popisa; i

(d) ako je potrebno, prikupljanje uzoraka životinja za laboratorijsko ispitivanje kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost relevantne bolesti kategorije A.

3. Nadležno tijelo može zahtijevati dodatne veterinarske posjete objektima u zoni zaštite radi praćenja stanja.

4. Nadležno tijelo vodi evidenciju aktivnosti i posjetâ iz stavaka 1., 2. i 3. i s njima povezanih nalaza.

5. Odstupajući od stavka 1., ako je polumjer zone zaštite iz Priloga V. veći od 3 km, nadležno tijelo može odlučiti da će umjesto posjeta svim objektima iz članka 25. zahtijevati posjet samo reprezentativnom broju tih objekata u skladu s točkom A.3. Priloga I.

*Članak 27.*

**Zabrane koje se odnose na aktivnosti, uključujući premještanja, u vezi sa životinjama, proizvodima i drugim materijalom u zoni zaštite, iz nje ili u nju**

1. Nadležno tijelo zabranjuje aktivnosti, uključujući premještanja, u vezi sa životinjama vrsta s popisa i proizvodima od tih životinja te drugim materijalima u zoni zaštite, iz nje i u nju u skladu s tablicom iz Priloga VI.

2. Nadležno tijelo može proširiti zabrane iz stavka 1. na:

(a) životinje vrsta koje nisu uvrštene na popis i proizvode od tih životinja; i

(b) aktivnosti, uključujući premještanja, koje nisu navedene u Prilogu VI.

3. Sljedeći su proizvodi izuzeti od zabrana iz stavaka 1. i 2.:

(a) proizvodi životinjskog podrijetla koji se u pogledu relevantne bolesti smatraju sigurnim proizvodima u skladu s Prilogom VII.;

(b) proizvodi životinjskog podrijetla koji su podvrgnuti odgovarajućem postupku obrade u skladu s Prilogom VII.;

(c) proizvodi ili drugi materijali s kojih bi se bolest mogla proširiti, koji su dobiveni ili proizvedeni prije razdoblja praćenja utvrđenog u Prilogu II. za relevantnu bolest, izračunanog unatrag od dana kada je prijavljena sumnja;

(d) proizvodi proizvedeni u zoni zaštite koji su dobiveni od držanih životinja vrsta s popisa koje su:

i. držane izvan zone zaštite;

ii. držane i zaklane izvan zone zaštite; ili

iii. držane izvan zone zaštite i zaklane u zoni zaštite.

(e) dobiveni proizvodi.

4. Zabrane iz stavaka 1. i 2. primjenjuju se na proizvode iz stavka 3. ako:

(a) ti proizvodi tijekom postupka proizvodnje, pohrane i prijevoza nisu bili jasno odvojeni od proizvoda koji ne ispunjavaju uvjete za otpremu izvan zone ograničenja na temelju ove Uredbe; ili

(b) nadležno tijelo posjeduje epidemiološke dokaze o širenju bolesti na te proizvode, s njih ili kroz njih.

*Članak 28.*

**Opći uvjeti za odobravanje odstupanja od zabrana u zoni zaštite**

1. Odstupajući od zabrana iz članka 27. nadležno tijelo može odobriti premještanja životinja i proizvoda u slučajevima iz članaka od 29. do 38. i u skladu s posebnim uvjetima iz tih članaka te općim uvjetima iz stavaka od 2. do 7. ovog članka.

Prije izdavanja odobrenja nadležno tijelo procjenjuje rizike koji proizlaze iz tog odobrenja, a procjena mora pokazati da je rizik od širenja bolesti kategorije A zanemariv.

2. Sva odobrena premještanja moraju se provesti:

(a) isključivo utvrđenim rutama;

(b) davanjem prednosti glavnim autocestama ili željezničkim prugama;

(c) izbjegavanjem blizine objekata u kojima se drže životinje vrsta s popisa; i

(d) bez istovara ili zaustavljanja do istovara u objektu odredišta.

3. Nadležno tijelo objekta podrijetla određuje objekt odredišta za premještanja iz zone zaštite ili u nju. Ako se nadležno tijelo objekta podrijetla razlikuje od nadležnog tijela objekta odredišta, ono o tom određivanju obavješćuje nadležno tijelo objekta odredišta.

4. Nadležno tijelo objekta podrijetla provjerava slaže li se objekt odredišta s navedenim određivanjem i s time da primi sve pošiljke životinja ili proizvoda.

5. Pri odobravanju premještanja životinja iz zone zaštite nadležno tijelo osigurava da takva premještanja ne predstavljaju rizik od širenja bolesti kategorije A na temelju:

(a) kliničkog pregleda životinja koje se drže u objektu, uključujući životinje koje se premještaju, koji je dao povoljne rezultate;

(b) ako je potrebno, laboratorijskog ispitivanja životinja koje se drže u objektu, uključujući životinje koje se premještaju, koje je dalo povoljne rezultate; i

(c) rezultata posjetâ iz članka 26.

6. Pri odobravanju prijevoza proizvoda iz zone zaštite nadležno tijelo određuje i nadzire sljedeće:

(a) proizvodi su tijekom cijelog postupka proizvodnje i pohrane bili jasno odvojeni od proizvoda koji ne ispunjavaju uvjete za otpremu izvan zone ograničenja u skladu s ovom Uredbom; i

(b) proizvodi se neće prevoziti s proizvodima koji ne ispunjavaju uvjete za otpremu izvan zone ograničenja u skladu s ovom Uredbom.

7. Pri izdavanju odobrenja na temelju stavka 1. nadležno tijelo osigurava da se od trenutka utovara, tijekom svih aktivnosti prijevoza i do istovara u određenom objektu odredišta primjenjuju dodatne biosigurnosne mjere u skladu s uputama nadležnog tijela.

*Članak 29.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja radi klanja držanih životinja vrsta s popisa u zoni zaštite**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja držanih životinja vrsta iz objekata koji se nalaze u zoni zaštite u klaonicu koja se nalazi:

(a) što bliže objektu podrijetla u zoni zaštite;

(b) u zoni nadziranja, ako životinje nije moguće zaklati u zoni zaštite; ili

(c) što bliže zoni nadziranja, ako životinje nije moguće zaklati u zoni ograničenja.

2. Nadležno tijelo odobrava odstupanja iz stavka 1. samo pod sljedećim uvjetima:

(a) prijevozno sredstvo mora prilikom utovara plombirati nadležno tijelo otpreme ili to mora biti učinjeno pod njegovim nadzorom;

(b) nadležno tijelo klaonice mora:

i. unaprijed biti obaviješteno o namjeri subjekta koji je odgovoran za klaonicu da primi držane životinje vrsta s popisa;

ii. potvrditi nepostojanje bilo kakvih znakova koji upućuju na bolest kategorije A tijekom *ante mortem* i *post mortem* pregledâ;

iii. nadzirati je li subjekt koji je odgovoran za klaonicu uspostavio učinkovite postupke kojima se osigurava da se držane životinje vrsta s popisa koje potječu iz zone zaštite drže i kolju odvojeno od takvih životinja ili u različito vrijeme, po mogućnosti na kraju radnog vremena na dan dolaska životinja;

iv. potvrditi klanje životinja nadležnom tijelu objekta podrijetla životinja;

v. nadzirati provodi li subjekt koji je odgovoran za klaonicu čišćenje i dezinfekciju prostora u kojima se drže i kolju životinje te je li čišćenje i dezinfekcija završeno prije držanja ili klanja u tim prostorima drugih držanih životinja vrsta s popisa; i

vi. nadzirati dobiva li se meso od takvih životinja u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 33.

3. Nadležno tijelo može odobriti premještanja držanih životinja vrsta s popisa iz objekata koji se nalaze izvan zone zaštite u klaonicu koja se nalazi u zoni zaštite ako se:

(a) životinje drže odvojeno od drugih životinja koje potječu iz zone zaštite i kolju se odvojeno od tih životinja ili u drugo vrijeme;

(b) dobiveno svježe meso reže, prevozi i skladišti odvojeno od svježeg mesa dobivenog od životinja koje potječu iz zone zaštite; i

(c) čišćenje i dezinfekcija prijevoznih sredstava iz članka 24. provodi pod službenim nadzorom nakon istovara životinja.

4. Odstupajući od članka 9. Uredbe (EZ) br. 1069/2009, nadležno tijelo može odobriti preradu i uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla dobivenih od životinja koje su zaklane u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. kao materijal kategorije 3. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 u pogonu odobrenom za preradu ili odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla, koji se nalazi na njegovu državnom području ili u drugoj državi članici, ako nisu mogući prerada ili odlaganje u odobrenom pogonu na državnom području države članice u kojoj je bolest izbila.

Ako se nusproizvodi životinjskog podrijetla iz prvog podstavka premještaju u pogon u drugoj državi članici, država članica odredišta i države članice provoza odobravaju tu otpremu, a nadležno tijelo odredišta odobrava preradu i uporabu tih nusproizvoda životinjskog podrijetla kao materijala kategorije 3. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009.

*Članak 30.*

**Posebni uvjeti za odobravanje određenih premještanja peradi iz objekata koji se nalaze u zoni zaštite**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja jednodnevnih pilića iz objekta u zoni zaštite u objekt u istoj državi članici, ali ako je moguće izvan zone ograničenja, pod sljedećim uvjetima:

(a) u slučaju jednodnevnih pilića izvaljenih iz jaja podrijetlom iz zone ograničenja:

i. prijevozno sredstvo u trenutku utovara plombiralo je nadležno tijelo ili je to učinjeno pod njegovim nadzorom;

ii. službeni veterinari stavili su objekt odredišta pod službeni nadzor nakon dolaska životinja; i

iii. ako se premješta izvan zone ograničenja, perad ostaje u objektu odredišta najmanje 21 dan.

(b) u slučaju jednodnevnih pilića izvaljenih iz jaja koja potječu izvan zone ograničenja valionica otpreme može jamčiti da nije došlo do kontakta između tih jaja i ostalih jaja za valenje ili jednodnevnih pilića koji potječu iz zone ograničenja.

2. Nadležno tijelo može odobriti premještanja pilenki iz objekata koji se nalaze u zoni zaštite u objekte koji se nalaze u istoj državi članici i, ako je moguće, unutar zone ograničenja, pod sljedećim uvjetima:

(a) u objektu odredišta nema drugih držanih životinja vrsta s popisa;

(b) prijevozno sredstvo u trenutku utovara plombiralo je nadležno tijelo ili je to učinjeno pod njegovim nadzorom;

(c) službeni veterinari stavili su objekt odredišta pod službeni nadzor nakon dolaska životinja; i

(d) ako se premještaju izvan zone ograničenja, životinje ostaju u objektu odredišta najmanje 21 dan.

*Članak 31.*

**Posebni uvjeti za odobravanje određenih premještanja jaja za valenje u zoni zaštite**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja jaja za valenje:

(a) iz objekta u zoni zaštite u valionicu u istoj državi članici; ili

(b) iz objekta u istoj državi članici u valionicu u zoni zaštite.

2. Odobrenje iz stavka 1. točke (a) podliježe sljedećim uvjetima:

(a) u matičnim jatima od kojih su dobivena jaja za valenje proveden je klinički pregled i uzorkovana su za laboratorijsko ispitivanje koje je dalo povoljne rezultate;

(b) jaja za valenje i ambalaža u koju se pakiraju dezinficirani su prije otpreme i sljedivost jaja je zajamčena; i

(c) jaja za valenje moraju se prevoziti u prijevoznim sredstvima koja je plombiralo nadležno tijelo.

3. Nadležno tijelo može odobriti premještanja jaja za valenje iz objekta u zoni zaštite u objekt za interno valenje u istoj državi članici pod sljedećim uvjetima:

(a) u matičnim jatima od kojih su dobivena jaja za valenje proveden je klinički pregled i uzorkovana su za laboratorijsko ispitivanje koje je dalo povoljne rezultate;

(b) objekt odredišta stavljen je pod službeni nadzor koji traje 21 dan od valenja jaja;

(c) perad mora ostati u objektu odredišta tijekom razdoblja iz točke (b); i

(d) ispunjeni su zahtjevi iz stavka 2. točaka (b) i (c).

*Članak 32.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja sjemena iz odobrenih objekata za zametne proizvode u zoni zaštite**

Nadležno tijelo može odobriti premještanja sjemena prikupljenog od životinja vrsta s popisa koje se drže u odobrenim objektima za zametne proizvode, osim valionica, koji se nalaze u zoni zaštite nakon procijenjenog datuma prve zaraze zahvaćenog objekta pod uvjetom da:

(a) u zoni zaštite su u skladu s člankom 39. ukinute sve mjere kontrole bolesti koje se odnose na bolesti kategorije A;

(b) na svim držanim životinjama vrsta s popisa u centru za prikupljanje sjemena proveden je klinički pregled i uzorkovane su za laboratorijsko ispitivanje da bi se isključila prisutnost bolesti kategorije A u centru za prikupljanje sjemena; i

(c) na uzorku uzetom od životinje donora najranije sedam dana nakon završetka razdoblja praćenja iz Priloga II. za relevantnu bolest računajući od datuma prikupljanja sjemena provedeno je laboratorijsko ispitivanje koje je dalo povoljne rezultate.

*Članak 33.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja svježeg mesa i sirovog mlijeka dobivenih od držanih životinja vrsta s popisa iz objekata u zoni zaštite**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja svježeg mesa i sirovog mlijeka dobivenih od životinja vrsta s popisa i drže se u objektima koji se nalaze u zoni zaštite pod sljedećim uvjetima:

(a) premještaju se u objekt za preradu radi podvrgavanja jednom od odgovarajućih postupaka obrade za umanjivanje rizika iz Priloga VII.; ili

(b) u slučaju svježeg mesa peradi:

   i. označeno je u skladu sa stavkom 1. Priloga IX. od trenutka dobivanja u klaonici; i

   ii. nije namijenjeno drugoj državi članici.

2. Nadležno tijelo osigurava da su pri premještanjima u objekt za preradu iz stavka 1. točke (a) ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) svježe meso mora se označiti u skladu s točkom 2. Priloga IX. u klaonici nakon *post mortem* pregleda i tu oznaku mora nositi do obrade;

(b) svježe meso i sirovo mlijeko moraju se iz objekta podrijetla u objekt za preradu premještati u plombiranim spremnicima; i

(c) objekt za preradu mora se nalaziti u istoj zoni ograničenja ili što bliže toj zoni i mora djelovati pod nadzorom službenih veterinara.

*Članak 34.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja jaja za prehranu ljudi iz objekata koji se nalaze u zoni zaštite**

Nadležno tijelo može odobriti premještanje jaja za prehranu ljudi iz objekata koji se nalaze u zoni zaštite na sljedeća odredišta u istoj državi članici:

(a) u centar za pakiranje, pod uvjetom da su pakirana u:

i. ambalažu za jednokratnu uporabu; ili

ii. ambalažu koja se može očistiti i dezinficirati tako da se uništi relevantni uzročnik bolesti kategorije A;

(b) u objekt za proizvodnju proizvoda od jaja, kako je utvrđeno u poglavlju II. odjeljku X. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, radi postupanja i prerade u skladu s poglavljem XI. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ([15]).

*Članak 35.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja stajskog gnoja, uključujući stelju i korištenu stelju, iz objekata koji se nalaze u zoni zaštite na odlagalište otpada**

Nadležno tijelo može odobriti premještanje gnoja, uključujući stelju i korištenu stelju, iz objekata koji se nalaze u zoni zaštite radi odlaganja na određeno odlagalište koje se nalazi u istoj državi članici samo nakon njihove prerade u skladu s člankom 13. točkom (c) Uredbe (EZ) br. 1069/2009.

*Članak 36.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja krmiva biljnog podrijetla i slame iz zone zaštite**

Nadležno tijelo može odobriti premještanje krmiva biljnog podrijetla i slame proizvedenih u zoni zaštite pod sljedećim uvjetima:

(a) proizvedeni su na lokacijama na kojima se ne drže životinje vrsta s popisa;

(b) proizvedeni su u objektima za preradu hrane za životinje u kojima se ne drže životinje vrsta s popisa, a sirovine od biljnog materijala podrijetlom su:

i. s lokacija iz točke (a); ili

ii. s lokacija izvan zone zaštite.

(c) namijenjeni su uporabi u zoni zaštite; ili

(d) podvrgnuti su barem jednom od postupaka obrade za umanjivanje rizika iz Priloga VIII.

*Članak 37.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja držanih životinja vrsta s popisa i proizvoda u odobreni pogon za nusproizvode životinjskog podrijetla**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja držanih životinja vrsta s popisa iz objekata koji se nalaze u zoni zaštite u pogon odobren za preradu ili odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla u kojima se:

(a) držane životinje odmah usmrćuju; i

(b) dobiveni nusproizvodi životinjskog podrijetla odlažu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009.

([15]) Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30.4.2004., str. 1.).

2. Nadležno tijelo može odobriti premještanja proizvoda iz objekata i s lokacija u zoni zaštite u pogon odobren za preradu ili odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla u kojem se proizvodi prerađuju ili odlažu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009.

*Članak 38.*

**Mjere koje se primjenjuju u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji u zoni zaštite, uključujući prijevozna sredstva**

1. Nadležno tijelo primjenjuje relevantne mjere iz članka 25. i članaka od 27. do 38. u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji u zoni zaštite, uključujući prijevozna sredstva.

2. Kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A unutar zone zaštite i iz nje, nadležno tijelo može u objektima i na lokacijama iz stavka 1. primijeniti dodatne mjere prilagođene specifičnoj situaciji.

*Članak 39.*

**Trajanje mjera kontrole bolesti u zoni zaštite**

1. Nadležno tijelo može ukinuti mjere iz odjeljaka 1. i 2. ovog poglavlja samo ako je završeno minimalno razdoblje iz Priloga X. i ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) u zahvaćenom objektu provedeno je preliminarno čišćenje i dezinfekcija te, prema potrebi, kontrola insekata i glodavaca u skladu s člankom 15.; i

(b) u svim objektima u zoni zaštite u kojima se drže životinje vrsta s popisa, na životinjama vrsta s popisa provedena su klinička i prema potrebi laboratorijska ispitivanja u skladu s člankom 26. koja su dala povoljne rezultate.

2. Ako relevantnu bolest kategorije A prenosi vektor s popisa, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2018/1882, nadležno tijelo može:

(a) utvrditi trajanje mjera u zoni zaštite za svaki pojedinačni slučaj pri čemu uzima u obzir sve čimbenike koji utječu na rizik od širenja bolesti; i

(b) propisati uvođenje sentinel životinja.

3. Nakon ukidanja mjera iz stavka 1. mjere iz odjeljka 3. ovog poglavlja primjenjuju se u zoni zaštite barem tijekom dodatnog razdoblja iz Priloga X.

Odjeljak 3.

**Mjere kontrole bolesti u zoni nadziranja**

*Članak 40.*

**Mjere koje se primjenjuju u objektima u zoni nadziranja**

Nadležno tijelo bez odgode određuje primjenu mjera iz članka 25. u svim objektima u zoni nadziranja u kojima se drže životinje vrsta s popisa.

*Članak 41.*

**Posjeti službenih veterinara objektima u zoni nadziranja**

Nadležno tijelo osigurava da službeni veterinari obave posjet reprezentativnom broju objekata u kojima se drže životinje vrsta s popisa u zoni nadziranja u skladu s člankom 26. i točkom A.3 Priloga I.

*Članak 42.*

**Zabrane koje se odnose na aktivnosti, uključujući premještanja, u vezi sa životinjama, proizvodima i drugim materijalom u zoni nadziranja, iz nje ili u nju**

Nadležno tijelo primjenjuje zabrane, izuzeća i odstupanja u pogledu aktivnosti, uključujući premještanja u vezi sa životinjama vrsta s popisa i proizvodima od tih životinja te drugim materijalom, iz zone nadziranja i u nju u skladu s člankom 27.

*Članak 43.*

**Opći uvjeti za odobravanje odstupanja od zabrana iz članka 42.**

1. Odstupajući od članka 42. nadležno tijelo može odobriti premještanja životinja i proizvoda samo u slučajevima iz članaka od 44. do 52. pod posebnim uvjetima iz tih članaka i općim uvjetima iz stavaka od 2. do 7. ovog članka.

Prije izdavanja odobrenja nadležno tijelo procjenjuje rizike koji proizlaze iz tog odobrenja. U procjeni mora biti navedeno da je rizik od širenja bolesti kategorije A zanemariv.

2. Sva odobrena premještanja moraju se provesti na sljedeći način:

(a) daje se prednost glavnim autocestama ili željezničkim prugama;

(b) izbjegava se blizina objekata u kojima se drže životinje vrsta s popisa; i

(c) bez istovara ili zaustavljanja do istovara u objektu odredišta.

3. Nadležno tijelo objekta podrijetla određuje objekt odredišta za premještanja iz zone nadziranja ili u nju. Ako nadležno tijelo nije isto kao za objekt odredišta, ono o tom određivanju obavješćuje nadležno tijelo objekta odredišta.

4. Nadležno tijelo objekta podrijetla provjerava slaže li se objekt odredišta s navedenim određivanjem i s time da primi sve pošiljke životinja ili proizvoda.

5. Pri odobravanju premještanja životinja iz zone nadziranja nadležno tijelo osigurava da ta premještanja ne predstavljaju rizik od širenja bolesti kategorije A na temelju:

(a) kliničkog pregleda životinja koje se drže u objektu, uključujući životinje koje se premještaju, koji je dao povoljne rezultate;

(b) ako je potrebno, laboratorijskog ispitivanja životinja koje se drže u objektu, uključujući životinje koje se premještaju, koje je dalo povoljne rezultate; i

(c) rezultata posjetâ iz članka 41., ako su dostupni.

6. Pri odobravanju prijevoza proizvoda iz zone nadziranja nadležno tijelo mora osigurati sljedeće:

(a) proizvodi su tijekom cijelog postupka proizvodnje i pohrane bili jasno odvojeni od proizvoda koji ne ispunjavaju uvjete za otpremu izvan zone ograničenja u skladu s ovom Uredbom;

(b) proizvodi se neće prevoziti s proizvodima koji ne ispunjavaju uvjete za otpremu izvan zone ograničenja u skladu s ovom Uredbom.

7. Pri odobravanju odstupanja iz stavka 1. nadležno tijelo osigurava da se od trenutka utovara, tijekom svih aktivnosti prijevoza i do istovara u određenom objektu odredišta primjenjuju dodatne biosigurnosne mjere u skladu s uputama navedenog tijela.

*Članak 44.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja radi klanja držanih životinja vrsta s popisa unutar zone nadziranja, iz nje i u nju**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja držanih životinja vrsta s popisa podrijetlom iz zone nadziranja u klaonicu koja je:

(a) što bliže objektu podrijetla u zoni ograničenja; ili

(b) izvan zone ograničenja, što bliže zoni nadziranja, ako životinje nije moguće zaklati u zoni ograničenja, te nakon provedene procjene rizika.

2. Meso dobiveno od životinja iz stavka 1. podliježe mjerama propisanima u članku 49.

3. Nadležno tijelo može odobriti premještanja držanih životinja vrsta s popisa podrijetlom izvan zone nadziranja u klaonicu u zoni nadziranja.

4. Nadležno tijelo može odobriti preradu i uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla dobivenih od životinja koje su zaklane u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. kao materijal kategorije 3. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 u pogonu odobrenom za preradu ili odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla, koji se nalazi na njegovu državnom području ili u drugoj državi članici, ako nisu mogući prerada ili odlaganje u odobrenom pogonu na državnom području države članice u kojoj je bolest izbila.

Ako se nusproizvodi životinjskog podrijetla iz prvog podstavka premještaju u pogon u drugoj državi članici, država članica odredišta i države članice provoza odobravaju tu otpremu, a nadležno tijelo odredišta odobrava preradu i uporabu tih nusproizvoda životinjskog podrijetla kao materijala kategorije 3. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009.

*Članak 45.*

**Posebni uvjeti za odobravanje određenih premještanja držanih kopitara i papkara vrsta s popisa iz objekata u zoni nadziranja**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanje držanih kopitara i papkara vrsta s popisa na pašnjake u zoni nadziranja pod sljedećim uvjetima:

(a) proteklo je 15 dana od završetka i odobrenja preliminarnog čišćenja i dezinfekcije iz članka 15.; i

(b) životinje ne dolaze u kontakt sa životinjama vrsta s popisa iz drugih objekata.

2. Nadležno tijelo može nakon provedene procjene rizika odobriti premještanje držanih životinja vrsta kopitara i papkara s popisa u objekt koji pripada istom lancu opskrbe, koji se nalazi u zoni nadziranja ili izvan nje, radi dovršetka ciklusa proizvodnje prije klanja. Ako se objekt odredišta nalazi izvan zone nadziranja, nadležno tijelo u tom objektu primjenjuje mjere iz članaka 40., 41. i 42. sve dok traju mjere kontrole bolesti u zoni nadziranja iz koje životinje potječu kako je propisano člankom 55.

*Članak 46.*

**Posebni uvjeti za odobravanje određenih premještanja peradi iz objekata koji se nalaze u zoni nadziranja**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja jednodnevnih pilića podrijetlom iz zone nadziranja:

(a) u objekte u istoj državi članici u kojoj su izvaljeni iz jaja koja potječu iz objekata unutar zone nadziranja pod sljedećim uvjetima:

   i. objekt odredišta stavljen je pod službeni nadzor nakon dolaska životinja; i

   ii. ako se premještaju izvan zone ograničenja, životinje ostaju u objektu odredišta najmanje 21 dan.

(b) u objekte u istoj državi članici u kojoj su izvaljeni iz jaja koja potječu izvan zone ograničenja ako valionica otpreme može jamčiti da nije došlo do kontakta između tih jaja i ostalih jaja za valenje ili jednodnevnih pilića dobivenih od životinja koje se drže u zoni ograničenja.

2. Nadležno tijelo može odobriti premještanja pilenki iz objekata u zoni nadziranja u objekte u istoj državi članici pod sljedećim uvjetima:

(a) u objektu odredišta nema drugih držanih životinja vrsta s popisa;

(b) objekt odredišta stavljen je pod službeni nadzor nakon dolaska pilenki; i

(c) perad ostaje u objektu odredišta najmanje 21 dan.

*Članak 47.*

**Posebni uvjeti za odobravanje određenih premještanja jaja za valenje iz objekata u zoni nadziranja i u njih**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja jaja za valenje iz objekta u istoj državi članici u:

(a) valionicu u zoni nadziranja; ili

(b) objekt za interno valenje u zoni nadziranja.

2. Nadležno tijelo može odobriti premještanja jaja za valenje iz objekta u zoni nadziranja u valionicu ili objekt za interno valenje u istoj državi članici samo ako se jaja za valenje i njihova ambalaža dezinficiraju prije otpreme i sljedivost jaja je zajamčena.

*Članak 48.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja sjemena iz odobrenih objekata za zametne proizvode u zoni nadziranja**

Nadležno tijelo može odobriti premještanja sjemena prikupljenog od životinja vrsta s popisa koje se drže u odobrenim objektima za zametne proizvode, osim valionica, koji se nalaze u zoni nadziranja nakon procijenjenog datuma prve zaraze zahvaćenog objekta pod uvjetom da:

(a) u zoni nadziranja ukinute su u skladu s člankom 55. sve mjere kontrole bolesti koje se odnose na relevantnu bolest kategorije A;

(b) na svim držanim životinjama vrsta s popisa u centru za prikupljanje sjemena proveden je klinički pregled i uzorkovane su za laboratorijsko ispitivanje da bi se isključila prisutnost bolesti kategorije A u centru za prikupljanje sjemena;

(c) na uzorku uzetom od životinje donora najranije sedam dana nakon završetka razdoblja praćenja iz Priloga II. za relevantnu bolest računajući od datuma prikupljanja sjemena provedeno je laboratorijsko ispitivanje koje je dalo povoljne rezultate.

*Članak 49.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja svježeg mesa i sirovog mlijeka dobivenih od držanih životinja vrsta s popisa iz objekata koji se nalaze u zoni nadziranja**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja svježeg mesa i sirovog mlijeka dobivenih od životinja vrsta s popisa i drže se u objektima koji se nalaze u zoni nadziranja pod sljedećim uvjetima:

(a) svježe meso ili sirovo mlijeko premješta se u objekt za preradu radi podvrgavanja jednom od postupaka obrade za umanjivanje rizika iz Priloga VII.; ili

(b) svježe meso dobiveno je od peradi.

2. Nadležno tijelo osigurava da svježe meso i sirovo mlijeko koji se premještaju u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ispunjavaju sljedeće uvjete:

(a) svježe meso označeno je u skladu s Prilogom IX. od trenutka dobivanja u klaonici i tu oznaku nosi do obrade; i

(b) obrada se provodi u objektu koji se nalazi u istoj zoni ograničenja ili što bliže toj zoni i djeluje pod nadzorom službenih veterinara.

*Članak 50.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja jaja za prehranu ljudi iz objekata u zoni nadziranja**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja jaja za prehranu ljudi iz objekata u zoni nadziranja u objekt za pakiranje u istoj državi članici pod uvjetom da su pakirani u:

(a) ambalažu za jednokratnu uporabu; ili

(b) ambalažu koja se može očistiti i dezinficirati tako da se uništi uzročnik bolesti kategorije A.

2. Nadležno tijelo može odobriti premještanja jaja za prehranu ljudi iz objekata koji se nalaze u zoni nadziranja u objekt za proizvodnju proizvoda od jaja koji se nalazi u istoj državi članici pod sljedećim uvjetima:

(a) objekt za proizvodnju proizvoda od jaja posluje u skladu s odredbama odjeljka X. poglavlja II. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004; i

(b) jaja se premještaju u objekt za proizvodnju proizvoda od jaja radi rukovanja i obrade u skladu s poglavljem XI. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 852/2004.

*Članak 51.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja stajskog gnoja, uključujući stelju i korištenu stelju, iz objekata u zoni nadziranja**

Nadležno tijelo može odobriti premještanje stajskog gnoja, uključujući stelju i korištenu stelju, iz objekata koji se nalaze u zoni nadziranja:

(a) bez prerade, na odlagalište koje je za tu svrhu prethodno odobrilo nadležno tijelo i koje se nalazi u istoj zoni nadziranja; ili

(b) nakon prerade, na odlagalište koje je za tu svrhu prethodno odobrilo nadležno tijelo i koje se nalazi na državnom području države članice.

*Članak 52.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja krmiva biljnog podrijetla i slame iz zone nadziranja**

Nadležno tijelo može odobriti premještanja krmiva biljnog podrijetla ili slame proizvedenih u zoni nadziranja pod sljedećim uvjetima:

(a) proizvedeni su na lokacijama na kojima se ne drže životinje vrsta s popisa, osim objekata za preradu hrane za životinje;

(b) proizvedeni su u objektima za preradu hrane za životinje u kojima se ne drže životinje vrsta s popisa, a sirovine od biljnog materijala podrijetlom su:

   i. s lokacija iz točke (a); ili

   ii. izvan zone nadziranja.

(c) namijenjeni su uporabi u zoni nadziranja;

(d) podvrgnuti su barem jednom od postupaka obrade za umanjivanje rizika iz Priloga VIII.

*Članak 53.*

**Posebni uvjeti za odobravanje premještanja držanih životinja vrsta s popisa i proizvoda u odobreni pogon**

1. Nadležno tijelo može odobriti premještanja držanih životinja vrsta s popisa iz objekata koji se nalaze u zoni nadziranja u pogon odobren za preradu ili odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla u kojem se:

(a) držane životinje odmah usmrćuju; i

(b) dobiveni nusproizvodi životinjskog podrijetla odlažu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009.

2. Nadležno tijelo može odobriti premještanja proizvoda iz objekata i s ostalih lokacija u zoni nadziranja u pogon odobren za preradu ili odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla u kojem se proizvodi odlažu ili prerađuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009.

*Članak 54.*

**Mjere koje se primjenjuju u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji u zoni nadziranja, uključujući prijevozna sredstva**

1. Nadležno tijelo primjenjuje relevantne mjere iz članka 40. i članaka od 42. do 53. u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji u zoni nadziranja, uključujući prijevozna sredstva.

2. Kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A unutar zone nadziranja i iz nje, nadležno tijelo može u objektima i na lokacijama iz stavka 1. primijeniti dodatne mjere prilagođene specifičnoj situaciji.

*Članak 55.*

**Trajanje mjera kontrole bolesti u zoni nadziranja**

1. Nadležno tijelo može ukinuti mjere kontrole bolesti koje se primjenjuju u zoni nadziranja na temelju odjeljaka 1. i 3. ovog poglavlja samo ako je završeno razdoblje iz Priloga XI. i ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) u zoni zaštite ispunjeni su zahtjevi iz članka 39.; i

(b) službeni veterinari posjetili su u skladu s člankom 41. reprezentativan broj objekata u kojima se drže životinje vrsta s popisa i rezultati tih posjeta bili su povoljni.

2. Ako relevantnu bolest kategorije A prenosi vektor s popisa, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2018/1882, nadležno tijelo može:

(a) utvrditi trajanje mjera u zoni nadziranja za svaki pojedinačni slučaj, uzimajući u obzir čimbenike koji utječu na rizik od širenja bolesti; i

(b) propisati uvođenje sentinel životinja.

Odjeljak 4.

**Odstupanja koja se primjenjuju u zoni ograničenja u slučaju novog izbijanja bolesti**

*Članak 56.*

**Odstupanja od zabrane premještanja životinja u zonama ograničenja ako se mjere ograničenja nastavljaju primjenjivati**

1. Ako se zbog službene potvrde novog izbijanja bolesti kategorije A zabrane premještanja životinja iz članaka 27. i 42. nastave primjenjivati i nakon isteka razdoblja utvrđenog u Prilogu XI., nadležno tijelo iznimno može odobriti premještanje držanih životinja vrsta s popisa iz objekta u zoni ograničenja u slučajevima koji nisu obuhvaćeni odstupanjima predviđenima u člancima 27. i 42. pod sljedećim uvjetima:

(a) subjekt je podnio obrazloženi zahtjev za izdavanje tog odobrenja;

(b) prije izdavanja odobrenja izrađena je procjena rizika iz koje je vidljivo da je rizik od širenja bolesti kategorije A zanemariv;

(c) službeni veterinari proveli su kliničke preglede i od životinja vrsta s popisa, uključujući one koje se premještaju, prikupili uzorke za laboratorijska ispitivanja, koja su dala povoljne rezultate.

2. Ako su premještanja životinja odobrena u skladu sa stavkom 1., nadležno tijelo osigurava da je prijevoz u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 24.

*POGLAVLJE III.*

***Repopulacija objekata u zoni ograničenja kopnenim životinjama***

*Članak 57.*

**Uvjeti za odobravanje repopulacije zahvaćenog objekta**

1. Nadležno tijelo odobrava repopulaciju zahvaćenog objekta samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) završno čišćenje i dezinfekcija te, prema potrebi, kontrola insekata i glodavaca:

   i. provedeni su u skladu s postupcima iz točaka A i C Priloga IV. uporabom odgovarajućih biocidnih proizvoda za uništenje relevantnog uzročnika bolesti kategorije A; i

   ii. na odgovarajući su način dokumentirani.

(b) završeno je razdoblje praćenja iz Priloga II. za relevantnu bolest računajući od datuma završnog čišćenja i dezinfekcije iz točke (a).

2. Nadležno tijelo nadzire provodi li se završno čišćenje i dezinfekcija te, prema potrebi, kontrola insekata i glodavaca u zahvaćenom objektu u skladu sa zahtjevima iz stavka 1. točke (a).

3. Nadležno tijelo ne dopušta pristup pašnjacima držanih životinja vrsta s popisa u razdoblju tijekom kojeg se pašnjaci smatraju kontaminiranima, a to se razdoblje utvrđuje nakon provedene procjene rizika.

4. Ako iz opravdanih razloga završno čišćenje i dezinfekcija te, prema potrebi, kontrola insekata i glodavaca iz stavka 1. u zahvaćenom objektu nisu u potpunosti provedeni, nadležno tijelo može odstupajući od stavka 1. odobriti repopulaciju pod sljedećim uvjetima:

(a) protekla su najmanje tri mjeseca od preliminarnog čišćenja i dezinfekcije iz članka 15.; i

(b) prije izdavanja odobrenja nadležno tijelo procijenilo je rizike koji proizlaze iz tog odobrenja, a procjena je pokazala da je rizik od širenja bolesti kategorije A zanemariv.

*Članak 58.*

**Odstupanje od zahtjeva iz članka 55. stavka 1. točke (b)**

U slučaju službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, u sabirnim centrima, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji, uključujući prijevozna sredstva, nadležno tijelo može odobriti ponovno uvođenje držanih životinja vrsta s popisa radi klanja, operacija okupljanja, inspekcije ili prijevoza 24 sata nakon završetka provedbe:

(a) mjera iz članaka 12., 14., 15., 17., 18. i članka 57. stavka 1. točke (a); i

(b) svih dodatnih mjera prilagođenih specifičnoj situaciji koje primjenjuje nadležno tijelo.

*Članak 59.*

**Zahtjevi za repopulaciju zahvaćenog objekta držanim životinjama vrsta s popisa**

1. Nadležno tijelo provodi nadzor repopulacije zahvaćenog objekta držanim životinjama vrsta s popisa u skladu s odredbama ovog članka.

2. Držane životinje vrsta s popisa namijenjene repopulaciji:

(a) ne smiju potjecati iz objekta koji podliježe ograničenjima iz poglavlja III.; i

(b) uzorkovane su za laboratorijsko ispitivanje da bi se isključila prisutnost bolesti prije njihova uvođenja u objekt, koje je dalo povoljne rezultate.

3. Za potrebe stavka 2. točke (b) uzorci se prikupljaju od:

(a) reprezentativnog broja svih životinja koje se unose u objekt ako se sve životinje unose u isto vrijeme i iz istog objekta podrijetla; ili

(b) reprezentativnog broja životinja iz svake pošiljke ako se sve životinje unose u različito vrijeme ili iz različitih objekata podrijetla.

Kada je riječ o jednodnevnim pilićima, nadležno tijelo može odlučiti da neće provesti uzorkovanje za laboratorijsko ispitivanje iz stavka 2. točke (b).

4. Držane životinje vrsta s popisa namijenjene repopulaciji unose se u objekte kako slijedi:

(a) u sve epidemiološke jedinice i zgrade zahvaćenog objekta;

(b) po mogućnosti u isto vrijeme ili unutar razdoblja praćenja iz Priloga II. za relevantnu bolest računajući od datuma unošenja prve životinje; ili

(c) u slučaju objekata za uzgoj na otvorenom ili ako zahtjev iz točke (a) nije moguće ispuniti, uporabom sentinel životinja koje su prije unošenja u objekt uzorkovane za laboratorijska ispitivanja za relevantnu bolest kategorije A, koja su dala povoljne rezultate.

5. Službeni veterinari moraju obaviti posjet zahvaćenom objektu barem zadnji dan razdoblja praćenja iz Priloga II. za relevantnu bolest, računajući od datuma unošenja životinja u objekt, a u svakom slučaju prije isteka 30 dana od tog dana, i provesti barem sljedeće:

(a) provjeru dokumentacije, uključujući analizu evidencije o proizvodnji, zdravlju i sljedivosti;

(b) klinički pregled držanih životinja vrsta s popisa; i

(c) prikupljanje uzoraka životinja za laboratorijsko ispitivanje da bi se potvrdila ili isključila prisutnost relevantne bolesti kategorije A.

6. Sve osobe koje ulaze ili izlaze iz objekta moraju poštovati odgovarajuće biosigurnosne mjere radi sprečavanja širenja relevantne bolesti kategorije A.

7. Držane životinje vrsta s popisa smiju napustiti objekt samo uz odobrenje nadležnog tijela i nakon dobivanja povoljnih rezultata laboratorijskog ispitivanja iz stavka 5. točke (c).

8. Od datuma unošenja životinja u objekt do završetka repopulacije u skladu s člankom 61. subjekt mora:

(a) voditi ažuriranu evidenciju o zdravlju i proizvodnji za držane životinje vrsta s popisa; i

(b) odmah obavijestiti nadležno tijelo o svakoj bitnoj promjeni podataka o proizvodnji i svim drugim nepravilnostima.

9. Ako nadležno tijelo tijekom razdoblja iz stavka 8. primi obavijest o neuobičajenim uginućima ili kliničkim znakovima relevantne bolesti kategorije A, službeni veterinari bez odgode prikupljaju uzorke za laboratorijsko ispitivanje da bi se isključila prisutnost relevantne bolesti kategorije A.

10. Nadležno tijelo može izuzeti zatvorene objekte iz jedne ili više odredaba iz stavaka od 1. do 9. nakon procjene rizika koji proizlaze iz tog izuzeća, iz koje je vidljivo da je rizik od širenja bolesti kategorije A zanemariv.

*Članak 60.*

**Dodatni zahtjevi za repopulaciju zahvaćenog objekta**

1. Nadležno tijelo odobrava repopulaciju zahvaćenog objekta životinjama koje nisu držane životinje vrsta s popisa pri čemu uzima u obzir rizik od širenja relevantne bolesti kategorije A i rizik od prisutnosti vektora.

2. Ako se provodi preventivno usmrćivanje iz članka 7. stavka 4. i članka 9. stavka 4., nadležno tijelo može proširiti neke ili sve odredbe iz članaka 57. i 59.

*Članak 61.*

**Završetak repopulacije zahvaćenog objekta i ukidanje mjera kontrole bolesti u zahvaćenom objektu**

1. Repopulacija zahvaćenog objekta smatra se završenom ako su mjere iz članaka 57. i 59. i prema potrebi članka 60. uspješno provedene.

2. Nadležno tijelo ukida sve mjere kontrole bolesti koje se primjenjuju u zahvaćenom objektu u skladu s ovom Uredbom kada se repopulacija smatra završenom, kako je predviđeno u stavku 1.

*POGLAVLJE IV.*

***Mjere kontrole bolesti kod divljih životinja vrsta s popisa***

*Članak 62.*

**Mjere u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod divljih životinja vrsta s popisa**

1. U slučaju sumnje na bolest kategorije A kod divljih životinja vrsta s popisa, u skladu s člankom 9. stavcima 1., 3. i 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689, nadležno tijelo odmah provodi istragu kako bi potvrdilo ili isključilo prisutnost bolesti s popisa na koju se sumnja.

2. Tijekom istrage iz stavka 1. nadležno tijelo organizira barem *post mortem* preglede i prikupljanje uzoraka za laboratorijsko ispitivanje divljih životinja vrsta s popisa koje su odstrijeljene ili pronađene uginule da bi se potvrdila ili isključila prisutnost bolesti kategorije A.

3. U slučaju tijela uginulih divljih životinja kod kojih se sumnja na relevantnu bolest kategorije A, bez obzira na to jesu li divlje životinje usmrćene ili pronađene uginule, nadležno tijelo osigurava sljedeće:

(a) cijela tijela uginulih divljih životinja ili njihovi dijelovi odlažu se ili prerađuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009; i

(b) ako je izvedivo, svi materijali ili tvari koji bi mogli biti kontaminirani kontaktom s tijelima uginulih divljih životinja ili nusproizvodima životinjskog podrijetla dobivenima od tih životinja podvrgavaju se čišćenju i dezinfekciji ili ih se odlaže prema uputama i pod nadzorom službenih veterinara.

*Članak 63.*

**Mjere u slučaju izbijanja bolesti kategorije A kod divljih životinja vrsta s popisa**

1. U slučaju službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A kod divljih životinja vrsta s popisa, u skladu s člankom 9. stavcima 2., 3. i 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689, nadležno tijelo može utvrditi zaraženu zonu kako bi se spriječilo daljnje širenje bolesti na temelju:

(a) profila bolesti;

(b) procjene populacije divljih životinja vrsta s popisa;

(c) čimbenika rizika koji pridonose širenju relevantne bolesti kategorije A, a posebno rizika od unošenja bolesti kategorije A u objekte u kojima se drže životinje vrsta s popisa;

(d) rezultata uzorkovanja; i

(e) drugih mjerodavnih čimbenika.

2. U slučaju tijela divljih životinja kod kojih je potvrđena relevantna bolest kategorije A, bez obzira na to jesu li divlje životinje usmrćene ili pronađene uginule, nadležno tijelo osigurava sljedeće:

(a) cijela tijela uginulih divljih životinja ili njihovi dijelovi odlažu se ili prerađuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009; i

(b) ako je izvedivo, svi materijali ili tvari koji bi mogli biti kontaminirani kontaktom s tijelima uginulih divljih životinja ili nusproizvodima životinjskog podrijetla dobivenima od tih životinja podvrgavaju se čišćenju i dezinfekciji ili ih se odlaže prema uputama i pod nadzorom službenih veterinara.

3. Nadležno tijelo može prilagoditi granice početne zaražene zone:

(a) radi kontrole daljnjeg širenja relevantne bolesti kategorije A; i

(b) u slučaju potvrde novih slučajeva izbijanja bolesti kategorije A kod divljih životinja.

4. Nadležno tijelo odmah obavještava subjekte, veterinare, lovce, druga relevantna nadležna tijela i sve ostale uključene fizičke ili pravne osobe o izbijanju bolesti i donesenim mjerama kontrole.

*Članak 64.*

**Mjere koje se primjenjuju u zaraženoj zoni**

1. U zaraženoj zoni utvrđenoj u skladu s člankom 63. nadležno tijelo organizira *post mortem* preglede divljih životinja vrsta s popisa koje su odstrijeljene ili pronađene uginule, uključujući, prema potrebi, uzorkovanje za laboratorijsko ispitivanje.

2. U zaraženoj zoni nadležno tijelo mora učiniti barem sljedeće:

(a) provesti mjere za umanjivanje rizika i pojačati biosigurnosne mjere radi sprečavanja širenja bolesti kategorije A sa zahvaćenih životinja i iz zaražene zone na nezahvaćene životinje ili ljude;

(b) zabraniti premještanja divljih životinja vrsta s popisa i proizvoda životinjskog podrijetla od tih životinja kako je predviđeno u Delegirane uredbe (EU) 2020/688 ([16]); i

(c) osigurati da se sva tijela uginulih divljih životinja vrsta s popisa, bez obzira na to jesu li životinje usmrćene ili pronađene uginule, ili njihovi dijelovi odlažu ili prerađuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009.

*Članak 65.*

**Dodatne mjere koje se primjenjuju u zaraženoj zoni**

Kako bi se izbjeglo širenje bolesti kategorije A, nadležno tijelo u zaraženoj zoni može:

(a) donijeti propise o premještanjima držanih životinja vrsta s popisa;

(b) donijeti propise o lovu i drugim aktivnostima na otvorenom;

(c) ograničiti hranjenje divljih životinja vrsta s popisa; i

(d) izraditi i provesti plan iskorjenjivanja bolesti kategorije A kod divljih životinja vrsta s popisa ako epidemiološka situacija to zahtijeva.

*Članak 66.*

**Operativna stručna skupina**

U slučaju službeno potvrđenog izbijanja bolesti kategorije A kod divljih životinja vrsta s popisa i ako nadležno tijelo odredi zaraženu zonu u skladu s člankom 63., nadležno tijelo osniva operativnu stručnu skupinu iz članka 43. Uredbe (EU) 2016/429 kako bi mu pomogla u:

(a) procjeni epidemiološke situacije i njezina razvoja;

(b) određivanju zaražene zone;

(c) utvrđivanju odgovarajućih mjera koje se primjenjuju u zaraženoj zoni u skladu s ovim poglavljem i njihova trajanja; i

(d) izradi plana iskorjenjivanja, prema potrebi.

*Članak 67.*

**Trajanje mjera u zaraženoj zoni**

Nadležno tijelo zadržava mjere koje se primjenjuju u zaraženoj zoni u skladu s ovim poglavljem sve dok iz epidemioloških podataka nije vidljivo da relevantna populacija divljih životinja više ne predstavlja rizik od unošenja bolesti kategorije A u objekte u kojima se drže životinje vrsta s popisa i dok operativna skupina ne preporuči ukidanje mjera.

*POGLAVLJE V.*

***Mjere kontrole bolesti kategorija B i C kod kopnenih životinja***

*Članak 68.*

**Preliminarne mjere kontrole bolesti koje se primjenjuju ako nadležno tijelo sumnja na bolesti kategorije B ili C u državama članicama ili zonama kojima je dodijeljen status države ili zone slobodne od bolesti**

U slučaju sumnje na bolest kategorije B ili C, u skladu s člankom 9. stavcima 1., 3. ili 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689, u državama članicama ili zonama kojima je dodijeljen status države ili zone slobodne od bolesti u skladu s člankom 36. stavkom 4. Uredbe (EU) 2016/429 ili člankom 84. stavkom 1. Delegirane uredbe (EU) 2020/689, nadležno tijelo primjenjuje mjere utvrđene u:

([16]) Delegirane uredbe (EU) 2020/688 od 17. prosinca 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva zdravlja životinja za premještanja kopnenih životinja i jaja za valenje u Uniji (vidjeti stranicu 140 ovoga Službenog lista).

(a) člancima 21., 22. i 23. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 za infekciju uzročnicima *Brucella abortus, B. melitensis* i *B. suis,* kompleksom *Mycobacterium tuberculosis,* enzootskom leukozom goveda, zaraznim rinotraheitisom goveda/zaraznim pustularnim vulvovaginitisom, virusom bolesti Aujeszkoga i virusnim proljevom goveda;

(b) članku 35. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 za infekciju virusom bjesnoće; i

(c) članku 41. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 za zarazu virusom bolesti plavog jezika (serotip 1–24).

*Članak 69.*

**Mjere kontrole bolesti koje se primjenjuju u slučaju potvrde bolesti kategorije B ili C**

U slučaju potvrde bolesti kategorije B ili C u skladu s člankom 9. točkom 2. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 u državama članicama ili zonama kojima je dodijeljen status države ili zone slobodne od bolesti u skladu s člankom 36. stavkom 4. Uredbe (EU) 2016/429 ili člankom 84. stavkom 1. Delegirane uredbe (EU) 2020/689, nadležno tijelo primjenjuje mjere utvrđene u:

(a) člancima od 24. do 31. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 za infekciju uzročnicima *Brucella abortus, B. melitensis* i *B. suis,* kompleksom *Mycobacterium tuberculosis,* enzootskom leukozom goveda, zaraznim rinotraheitisom goveda/zaraznim pustularnim vulvovaginitisom, virusom bolesti Aujeszkoga i virusnim proljevom goveda;

(b) članku 36. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 za infekciju virusom bjesnoće; i

(c) članku 42. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 za zarazu virusom bolesti plavog jezika (serotip 1–24).

DIO III.

**AKVATIČNE ŽIVOTINJE**

*POGLAVLJE I.*

***Mjere kontrole bolesti kategorije A kod životinja akvakulture***

Odjeljak 1.

**Preliminarne mjere kontrole bolesti u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod životinja akvakulture**

*Članak 70.*

**Obveze subjekata u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod životinja akvakulture u objektima**

U slučaju sumnje na bolest kategorije A kod životinja akvakulture vrsta s popisa, subjekti poduzimaju sljedeće mjere kontrole bolesti kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A sa zahvaćenih životinja i iz objekata akvakulture za koje su odgovorni na druge nezahvaćene akvatične životinje dok nadležno tijelo ne isključi prisutnost bolesti kategorije A:

(a) izolacija, ako je tehnički moguća, svih životinja akvakulture u objektu za koje se sumnja da su zaražene bolešću kategorije A;

(b) sprečavanje premještanja životinja akvakulture u objekt i iz objekta;

(c) vođenje evidencije svih posjeta i premještanja iz objekta i u objekt;

(d) držanje svih proizvoda, dijelova opreme, materijala ili tvari koji bi mogli biti kontaminirani i koji bi mogli prenositi bolesti kategorije A na mjestu izoliranom i, u mjeri u kojoj je to izvedivo, zaštićenom od vektora i drugih akvatičnih životinja;

(e) provođenje odgovarajućih biosigurnosnih mjera kako bi se izbjeglo širenje bolesti kategorije A;

(f) dostavljanje svih relevantnih informacija o bolesti kategorije A nadležnom tijelu na njegov zahtjev; i

(g) poštivanje svih uputa nadležnog tijela u pogledu kontrole bolesti kategorije A, u skladu s Uredbom (EU) 2016/429 i ovom Uredbom.

*Članak 71.*

**Istraga koju provodi nadležno tijelo u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod životinja akvakulture u objektu**

1. U slučaju sumnje na bolest kategorije A kod životinja akvakulture u objektu, u skladu s člankom 9. stavcima 1., 3. i 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689, nadležno tijelo odmah provodi istragu kako bi potvrdilo ili isključilo prisutnost bolesti s popisa na koju se sumnja.

2. Tijekom istrage iz stavka 1. nadležno tijelo osigurava da službeni veterinari barem:

(a) obave kliničke preglede životinja akvakulture; i

(b) prikupe uzorke za laboratorijsko ispitivanje.

*Članak 72.*

**Preliminarne mjere ograničenja i biosigurnosne mjere koje se primjenjuju u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod životinja akvakulture**

1. U slučaju sumnje na bolest kategorije A u objektu, nadležno tijelo stavlja objekt pod službeni nadzor i odmah uvodi sljedeće preliminarne mjere ograničenja i biosigurnosne mjere kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A sa zahvaćenih životinja akvakulture i iz objekta na nezahvaćene akvatične životinje:

(a) zabrana premještanja životinja akvakulture u objekt i iz objekta;

(b) zabrana premještanja prijevoznih sredstava i opreme iz objekta, ako ta premještanja nisu neophodna;

(c) zabrana usmrćivanja životinja akvakulture za prehranu ljudi;

(d) ako je tehnički izvedivo i smatra se potrebnim, određivanje izolacije svih životinja akvakulture; i

(e) ako je izvedivo, primjena odgovarajućih sredstava i mjera za borbu protiv ptica i drugih predatora.

2. Nadležno tijelo može odrediti preventivno usmrćivanje vrsta s popisa u zahvaćenom objektu u kojem se sumnja na bolest kategorije A pod uvjetom da se primjenjuju sve potrebne biosigurnosne mjere i druge mjere za umanjivanje rizika kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A iz tog objekta.

3. Odstupajući od članka 10. točke (i) Uredbe (EZ) 1069/2009, nakon provedene procjene rizika nadležno tijelo odobrava premještanja životinja akvakulture isključivo u svrhu trenutačnog usmrćivanja u objektu za hranu akvatičnog podrijetla s ovlaštenjem za kontrolu bolesti ili u pogonu odobrenom za preradu ili odlaganje kao nusproizvoda životinjskog podrijetla kategorije 1. ili kategorije 2. u skladu s tom uredbom. Odobrenje se može izdati samo ako se primjenjuju potrebne biosigurnosne mjere i druge mjere za umanjivanje rizika kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A.

4. Odstupajući od članka 10. točke (i) Uredbe (EZ) 1069/2009, svi nusproizvodi uginulih životinja akvakulture koje su uginule ili su usmrćene u skladu s ovim člankom, uključujući školjke mekušaca s mesom, prerađuju se ili odlažu kao materijal kategorije 1. ili kategorije 2. u skladu s tom uredbom kako bi se osiguralo da je uzročnik relevantne bolesti inaktiviran i kako bi se spriječilo prenošenje bolesti na druge akvatične životinje.

*Članak 73.*

**Inventar i analiza evidencije u slučaju sumnje na bolest kategorije A kod životinja akvakulture**

1. U slučaju sumnje na bolest kategorije A nadležno tijelo određuje i provjerava da subjekti odgovorni za objekte u kojima se sumnja na bolest kategorije A bez odgode sastave i vode ažurirani inventar sljedećeg:

(a) vrsta, kategorija i količina (broj, obujam ili masa) svih životinja akvakulture koje se drže u objektu;

(b) svih proizvoda, materijala ili tvari koji bi mogli biti kontaminirani ili bi mogli prenositi bolest kategorije A; i

(c) podataka o uginuću u svakoj epidemiološkoj jedinici u objektu, koji se bilježe svakodnevno.

2. U okviru epidemiološkog istraživanja, kako je navedeno u članku 57. Uredbe (EU) 2016/429 i provedeno u objektima u kojima se sumnja na bolest, službeni veterinari moraju analizirati barem evidenciju iz članka 186. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/429.

*Članak 74.*

**Proširenje mjera kontrole bolesti u slučaju sumnje na bolest kategorije A na druge objekte**

Kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A, nadležno tijelo provodi istragu kako je predviđeno u članku 71. te, nakon provedene procjene rizika, proširuje relevantne mjere predviđene u člancima 72. i 73. na:

(a) objekte koji se nalaze u istom kompartmentu kao i objekt u kojem se sumnja na bolest ili u kojima zbog udaljenosti, hidrodinamičkih uvjeta ili topografskih uvjeta postoji veći rizik od zaraze uzročnikom relevantne bolesti iz objekta u kojem se sumnja na bolest;

(b) bilo koji objekt koji nije naveden u točki (a), a koji je izravno epidemiološki povezan s objektom u kojem se sumnja na bolest.

*Članak 75.*

**Privremene zone ograničenja oko objekta**

Nadležno tijelo može uspostaviti privremenu zonu ograničenja oko objekta u kojem postoji sumnja na bolest kategorije A i u kojem se primjenjuju preliminarne mjere kontrole bolesti kako je navedeno u člancima 72. i 73., uzimajući u obzir sljedeće okolnosti:

(a) lokaciju objekta na području na kojem postoje drugi objekti u kojima se drže životinje akvakulture vrsta s popisa kod kojih se sumnja na bolest kategorije A;

(b) premještanje životinja u blizini sumnjivog objekta;

(c) kašnjenje u potvrđivanju bolesti kategorije A u skladu s člankom 77.;

(d) nedostatne podatke o mogućem podrijetlu i načinima unošenja bolesti kategorije A na koju se sumnja; i

(e) profil bolesti, posebno u pogledu načina i brzine prijenosa bolesti te njezine postojanosti u relevantnoj populaciji životinja akvakulture vrsta s popisa.

*Članak 76.*

**Mjere koje se primjenjuju u slučaju sumnje na bolest kategorije A u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, centrima za pročišćavanje, otpremnim centrima, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji, uključujući prijevozna sredstva**

1. U slučaju sumnje na bolest kategorije A u skladu s člankom 9. stavcima 1., 3. i 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, centrima za pročišćavanje, otpremnim centrima, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji, uključujući prijevozna sredstva, nadležno tijelo primjenjuje:

(a) mjere propisane u člancima od 71. do 75.; i,

(b) prema potrebi, dodatne mjere prilagođene specifičnoj situaciji kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A sa sumnjivih životinja, objekata ili lokacija na nezahvaćene životinje.

2. Nadležno tijelo primjenjuje odredbe utvrđene u člancima od 71. do 75. i u objektima podrijetla životinja ili proizvoda prisutnih u objektima i na lokacijama iz stavka 1.

Odjeljak 2.

## Mjere kontrole bolesti u slučaju službene potvrde bolesti kategorije A kod životinja akvakulture

*Članak 77.*

**Službena potvrda bolesti kategorije A kod životinja akvakulture**

Nadležno tijelo službeno potvrđuje izbijanje bolesti kategorije A kod životinja akvakulture ako su ispunjeni uvjeti navedeni u članku 9. stavcima 2., 3. i 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689.

*Članak 78.*

**Mjere kontrole bolesti u slučaju službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A u objektu**

1. Nakon službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A u skladu s člankom 77. nadležno tijelo, osim mjera propisanih u člancima 72. i 73., određuje da se na objekt u kojem je službeno potvrđeno izbijanje bolesti kategorije A odmah primijene sljedeće mjere kontrole bolesti pod nadzorom službenih veterinara:

(a) ribe i rakovi vrsta s popisa moraju se što prije usmrtiti, a mekušci vrsta s popisa moraju se što prije ukloniti iz vode;

(b) odstupajući od članka 10. točke (i) Uredbe (EZ) br. 1069/2009, životinje navedene u točki (a) odlažu se kao materijal kategorije 1. ili kategorije 2. u skladu s tom uredbom;

(c) mjere propisane u točkama (a) i (b) provode se:

  i. u objektu u kojem je službeno potvrđeno izbijanje bolesti kategorije A uz daljnju preradu na licu mjesta; ili

  ii. u objektu za hranu akvatičnog podrijetla s ovlaštenjem za kontrolu bolesti ili u pogonu odobrenom u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 za preradu ili odlaganje na način kojim se sprečava rizik od širenja bolesti kategorije A.

(d) životinje akvakulture vrsta koje nisu uvrštene na popis usmrćuju se ili kolju što je moguće prije za prehranu ljudi ili, u slučaju mekušaca, uklanjaju iz vode u skladu sa stavkom 1. točkom (b);

(e) primjenjuju se odgovarajuće mjere kako bi se u potpunosti ograničilo moguće širenje bolesti kategorije A na sve divlje akvatične životinje koje bi mogle biti u epidemiološkom kontaktu s objektom, i s njih;

(f) svi potencijalno kontaminirani proizvodi, materijali ili tvari moraju se izolirati do:

  i. njihova odlaganja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009, u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla;

  ii. odstupajući od članka 10. točke (i) Uredbe (EZ) br. 1069/2009, njihova odlaganja ili prerade kao materijal kategorije 1. ili kategorije 2. u skladu s tom uredbom, u slučaju proizvoda životinjskog podrijetla;

  iii. dovršetka mjera čišćenja i dezinfekcije u skladu s člankom 80., u slučaju materijala i tvari prikladnih za čišćenje i dezinfekciju; i

  iv. njihova uklanjanja iz objekta i odlaganja pod nadzorom službenih veterinara, u slučaju hrane za životinje i drugih materijala koji nisu prikladni za čišćenje i dezinfekciju.

2. Nadležno tijelo određuje i nadzire sljedeće:

(a) prijevoz iz zahvaćenog objekta nusproizvoda životinjskog podrijetla iz stavka 1. točke (f) podtočke i. i proizvoda životinjskog podrijetla iz stavka 1. točke (f) podtočke ii. u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1069/2009; i

(b) prijevoz iz zahvaćenog objekta materijala ili tvari iz stavka 1. točke (f) podtočke iv. u skladu s uputama nadležnog tijela u pogledu uvjeta biološke sigurnosti i biološke zaštite radi sprečavanja širenja uzročnika bolesti kategorije A.

3. Odstupajući od stavka 1. točke (a) nadležno tijelo može nakon provedene procjene rizika dopustiti klanje riba ili rakova ili, u slučaju mekušaca, uklanjanje iz vode, za prehranu ljudi, u objektu ili u objektu za hranu akvatičnog podrijetla s ovlaštenjem za kontrolu bolesti, pod uvjetom da su poduzete odgovarajuće biosigurnosne mjere i druge potrebne mjere za umanjivanje rizika kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A. Odstupajući od članka 10. točke (i) Uredbe (EZ) 1069/2009, svi nusproizvodi životinjskog podrijetla koji proizlaze iz tog odstupanja prerađuju se ili odlažu kao materijal kategorije 1. ili kategorije 2. u skladu s tom uredbom.

4. Odstupajući od stavka 1. točke (d) nadležno tijelo može nakon provedene procjene rizika odlučiti da neće usmrtiti, zaklati ili ukloniti iz vode životinje akvakulture vrsta koje nisu uvrštene na popis pod uvjetom da su poduzete odgovarajuće mjere za umanjivanje rizika kako bi se spriječio rizik od širenja relevantne bolesti kategorije A iz objekta.

5. Odstupajući od stavka 1. točke (f) podtočke ii. nadležno tijelo može nakon provedene procjene rizika dopustiti stavljanje na tržište proizvoda životinjskog podrijetla u skladu s člankom 83.

*Članak 79.*

**Posebna odstupanja od mjera kontrole bolesti u objektima u kojima se vrste s popisa drže u znanstvene svrhe ili u svrhe povezane s očuvanjem ugroženih vrsta**

1. Nadležno tijelo može odobriti odstupanja od mjera propisanih u članku 78. stavku 1. točkama (a) i (c) u slučaju službene potvrde bolesti kategorije A u objektima u kojima se vrste s popisa drže u znanstvene svrhe ili u svrhe povezane s očuvanjem ugroženih vrsta, pod uvjetom da:

(a) nije ugrožen zdravstveni status životinja predmetne države članice ili drugih država članica; i

(b) poduzete su sve odgovarajuće biosigurnosne mjere navedene u članku 78. kako bi se spriječio rizik od širenja uzročnika bolesti kategorije A.

2. Ako je odobreno odstupanje na temelju stavka 1., nadležno tijelo osigurava da životinje akvakulture vrsta s popisa obuhvaćenima odstupanjem:

(a) drže se u objektima u kojima se primjenjuju odgovarajuće biosigurnosne mjere kako bi se izbjeglo širenje relevantne bolesti kategorije A; i

(b) podvrgnute su daljnjem nadziranju i laboratorijskom ispitivanju te se ne premještaju iz objekta dok laboratorijski testovi ne pokažu da ne predstavljaju rizik od daljnjeg širenja relevantne bolesti kategorije A.

*Članak 80.*

**Čišćenje i dezinfekcija**

1. Nadležno tijelo određuje da subjekti odmah po okončanju mjera kontrole bolesti propisanih u članku 78. provedu čišćenje i dezinfekciju:

(a) objekta, ako nadležno tijelo smatra da je to tehnički izvedivo;

(b) sve opreme za uzgoj, uključujući, ali ne ograničavajući se na opremu za hranidbu, sortiranje, obradu, cijepljenje i radna plovila;

(c) sve opreme povezane s proizvodnjom, uključujući, ali ne ograničavajući se na kaveze, mreže, uzgojne okvire, vreće i parangale;

(d) sve zaštitne odjeće ili sigurnosne opreme kojom se koriste subjekti i posjetitelji; i

(e) svih prijevoznih sredstava, uključujući cisterne i ostalu opremu za premještanje zaraženih životinja ili osoblja koje je bilo u kontaktu sa zaraženim životinjama.

2. Čišćenje i dezinfekcija iz stavka 1. provodi se:

(a) u skladu s protokolom koji je prethodno dogovoren između nadležnog tijela i subjekta; i

(b) pod nadzorom službenih veterinara.

*Članak 81.*

**Provedba mirovanja u zahvaćenom objektu**

Nadležno tijelo određuje da subjekti nakon završetka čišćenja i dezinfekcije iz članka 80. u zahvaćenom objektu provedu mirovanje tijekom razdoblja utvrđenog u Prilogu XIII.

*Članak 82.*

**Proširenje mjera kontrole bolesti u slučaju potvrde bolesti kategorije A**

Kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A, nadležno tijelo provodi istragu kako je propisano u članku 71. te, nakon provedene procjene rizika, proširuje neke ili sve mjere propisane u člancima 78., 80. i 81. na:

(a) objekte u istom kompartmentu ili one u kojima zbog udaljenosti, hidrodinamičkih uvjeta ili topografskih uvjeta postoji veći rizik od zaraze uzročnikom relevantne bolesti iz sumnjivog objekta u kojem je bolest potvrđena;

(b) sve objekte u kojima je nakon istraživanja propisanog u članku 57. Uredbe (EU) 2016/429 utvrđena izravna epidemiološka veza s objektom u kojem je bolest potvrđena.

*Članak 83.*

**Stavljanje na tržište proizvoda životinjskog podrijetla od životinja akvakulture vrsta s popisa proizvedenih u zaraženim objektima**

1. Ako odobrava odstupanje na temelju članka 78. stavka 5., nadležno tijelo može dopustiti stavljanje na tržište proizvoda životinjskog podrijetla samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) ribe prije otpreme moraju biti zaklane i mora im biti uklonjena utroba;

(b) mekušci i rakovi moraju biti u potpunosti sljedivi i prije otpreme prerađeni u neaktivne proizvode koji ne mogu preživjeti ako ih se vrati u vodu.

Ako je prije prerade i stavljanja na tržište potrebno pročišćavanje, ono se provodi u objektu za hranu akvatičnog podrijetla s ovlaštenjem za kontrolu bolesti ili u biološki sigurnom centru za pročišćavanje.

2. Proizvodi životinjskog podrijetla iz stavka 1. namijenjeni su:

(a) izravno za krajnjeg potrošača; ili

(b) za daljnju preradu u objektu za hranu akvatičnog podrijetla s ovlaštenjem za kontrolu bolesti.

*Članak 84.*

**Mjere koje se primjenjuju u slučaju potvrde bolesti kategorije A u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, centrima za pročišćavanje, otpremnim centrima, na graničnim kontrolnim postajama ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji, uključujući prijevozna sredstva**

1. U slučaju potvrde bolesti kategorije A u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, centrima za pročišćavanje, otpremnim centrima, na graničnim kontrolnim postajama ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji, uključujući prijevozna sredstva, u skladu s člankom 77. nadležno tijelo primjenjuje sljedeće:

(a) mjere propisane u člancima 78., 80. i 81.; i,

(b) prema potrebi, dodatne mjere prilagođene specifičnoj situaciji kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A sa zahvaćenih životinja i objekata ili lokacija na nezahvaćene životinje.

2. Nadležno tijelo primjenjuje odredbe utvrđene u člancima 78., 80. i 81. i u objektima podrijetla životinja ili proizvoda prisutnih u objektima i na lokacijama iz stavka 1.

*POGLAVLJE II.*

***Mjere kontrole bolesti kategorije A kod životinja akvakulture u zoni ograničenja***

Odjeljak 1.

**Opće mjere kontrole bolesti u zoni ograničenja**

*Članak 85.*

**Uspostava zone ograničenja**

1. U slučaju službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A u objektu, objektu u poslovanju s hranom i hranom za životinje, objektu koji sadržava nusproizvode životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji, uključujući prijevozna sredstva, nadležno tijelo oko zahvaćenog objekta ili lokacije odmah uspostavlja zonu ograničenja koja obuhvaća:

(a) zonu zaštite oko objekta ili lokacije na kojima je potvrđena bolest kategorije A;

(b) zonu nadziranja oko zone zaštite; i,

(c) prema potrebi, na temelju kriterija iz članka 64. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/429, dodatne zone ograničenja oko zone zaštite i zone nadziranja ili u njihovoj blizini.

2. Granice zona određuju se za svaki slučaj pojedinačno uzimajući u obzir čimbenike koji utječu na rizik od širenja bolesti. U tu svrhu nadležno tijelo razmatra sljedeće podatke i kriterije:

(a) podatke iz epidemiološkog istraživanja u skladu s člankom 57. Uredbe (EU) 2016/429;

(b) relevantne hidrodinamičke podatke;

(c) kriterije navedene u članku 64. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/429; i

(d) kriterije iz Priloga XIV. ovoj Uredbi.

3. Nadležno tijelo prilagođava granice početne zone ograničenja, uključujući granice zone zaštite, zone nadziranja i dodatnih zona ograničenja, u slučaju preklapanja dviju ili više zona ograničenja zbog novih slučajeva izbijanja bolesti kategorije A.

4. Odstupajući od stavka 1., zbog posebnih zemljopisnih, hidrodinamičkih i epidemioloških okolnosti i nakon provedene procjene rizika te uzimajući u obzir profil bolesti, nadležno tijelo može:

(a) ne uspostaviti zonu ograničenja, kako je propisano u stavku 1., oko zaraženog objekta ili lokacije;

(b) uspostaviti zonu ograničenja koja se sastoji od zone zaštite bez ikakve zone nadziranja u njezinoj blizini; i

(c) ne uspostaviti zonu ograničenja ako je bolest kategorije A potvrđena u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, centrima za pročišćavanje, otpremnim centrima, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji, uključujući prijevozna sredstva.

5. U mjeri u kojoj je to potrebno, te nakon provedene procjene rizika uzimajući u obzir zemljopisne, hidrodinamičke i epidemiološke okolnosti i profil bolesti, nadležno tijelo može odstupiti od odredaba ovog poglavlja:

(a) u dodatnim zonama ograničenja; i

(b) u slučaju da nadležno tijelo odluči uspostaviti zonu ograničenja u slučaju izbijanja bolesti kategorije A u objektima ili na bilo kojim drugim relevantnim lokacijama iz stavka 4. točke (c).

*Članak 86.*

**Mjere koje se primjenjuju u zoni ograničenja**

1. Nadležno tijelo bez odgode sastavlja i vodi ažurirani inventar svih objekata u kojima se drže životinje akvakulture vrsta s popisa koji se nalaze u zoni ograničenja, uključujući vrste, kategorije i procjenu broja životinja u svakom objektu.

2. U objektima koji se nalaze u zoni ograničenja nadležno tijelo može, na temelju epidemioloških podataka ili drugih relevantnih dokaza te nakon provedene procjene rizika, provesti preventivno usmrćivanje ili klanje za prehranu ljudi ili, u slučaju mekušaca, uklanjanje iz vode životinja akvakulture vrsta s popisa na temelju članka 78. stavka 1. točke (a) i članka 78. stavka 2.

3. Svako prikupljanje uzoraka u objektima u zoni ograničenja u kojima se drže životinje akvakulture vrsta s popisa u svrhe koje nisu potvrđivanje ili isključivanje prisutnosti relevantne bolesti kategorije A mora odobriti nadležno tijelo.

Odjeljak 2.

## Mjere kontrole bolesti u zoni zaštite

*Članak 87.*

### Mjere koje se primjenjuju u objektima u zoni zaštite u kojima se drže životinje akvakulture

1. Nadležno tijelo određuje da subjekti koji su odgovorni za objekte u zoni zaštite u kojima se drže životinje akvakulture bilo koje vrste, osim objekata u kojima je potvrđena bolest kategorije A, provedu barem sljedeće mjere radi sprečavanja i kontrole širenja bolesti:

(a) bez odgode ažuriraju evidenciju inventara iz članka 73. stavka 1.;

(b) ako je izvedivo, primijene odgovarajuće mjere kako bi se u potpunosti ograničilo moguće širenje bolesti kategorije A na sve divlje akvatične životinje koje bi mogle biti u epidemiološkom kontaktu s objektom, i s njih;

(c) spriječe uklanjanje životinja akvakulture iz objekta u kojem se drže, osim ako to odobri nadležno tijelo;

(d) primijene odgovarajuće biosigurnosne mjere na svaki proizvod, dio opreme, materijal ili tvar s kojih bi se mogla proširiti relevantna bolest kategorije A;

(e) smanje broj posjetitelja samo na osobe koje su neophodne za pravilno upravljanje objektom; i

(f) ako je izvedivo, primijene odgovarajuća sredstva za čišćenje i dezinfekciju na ulazu i izlazu iz objekta.

2. Nadležno tijelo određuje i nadzire je li subjekt preradio ili odložio kao materijal odgovarajuće kategorije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 nusproizvode životinjskog podrijetla od životinja akvakulture vrsta s popisa koje su uginule ili su usmrćene, uključujući školjke mekušaca s mesom, u objektima u zoni zaštite u kojima se drže vrste s popisa.

3. Nadležno tijelo može nakon provedene procjene rizika odlučiti da se članci 87. i 88. primjenjuju samo na životinje akvakulture vrsta s popisa.

*Članak 88.*

### Posjeti službenih veterinara objektima u zoni zaštite

1. Nadležno tijelo osigurava da službeni veterinari nakon službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A što prije i bez odgode obave barem jedan posjet svim objektima iz članka 87., pri čemu prioritet imaju objekti koje je nadležno tijelo procijenilo visokorizičnima u pogledu zaraze bolešću ili širenja bolesti.

2. Pri obavljanju posjetâ iz stavka 1. službeni veterinari obavljaju barem sljedeće aktivnosti:

(a) provjeru dokumentacije i analizu evidencije;

(b) provjeru provedbe mjera za sprečavanje unošenja ili širenja relevantne bolesti kategorije A u skladu s člankom 87.;

(c) klinički pregled životinja akvakulture vrsta s popisa; i

(d) prema potrebi, prikupljanje uzoraka za laboratorijsko ispitivanje kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost relevantne bolesti kategorije A.

3. Nadležno tijelo može zahtijevati dodatne veterinarske posjete objektima radi praćenja stanja.

4. Nadležno tijelo vodi evidenciju aktivnosti i posjetâ iz stavaka 1., 2. i 3. i s njima povezanih nalaza.

*Članak 89.*

**Zabrane koje se odnose na premještanja životinja akvakulture, proizvoda od životinja akvakulture, drugih tvari i materijala unutar zone zaštite, iz nje ili u nju**

1. Nadležno tijelo zabranjuje sljedeća premještanja u zoni zaštite:

(a) premještanje životinja akvakulture vrsta s popisa među objektima u zoni zaštite;

(b) premještanje životinja akvakulture vrsta s popisa iz zone zaštite ili u nju;

(c) svako premještanje iz objekata u zoni zaštite prijevoznih sredstava i bilo koje opreme, proizvoda, materijala ili tvari koji bi mogli prenositi relevantnu bolest kategorije A;

(d) prijevoz životinja akvakulture u brodovima s bazenima kroz zonu zaštite; i

(e) otpremu neprerađenih nusproizvoda životinjskog podrijetla od životinja akvakulture svih vrsta iz objekata u zoni zaštite.

2. Nadležno tijelo može nakon provedene procjene rizika proširiti zabrane propisane u stavku 1. točkama od (a) do (d) na životinje vrsta koje nisu uvrštene na popis i na proizvode dobivene od njih.

*Članak 90.*

**Opći uvjeti za odobravanje odstupanja od zabrana premještanja i prijevoza akvatičnih životinja i proizvoda u zoni zaštite**

1. Odstupajući od zabrana iz članka 89. stavka 1. nadležno tijelo može odobriti premještanje i prijevoz akvatičnih životinja i proizvoda u slučajevima iz članaka od 91. do 94. pod posebnim uvjetima propisanima u tim člancima i općim uvjetima utvrđenima u stavku 2. ovog članka.

2. Pri izdavanju odobrenja propisanih u stavku 1. nadležno tijelo osigurava da budu ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) sva premještanja moraju se provoditi isključivo utvrđenim rutama dogovorenima s nadležnim tijelom, bez istovara ili zaustavljanja;

(b) svaka izmjena vode i ispuštanje vode tijekom prijevoza mora se obaviti na područjima, u objektima ili na mjestima za izmjenu vode koje je odobrilo nadležno tijelo;

(c) prijevozno sredstvo mora biti napravljeno i održavano tako da se može podvrgnuti propisnom čišćenju i dezinfekciji;

(d) prijevozna sredstva čiste se i dezinficiraju:

i. prije aktivnosti prijevoza; i

ii. nakon aktivnosti prijevoza pod nadzorom službenog veterinara;

(e) treba poduzeti sve ostale dodatne biosigurnosne mjere koje nadležno tijelo smatra potrebnima u vezi s aktivnostima prijevoza.

*Članak 91.*

**Posebni uvjeti za klanje i premještanja radi klanja ili prerade životinja akvakulture vrsta s popisa iz objekata u zoni zaštite**

1. Životinje akvakulture iz objekata u zoni zaštite u kojima se drže vrste s popisa mogu biti:

(a) zaklane u objektu u skladu s biosigurnosnim mjerama koje je propisalo nadležno tijelo; ili

(b) premještene radi trenutačnog usmrćivanja za prehranu ljudi u objekt za hranu akvatičnog podrijetla s ovlaštenjem za kontrolu bolesti; ili

(c) u slučaju mekušaca, uklonjene iz vode i premještene u objekt za hranu akvatičnog podrijetla s ovlaštenjem za kontrolu bolesti radi pročišćavanja, ako je potrebno, i daljnje prerade.

2. Nadležno tijelo može nakon provedene procjene rizika na temelju relevantnih epidemioloških podataka ograničiti primjenu mjera propisanih u stavku 1. na objekte u kojima se drže isključivo životinje akvakulture vrsta navedenima u trećem stupcu Priloga Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1882.

3. Pri odobravanju premještanja životinja akvakulture iz stavka 1. točke (b) nadležno tijelo odgovorno za objekt za hranu akvatičnog podrijetla s ovlaštenjem za kontrolu bolesti:

(a) obavješćuje se o namjeri slanja životinja akvakulture vrsta s popisa u objekt za hranu akvatičnog podrijetla s ovlaštenjem za kontrolu bolesti;

(b) pristaje prihvatiti te životinje akvakulture;

(c) nadzire klanje životinja i potvrđuje ga nadležnom tijelu otpreme;

(d) osigurava da se životinje akvakulture vrsta s popisa podrijetlom iz zone zaštite drže odvojeno od životinja akvakulture vrsta s popisa podrijetlom izvan zone zaštite i da se kolju ili prerađuju odvojeno od tih životinja;

(e) prati postupak klanja ili prerade;

(f) osigurava da se čišćenje i dezinfekcija prostora obavi prije klanja ili prerade životinja akvakulture iz objekata izvan zone zaštite;

(g) osigurava da proizvodi životinjskog podrijetla dobiveni od životinja akvakulture ispunjavaju posebne uvjete za stavljanje na tržište iz članka 92.; i

(h) osigurava da se nusproizvodi životinjskog podrijetla nakon klanja ili ostalih postupaka iz stavka 1. prerađuju ili odlažu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009.

*Članak 92.*

**Posebni uvjeti za stavljanje na tržište proizvoda životinjskog podrijetla od životinja akvakulture vrsta s popisa proizvedenih u nezahvaćenim objektima u zoni zaštite**

1. Nadležno tijelo može odobriti stavljanje na tržište proizvoda životinjskog podrijetla dobivenih od životinja akvakulture vrsta s popisa proizvedenih u nezahvaćenim objektima u zoni zaštite pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) ribe prije otpreme moraju biti zaklane i mora im biti uklonjena utroba; i

(b) mekušci i rakovi moraju biti u potpunosti sljedivi i prije otpreme prerađeni u neaktivne proizvode koji ne mogu preživjeti ako ih se vrati u vodu.

2. Proizvodi životinjskog podrijetla iz stavka 1. namijenjeni su:

(a) za izravnu opskrbu krajnjeg potrošača; ili

(b) za daljnju preradu u objektu za hranu akvatičnog podrijetla s ovlaštenjem za kontrolu bolesti.

*Članak 93.*

**Posebni uvjeti za odobravanje prijevoza neprerađenih nusproizvoda životinjskog podrijetla iz objekata koji se nalaze u zoni zaštite**

Nadležno tijelo može odobriti prijevoz neprerađenih nusproizvoda životinjskog podrijetla od životinja akvakulture vrsta s popisa iz objekata u zoni zaštite do pogona za daljnju preradu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009.

*Članak 94.*

**Mjere za umanjivanje rizika u pogledu određenih aktivnosti koje se odnose na akvatične životinje u zoni zaštite**

1. Nadležno tijelo može nakon provedene procjene rizika provesti mjere za umanjivanje rizika u pogledu:

(a) aktivnosti komercijalnog i rekreacijskog ribolova u zoni zaštite;

(b) ostalih aktivnosti koje se odnose na akvatične životinje u zoni zaštite, a koje mogu predstavljati rizik od širenja bolesti; i

(c) prijevoza čamaca koji se koriste za aktivnosti održavanja i liječenje akvatičnih životinja u zoni zaštite.

2. U okviru mjera propisanih u stavku 1. nadležno tijelo može po potrebi odrediti provođenje čišćenja i dezinfekcije opreme korištene u vodama unutar zone zaštite.

*Članak 95.*

**Mjere koje se primjenjuju u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, centrima za pročišćavanje, otpremnim centrima, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji u zoni zaštite, uključujući prijevozna sredstva**

1. Nadležno tijelo primjenjuje mjere iz članaka od 87. do 93. u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, centrima za pročišćavanje, otpremnim centrima, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji u zoni zaštite, uključujući prijevozna sredstva.

2. Kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A unutar zone zaštite i iz nje, nadležno tijelo može u objektima i na lokacijama iz stavka 1. primijeniti dodatne mjere prilagođene specifičnoj situaciji.

*Članak 96.*

**Uklanjanje životinja akvakulture iz zahvaćenih objekata i provođenje mjera za umanjivanje rizika**

1. Nadležno tijelo određuje rok do kojeg se životinje akvakulture moraju ukloniti iz svih zaraženih objekata.

2. Nakon provedene procjene rizika nadležno tijelo može, radi kontrole i sprečavanja mogućeg širenja bolesti, odlučiti da se stavak 1. primjenjuje i na objekte u zoni zaštite u kojima bolest kategorije A nije potvrđena.

3. Nakon uklanjanja životinja akvakulture kako je propisano u stavku 1. provode se čišćenje, dezinfekcija i mirovanje u skladu s člancima 80. i 81.

4. Nadležno tijelo određuje sinkronizirano mirovanje zahvaćenih objekata i objekata odabranih u skladu sa stavkom 2.

5. Razdoblje sinkroniziranog mirovanja iz stavka 4. traje onoliko dugo koliko je utvrđeno u Prilogu XIII.

*Članak 97.*

**Trajanje mjera kontrole bolesti u zoni zaštite i repopulacija u objektima unutar zone zaštite**

1. Nadležno tijelo zadržava mjere kontrole bolesti u zoni zaštite propisane u odjeljku 2. ovog poglavlja sve dok:

(a) mjere iz članka 96. ne budu provedene i dovršene; i

(b) nadležno tijelo na temelju ishoda istraga provedenih u skladu s člankom 88. ne isključi svaku pojavu relevantne bolesti kategorije A u drugim objektima u zoni zaštite.

2. Ako su ispunjeni uvjeti iz poglavlja 1.:

(a) nadležno tijelo primjenjuje mjere iz odjeljka 3. ovog poglavlja u zoni zaštite za razdoblje utvrđeno u članku 101.; i

(b) može se izvršiti repopulacija objekata iz članka 96. stavaka 1. i 2. koji su prethodno bili uključeni u zonu zaštite.

Odjeljak 3.

**Mjere kontrole bolesti u zoni nadziranja**

*Članak 98.*

**Mjere koje se primjenjuju u objektima u zoni nadziranja**

1. Nadležno tijelo određuje da se u svim objektima u zoni nadziranja u kojima se drže životinje akvakulture vrsta s popisa primijene mjere propisane u članku 87.

2. Službeni veterinari obavljaju posjete objektima iz stavka 1. i prema potrebi obavljaju aktivnosti propisane u članku 88. stavku 2.

3. Nad objektima u zoni nadziranja provodi se nadziranje koje uključuje preglede i uzorkovanje kako je opisano u točki 1. Priloga XV.

4. Nadziranje iz stavka 3. provodi nadležno tijelo.

*Članak 99.*

**Mjere koje se odnose na premještanje i prijevoz životinja akvakulture unutar i iz zone nadziranja ili u nju**

1. Nadležno tijelo zabranjuje svako premještanje životinja akvakulture iz objekata unutar zone nadziranja radi klanja, daljnjeg uzgoja ili puštanja u divljinu izvan zone nadziranja.

2. Nadležno tijelo osigurava da se sav prijevoz životinja akvakulture vrsta s popisa unutar zone nadziranja ili u nju obavlja pod uvjetima iz članka 90. točaka od (a) do (e) i članka 91.

3. Radi kontrole i sprečavanja mogućeg širenja bolesti nadležno tijelo može odrediti primjenu odgovarajućih dodatnih biosigurnosnih mjera za aktivnosti prijevoza, uključujući istovar u određenom objektu odredišta.

4. Odstupajući od stavka 1. i u dogovoru s nadležnim tijelom mjesta odredišta, nadležno tijelo može odobriti premještanja životinja akvakulture pod uvjetom da su poduzete odgovarajuće biosigurnosne mjere za sprečavanje širenja bolesti kategorije A.

*Članak 100.*

**Mjere koje se primjenjuju u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, centrima za pročišćavanje, otpremnim centrima, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji u zoni nadziranja, uključujući prijevozna sredstva**

1. Nadležno tijelo bez odgode određuje primjenu mjera iz članaka 98. i 99. u objektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, centrima za pročišćavanje, otpremnim centrima, na graničnim kontrolnim postajama, u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili na bilo kojoj drugoj relevantnoj lokaciji u zoni nadziranja, uključujući prijevozna sredstva.

2. Na lokacijama iz stavka 1. nadležno tijelo može primijeniti dodatne mjere prilagođene specifičnoj situaciji kako bi se spriječilo širenje bolesti kategorije A unutar zone nadziranja i iz nje.

*Članak 101.*

**Trajanje mjera kontrole bolesti u zoni nadziranja**

Nadležno tijelo ukida mjere kontrole bolesti propisane u ovom odjeljku nakon završetka razdoblja nadziranja za relevantnu bolest kategorije A utvrđenog u točki 2. Priloga XV. i ako su rezultati povoljni.

*POGLAVLJE III.*

***Mjere kontrole bolesti kod divljih akvatičnih životinja***

*Članak 102.*

**Mjere u slučaju sumnje na slučaj bolesti kategorije A kod divljih akvatičnih životinja vrsta s popisa**

U slučaju sumnje na slučaj bolesti kategorije A kod divljih akvatičnih životinja vrsta s popisa, u skladu s člankom 9. stavcima 1., 3. i 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689, nadležno tijelo:

(a) odmah provodi istragu nad divljim akvatičnim životinjama vrsta s popisa, a koje su ulovljene u ribolovu, ulovljene, sakupljene ili pronađene uginule, kako bi potvrdilo ili isključilo prisutnost bolesti kategorije A u skladu s člankom 71. stavkom 2.;

(b) osigurava da se svi nusproizvodi životinjskog podrijetla dobiveni od divljih akvatičnih životinja vrsta s popisa za koje se sumnja da su zaražene, uključujući školjke mekušaca s mesom, prerađuju ili odlažu kao materijal kategorije 1. ili kategorije 2. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009;

(c) ako je izvedivo, osigurava da se svi materijali ili tvari koji bi mogli biti kontaminirani životinjama za koje se sumnja da su zahvaćene bolešću ili nusproizvodima životinjskog podrijetla dobivenima od tih životinja podvrgnu čišćenju i dezinfekciji ili odlože prema uputama i pod nadzorom službenih veterinara; i

(d) pruža relevantne informacije subjektima ili tijelima nadležnima za upravljanje relevantnom populacijom životinja.

*Članak 103.*

**Mjere u slučaju izbijanja bolesti kategorije A kod divljih akvatičnih životinja vrsta s popisa**

1. U slučaju divljih akvatičnih životinja vrsta s popisa kod kojih je službeno potvrđena bolest kategorije A nadležno tijelo određuje zaraženu zonu na temelju:

(a) relevantnih hidrodinamičkih, topografskih i epidemioloških uvjeta;

(b) profila bolesti i procjene populacije akvatičnih životinja vrsta s popisa; i

(c) čimbenika rizika koji pridonose širenju relevantne bolesti kategorije A, prije svega čimbenika povezanih s rizikom unošenja bolesti u objekte u kojima se drže akvatične životinje vrsta s popisa.

2. Nadležno tijelo može prilagoditi granice početne zaražene zone:

(a) radi kontrole daljnjeg širenja relevantne bolesti kategorije A; i

(b) u slučaju potvrde novih slučajeva izbijanja bolesti kategorije A kod divljih životinja.

3. Nadležno tijelo odmah obavještava subjekte, druga relevantna nadležna tijela, relevantne veterinare i sve ostale uključene fizičke ili pravne osobe o izbijanju bolesti i donesenim mjerama kontrole.

*Članak 104.*

**Mjere koje se primjenjuju u zaraženoj zoni**

1. U zaraženoj zoni uspostavljenoj u skladu s člankom 103. nadležno tijelo:

(a) provodi mjere za umanjivanje rizika i pojačane biosigurnosne mjere radi sprečavanja širenja bolesti kategorije A sa zahvaćenih životinja i iz zaražene zone na nezahvaćene životinje i područja;

(b) ljudima zabranjuje svako premještanje iz zaražene zone divljih akvatičnih životinja vrsta s popisa i proizvoda životinjskog podrijetla dobivenih od tih životinja;

(c) odstupajući od članka 10. točke (i) Uredbe (EZ) 1069/2009, osigurava da se svi nusproizvodi životinjskog podrijetla dobiveni od divljih akvatičnih životinja vrsta s popisa u zaraženoj zoni, uključujući školjke mekušaca s mesom, prerađuju ili odlažu kao materijal kategorije 1. ili kategorije 2. u skladu s tom uredbom;

(d) ako je izvedivo, osigurava da se svi materijali ili tvari koji bi mogli biti kontaminirani divljim akvatičnim životinjama vrsta s popisa u zaraženoj zoni ili nusproizvodima životinjskog podrijetla dobivenima od tih životinja podvrgnu čišćenju i dezinfekciji ili odlože prema uputama i pod nadzorom službenih veterinara; i

(e) zabranjuje donošenje u objekte, u zaraženoj zoni i izvan nje, u kojima se čuvaju životinje akvakulture vrsta s popisa ili u vodene slivove ili na obalna područja izvan zaražene zone, bilo kojeg dijela akvatičnih životinja vrsta s popisa bez obzira na to jesu li ulovljene u ribolovu, ulovljene, sakupljene ili pronađene uginule u zaraženoj zoni te bilo kojeg proizvoda, materijala ili tvari koji bi mogli biti kontaminirani bolešću kategorije A u zaraženoj zoni.

2. Odstupajući od stavka 1. točke (b) i radi očuvanja vrijednoga genetskog materijala, nadležno tijelo može odobriti premještanja divljih akvatičnih životinja vrsta s popisa iz zaražene zone u objekt koji je u tu svrhu odobrilo nadležno tijelo, pod uvjetom da su poduzete odgovarajuće biosigurnosne mjere za sprečavanje širenja bolesti kategorije A. Za potrebe članka 108. objektom odredišta smatra se objekt koji se nalazi u zaraženoj zoni.

*Članak 105.*

**Dodatne mjere koje se primjenjuju u zaraženoj zoni**

1. Nakon provedene procjene rizika nadležno tijelo utvrđuje dodatne mjere koje su potrebne za kontrolu ili iskorjenjivanje relevantne bolesti kategorije A.

2. U okviru mjera kontrole ili iskorjenjivanja relevantne bolesti kategorije A nadležno tijelo može:

(a) obustaviti aktivnosti poribljavanja, ribolova, sakupljanja i ulova;

(b) odrediti obvezno čišćenje i dezinfekciju opreme za ribolov, plovila i druge opreme koja bi mogla biti kontaminirana; i

(c) povećati aktivnosti ribolova, sakupljanja i ulova te provesti ostale relevantne mjere za iskorjenjivanje bolesti.

3. Mjere propisane u stavku 1. provode se nakon savjetovanja i u suradnji s operativnom stručnom skupinom iz članka 107. te drugim tijelima i dionicima.

*Članak 106.*

**Proširenje mjera**

Nadležno tijelo može odlučiti da se relevantne mjere iz članaka od 102. do 105. primjenjuju i na akvatične životinje vrsta koje nisu uvrštene na popis.

*Članak 107.*

**Operativna stručna skupina**

1. U slučaju divljih akvatičnih životinja vrsta s popisa kod kojih je potvrđena bolest kategorije A nadležno tijelo osniva operativnu stručnu skupinu kako je navedeno u članku 43. stavku 2. točki (d) podtočki iii. Uredbe (EU) 2016/429.

2. Operativna stručna skupina pomaže nadležnom tijelu u:

(a) procjeni epidemiološke situacije i njezina razvoja;

(b) određivanju zaražene zone; i

(c) utvrđivanju odgovarajućih mjera koje se primjenjuju u zaraženoj zoni i njihova trajanja.

*Članak 108.*

**Mjere u objektima u zaraženoj zoni**

1. U objektima u zaraženoj zoni u kojima se drže životinje akvakulture vrsta s popisa nadležno tijelo primjenjuje mjere propisane u članku 87.

2. Osim mjera propisanih u članku 87., nadležno tijelo zabranjuje premještanje životinja akvakulture koje se drže u objektima u zaraženoj zoni:

(a) izvan zaražene zone; ili

(b) u druge objekte u zaraženoj zoni.

3. Nakon provedene procjene rizika nadležno tijelo može ograničiti zabranu iz stavka 2. na životinje akvakulture vrsta s popisa.

4. Odstupajući od stavka 2. nadležno tijelo, nakon provedene procjene rizika i u dogovoru s nadležnim tijelom mjesta odredišta, može odobriti premještanje životinja vrsta s popisa izvan zaražene zone ili u druge objekte u zaraženoj zoni.

*Članak 109.*

**Trajanje mjera u zaraženoj zoni**

Nadležno tijelo zadržava mjere propisane u ovom poglavlju sve dok iz epidemioloških podataka ne bude vidljivo da relevantna divlja populacija više ne predstavlja rizik od širenja bolesti i dok operativna skupina ne preporuči njihovo ukidanje.

*POGLAVLJE IV.*

***Mjere kontrole bolesti kategorija B i C kod akvatičnih životinja***

*Članak 110.*

**Preliminarne mjere kontrole bolesti koje se primjenjuju ako nadležno tijelo sumnja na bolesti kategorije B ili C u državama članicama, zonama ili kompartmentima kojima je dodijeljen status države, zone ili kompartmenta slobodnog od bolesti**

Nadležno tijelo primjenjuje mjere utvrđene u člancima 55., 56. i 57. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 u slučaju sumnje na bolest kategorije B ili C u skladu s člankom 9. stavcima 1., 3. ili 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 u državama članicama, zonama ili kompartmentima kojima je dodijeljen status države, zone ili kompartmenta slobodnog od bolesti kako je propisano u članku 36. stavku 4. i članku 37. stavku 4. Uredbe (EU) 2016/429 ili u članku 83., članku 84. stavku 1. točkama od (h) do (m) ili u članku 84. stavku 2. točkama od (b) do (g) Delegirane uredbe (EU) 2020/689.

*Članak 111.*

**Mjere kontrole bolesti koje se primjenjuju u slučaju potvrde bolesti kategorije B ili C**

Nadležno tijelo primjenjuje mjere utvrđene u člancima od 58. do 65. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 u slučaju potvrde bolesti kategorije B ili C u skladu s člankom 9. stavcima 2., 3. ili 4. Delegirane uredbe (EU) 2020/689 u državama članicama ili zonama ili kompartmentima kojima je dodijeljen status države, zone ili kompartmenta slobodnog od bolesti kako je propisano u članku 36. stavku 4. i članku 37. stavku 4. Uredbe (EU) 2016/429 ili u članku 83., članku 84. stavku 1. točkama od (h) do (m) ili u članku 84. stavku 2. točkama od (b) do (g) Delegirane uredbe (EU) 2020/689.

DIO IV.

**ZAVRŠNE ODREDBE**

*Članak 112.*

**Stavljanje izvan snage**

Direktiva 92/66/EEZ, Direktiva 2001/89/EZ, Direktiva 2003/85/EZ i Direktiva 2005/94/EZ te akti doneseni na temelju njih prestaju se primjenjivati s učinkom od 21. travnja 2021.

*Članak 113.*

**Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 21. travnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2019.

*Za Komisiju*

*Predsjednica*

Ursula VON DER LEYEN

*PRILOG I.*

**KLINIČKI PREGLEDI, POSTUPCI UZORKOVANJA I DIJAGNOSTIČKE METODE ZA BOLESTI KATEGORIJE A I PRIJEVOZ UZORAKA**

(iz članka 3. ove Uredbe)

## A **Postupci uzorkovanja**

### A.1. UZORKOVANJE ŽIVOTINJA ZA KLINIČKE PREGLEDE

1. Klinički pregledi moraju, ako je moguće, obuhvaćati:

   (a) životinje koje pokazuju kliničke znakove bolesti kategorije A;

   (b) životinje koje su nedavno vjerojatno uginule od bolesti na koju se sumnja ili koja je potvrđena;

   (c) životinje epidemiološki povezane sa životinjama kod kojih postoji sumnja na bolest ili kod kojih je bolest potvrđena; i

   (d) životinje koje su u prethodnim laboratorijskim ispitivanjima imale pozitivne ili nejasne rezultate.

2. Ako nema očitih znakova bolesti ili *post mortem* promjena koji upućuju na bolesti kategorije A, životinje za ispitivanje odabiru se nasumično i u dovoljno velikom broju da se može otkriti bolest.

3. Životinje za ispitivanje i metoda uzorkovanja odabiru se u skladu s uputama nadležnog tijela i odgovarajućim kriznim planom iz članka 43. Uredbe (EU) 2016/429. Pri odlučivanju o životinjama za ispitivanje i metodi uzorkovanja nužno je uzeti u obzir profil bolesti i:

   (a) svrhu uzorkovanja;

   (b) životinje vrsta s popisa koje se drže u objektu;

   (c) broj životinja vrsta s popisa koje se drže u objektu;

   (d) kategoriju držanih životinja;

   (e) dostupnu evidenciju o proizvodnji, zdravlju i sljedivosti držanih životinja koja je relevantna za istragu;

   (f) vrstu objekta i uzgojnu praksu;

   (g) razinu izloženosti riziku:

      i. vjerojatnost izloženosti uzročniku bolesti ili vektoru;

      ii. odsutnost imunizacije životinja nastale cijepljenjem ili majčinim imunitetom; i

      iii. razdoblje boravka životinja u objektu.

   (h) druge relevantne epidemiološke čimbenike.

4. Najmanji broj životinja za ispitivanje mora biti u skladu s uputama nadležnog tijela i odgovarajućim kriznim planom iz članka 43. Uredbe (EU) 2016/429. Pri odlučivanju o najmanjem broju životinja za ispitivanje nužno je uzeti u obzir profil bolesti i posebno:

   (a) očekivanu prevalenciju u objektu;

   (b) željenu razinu pouzdanosti rezultata ispitivanja, koja u svakom slučaju ne smije biti niža od 95 %; i

   (c) međunarodne standarde i dostupne znanstvene dokaze.

### A.2. UZORKOVANJE ŽIVOTINJA ZA LABORATORIJSKA ISPITIVANJA

1. Pri uzorkovanju za laboratorijska ispitivanja nužno je uzeti u obzir ishod kliničkih pregleda iz točke A.1. i po mogućnosti obuhvatiti životinje iz stavka 1. točke A.1.

2. Ako nema očitih znakova bolesti ili *post mortem* promjena koji upućuju na bolesti kategorije A, uzorci se prikupljaju nasumično iz svake epidemiološke jedinice u objektu i moraju omogućiti otkrivanje bolesti ako je prisutna.

3. Životinje za uzorkovanje, vrsta uzoraka koji se prikupljaju i metoda uzorkovanja odabiru se u skladu s uputama nadležnog tijela i odgovarajućim kriznim planom iz članka 43. Uredbe (EU) 2016/429. Pri odlučivanju o životinjama za uzorkovanje, vrsti uzoraka koji se prikupljaju i metodi uzorkovanja nužno je uzeti u obzir profil bolesti i kriterije iz stavka 3. točke A.1.

4. Najmanji broj životinja za uzorkovanje mora biti u skladu s uputama nadležnog tijela i odgovarajućim kriznim planom iz članka 43. Uredbe (EU) 2016/429. Pri odlučivanju o najmanjem broju životinja za uzorkovanje nužno je uzeti u obzir kriterije iz stavka 4. točke A.1. i metodu testiranja.

5. U slučaju divljih životinja uzorci se prikupljaju od životinja koje su odstrijeljene, pronađene uginule ili namjerno uhvaćene u zamku ili su dobiveni primjenom neinvazivnih metoda kao što su soli za lizanje, užad za žvakanje ili mamci. Pri odlučivanju o najmanjem broju i vrsti uzoraka nužno je uzeti u obzir procijenjenu veličinu divlje populacije i odgovarajuće kriterije iz stavaka 3. i 4. točke A.1.

A.3. UZORKOVANJE OBJEKATA KOJI ĆE BITI POSJEĆENI

1. Odabir objekata za uzorkovanje i metode uzorkovanja mora biti u skladu s uputama nadležnog tijela i odgovarajućim kriznim planom iz članka 43. Uredbe (EU) 2016/429. Pri odabiru objekata za uzorkovanje i metode uzorkovanja nužno je uzeti u obzir profil bolesti i kriterije iz stavka 3. točke A.1.

2. Najmanji broj objekata koji će biti posjećeni mora biti skladu s uputama nadležnog tijela i odgovarajućim kriznim planom iz članka 43. Uredbe (EU) 2016/429.

## B **Dijagnostičke metode**

Tehnike, referentni materijali, njihova standardizacija i tumačenje rezultata testova provedenih primjenom relevantnih dijagnostičkih metoda za bolesti kategorije A moraju biti u skladu s člankom 6. i dijelom III. Priloga VI. Delegirane uredbe (EU) 2020/689.

Dijagnostička metodologija mora pridonijeti povećanju osjetljivosti nadziranja. U određenim okolnostima to nadziranje može obuhvaćati provedbu laboratorijskih ispitivanja radi procjene prethodne izloženosti bolesti.

## C **Prijevoz uzoraka**

1. Svi uzorci koji se uzimaju kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost bolesti kategorije A moraju se odgovarajuće označiti i identificirati te poslati u službeni laboratorij koji je obaviješten o njihovu dolasku. Ti uzorci moraju biti popraćeni odgovarajućim obrascima u skladu sa zahtjevima nadležnog tijela i laboratorija koji prima uzorke. Ti obrasci moraju sadržavati barem:

   (a) objekt podrijetla uzorkovanih životinja;

   (b) podatke o vrsti, dobi i kategoriji uzorkovanih životinja;

   (c) kliničku povijest životinja, ako je dostupna i relevantna;

   (d) kliničke znakove i rezultate *post mortem* pregleda; i

   (e) sve ostale relevantne podatke.

2. Svi uzorci moraju se:

   (a) čuvati u vodonepropusnim i nelomljivim spremnicima i ambalaži i u skladu s primjenjivim međunarodnim standardima;

   (b) tijekom prijevoza držati na najprikladnijoj temperaturi i u drugim najprikladnijim uvjetima, uzimajući u obzir čimbenike koji mogu utjecati na kvalitetu uzorka.

3. Na vanjskoj strani ambalaže mora biti navedena adresa odredišnog laboratorija i mora biti vidljivo istaknuta sljedeća poruka:

   „Patološki materijal životinjskog podrijetla; pokvarljivo; lomljivo; ne otvarati izvan laboratorija odredišta.”

4. Odgovorna osoba u službenom laboratoriju koji prima uzorke mora biti pravovremeno obaviještena o njihovu dolasku.

*PRILOG II.*

**RAZDOBLJE PRAĆENJA**

(iz članaka 8., 17., 27., 32., 48., 57. i 59. ove Uredbe)

| Bolesti kategorije A | Razdoblje praćenja |
|---|---|
| Slinavka i šap (SIŠ) | 21 dan |
| Infekcija virusom goveđe kuge (GK) | 21 dan |
| Infekcija virusom groznice Riftske doline (virus GRD-a) | 30 dana |
| Infekcija virusom bolesti kvrgave kože (BKK) | 28 dana |
| Infekcija s *Mycoplasma mycoides* podvrsta *mycoides*, mala kolonija (zarazna pleuropneumonija goveda) (ZPG) | 45 dana |
| Ovčje i kozje boginje (OIKB) | 21 dan |
| Infekcija virusom kuge malih preživača (KMP) | 21 dan |
| Zarazna pleuropneumonija koza (ZPK) | 45 dana |
| Konjska kuga (KK) | 14 dana |
| Infekcija s *Burkholderia mallei* (maleus) | 6 mjeseci |
| Klasična svinjska kuga (KSK) | 15 dana |
| Afrička svinjska kuga (ASK) | 15 dana |
| Visokopatogena influenca ptica (HPAI) | 21 dan |
| Infekcija virusom newcastleske bolesti (NB) | 21 dan |

*PRILOG III.*

**UVJETI ZA ODREĐENA ODSTUPANJA OD ČLANKA 12. STAVKA 1. TOČKE (A) ZA KOPITARE**

(iz članka 13. ove Uredbe)

1. U slučaju izbijanja afričke konjske kuge nadležno tijelo može odstupiti od članka 12. stavka 1. točke (a) kada je riječ o zahvaćenim i nezahvaćenim životinjama pod sljedećim uvjetima:

   (a) zahvaćene životinje za koje se primjenjuje odstupanje izolirane su u objektima zaštićenima od vektora da bi se izbjegao prijenos uzročnika bolesti sa životinja na relevantne vektore do isteka 40 dana infektivnog razdoblja, kako je utvrđeno u odgovarajućem poglavlju Kodeksa o zdravlju kopnenih životinja Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE), nakon ulaska životinja u objekte zaštićene od vektora; i

   (b) nadziranje koji provodi nadležno tijelo, uključujući, prema potrebi, laboratorijska ispitivanja, pokazuje da ni jedna životinja u prostorima zaštićenima od vektora ne predstavlja rizik od prijenosa virusa.

2. U slučaju izbijanja infekcije s *Burkholderia mallei* (maleus), nadležno tijelo može odstupiti od članka 12. stavak 1. točke (a) kada je riječ o nezahvaćenim životinjama pod uvjetom da se životinje za koje se to odstupanje primjenjuje stave u karantenu do:

   (a) usmrćivanja i uništavanja zahvaćenih životinja;

   (b) završetka čišćenja i dezinfekcije objekta nakon usmrćivanja u skladu s člankom 15.; i

   (c) podvrgavanja preostalih životinja testu reakcije vezanja komplementa koji je dao negativan rezultat uz razrijeđenost seruma 1:5 na uzorcima uzetima najmanje 6 mjeseci nakon čišćenja i dezinfekcije iz točke (b).

*PRILOG IV.*

**POSTUPCI ČIŠĆENJA, DEZINFEKCIJE I PO POTREBI KONTROLE INSEKATA I GLODAVACA**

(iz članaka 12., 15., 16., 39., 45. i 57. ove Uredbe)

## A **Opći zahtjevi**

1. Pri odabiru biocidnih proizvoda i postupaka čišćenja i dezinfekcije nužno je uzeti u obzir:

   (a) uzročnika infekcije;

   (b) vrstu objekata, vozila, predmeta i materijala koji se tretiraju; i

   (c) primjenjivo zakonodavstvo.

2. Biocidni proizvodi moraju se upotrebljavati u uvjetima koji jamče njihovu potpunu učinkovitost. Posebno se moraju poštovati tehnički parametri koje je odredio proizvođač, kao što je tlak, temperatura, potrebno vrijeme djelovanja ili skladištenje. Djelovanje dezinficijensa ne smije biti ugroženo interakcijom s drugim tvarima.

3. Nužno je izbjegavati ponovnu kontaminaciju prethodno očišćenih dijelova, posebno ako se pri pranju upotrebljavaju tekućine pod tlakom.

4. Voda za čišćenje mora se pokupiti i odložiti tako da se izbjegne svaki rizik od širenja uzročnika bolesti kategorije A.

5. Biocidni proizvodi moraju se upotrebljavati tako da se što više smanji mogući štetan utjecaj njihove upotrebe na okoliš i javno zdravlje.

## B **Preliminarno čišćenje i dezinfekcija**

Kad se provodi privremeno čišćenje i dezinfekcija iz članka 15. da bi se izbjeglo širenje bolesti kategorije A:

(a) cijela tijela ili dijelovi tijela uginulih držanih životinja vrsta s popisa moraju se poprskati dezinficijensom i ukloniti iz objekta u zatvorenim i nepropusnim vozilima ili spremnicima radi prerade i odlaganja;

(b) sva tkiva ili krv koja se prolije tijekom usmrćivanja, klanja ili *post mortem* pregleda moraju se pažljivo sakupiti i ukloniti;

(c) neposredno nakon uklanjanja cijelih tijela ili dijelova tijela uginulih držanih životinja vrsta s popisa radi njihove prerade ili odlaganja dijelovi objekta u kojima su se držale te životinje i svi dijelovi drugih zgrada, površina ili opreme kontaminirani tijekom usmrćivanja ili *post mortem* pregleda moraju se poprskati dezinficijensom;

(d) stajski gnoj, uključujući stelju i korištenu stelju, mora se temeljito natopiti dezinficijensom;

(e) dezinficijens na tretiranoj površini mora ostati najmanje 24 sata;

(f) oprema, spremnici, pribor za konzumaciju, površine ili materijali koji bi mogli biti kontaminirani moraju se nakon pranja i dezinfekcije uništiti.

## C **Završno čišćenje i dezinfekcija**

Kad se provodi završno čišćenje i dezinfekcija za potrebe članka 57.:

1. Stajski gnoj, uključujući stelju i korištenu stelju, mora se ukloniti i s njime se mora postupati na sljedeći način:

   (a) kruti stajski gnoj, uključujući stelju i korištenu stelju, mora se:

      i. obraditi parom pri temperaturi od najmanje 70 °C;

      ii. uništiti spaljivanjem;

iii. zakopati dovoljno duboko da bude izvan dosega životinja; ili

iv. naslagati na hrpu, poprskati dezinficijensom i ostaviti najmanje 42 dana tijekom kojih hrpa mora biti prekrivena ili presložena kako bi se osiguralo da u svim slojevima bude postignuta jednaka temperatura;

(b) tekuća faza stajskog gnoja mora se pohraniti najmanje 42 dana, a u slučaju visokopatogene influence ptica 60 dana, od zadnjeg dodavanja infektivnog materijala.

2. Zgrade, površine i oprema moraju se temeljito oprati i očistiti uklanjanjem preostale masnoće i nečistoće te poprskati dezinficijensima.

3. Nakon sedam dana objekti se moraju ponovno očistiti i dezinficirati.

*PRILOG V.*

**NAJMANJI POLUMJER ZONE ZAŠTITE I ZONE NADZIRANJA**

(iz članka 21. ove Uredbe)

Naveden kao polumjer kruga u čijem se središtu nalazi objekt

| Bolesti kategorije A | Zona zaštite | Zona nadziranja |
|---|---|---|
| Slinavka i šap | 3 km | 10 km |
| Infekcija virusom goveđe kuge | 3 km | 10 km |
| Infekcija virusom groznice Riftske doline | 20 km | 50 km |
| Infekcija virusom bolesti kvrgave kože | 20 km | 50 km |
| Infekcija s *Mycoplasma mycoides* podvrsta *mycoides*, mala kolonija (zarazna pleuropneumonija goveda) | objekt | 3 km |
| Ovčje i kozje boginje | 3 km | 10 km |
| Infekcija virusom kuge malih preživača | 3 km | 10 km |
| Zarazna pleuropneumonija koza | objekt | 3 km |
| Konjska kuga | 100 km | 150 km |
| Infekcija s *Burkholderia mallei* (maleus) | objekt | objekt |
| Klasična svinjska kuga | 3 km | 10 km |
| Afrička svinjska kuga | 3 km | 10 km |
| Visokopatogena influenca ptica | 3 km | 10 km |
| Infekcija virusom newcastleske bolesti | 3 km | 10 km |

*PRILOG VI.*

**ZABRANE U ZONI OGRANIČENJA**

(iz članka 27. ove Uredbe)

**Tablica:** Zabrane aktivnosti u vezi sa životinjama vrsta s popisa i proizvodima od tih životinja

| ZABRANE AKTIVNOSTI SA ŽIVOTINJAMA I PROIZVODIMA | SIŠ (1) | GK | virus GRD-a | BKK | ZPG | OIKB | KMP | ZPK | KSK | ASK | KK | GLAND | HPAI | NB |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Premještanja držanih životinja vrsta s popisa iz objekata u zoni ograničenja | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | NP | X | X |
| Premještanja držanih životinja vrsta s popisa u objekte u zoni ograničenja | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | NP | X | X |
| Obnova populacije divljači vrsta s popisa | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | NP | X | X |
| Sajmovi, tržnice, izložbe i drugi načini okupljanja držanih životinja vrsta s popisa, uključujući njihovo sakupljanje i disperziju | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | NP | X | X |
| Premještanja sjemena, jajnih stanica i zametaka dobivenih od držanih životinja vrsta s popisa iz objekata u zoni ograničenja | X | X | X | X (*) | X | X | X | X | X | X | X | NP | NP | NP |
| Prikupljanje sjemena, jajnih stanica i zametka od držanih životinja vrsta s popisa | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | NZ | NP | NP | NP |
| Terensko umjetno osjemenjivanje držanih životinja vrsta s popisa | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | NP | NP | NP |
| Terenski pripust držanih životinja vrsta s popisa | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | NP | NP | NP |
| Premještanja jaja za valenje iz objekata u zoni ograničenja | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | X | X |
| Premještanja svježeg mesa, osim nusproizvoda klanja, držanih i divljih životinja vrsta s popisa iz klaonica ili objekata za obradu divljači u zoni ograničenja | X | X | X | NZ | NZ | X | X | NZ | X | X | NZ | NP | X | X |

(1) Kratice bolesti u skladu s Prilogom II.
NP = ne primjenjuje se
X = zabrana
NZ = nije zabranjeno
(*) samo jajne stanice i zameci.

| ZABRANE AKTIVNOSTI SA ŽIVOTINJAMA I PROIZVODIMA | SIŠ (1) | GK | virus GRD-a | BKK | ZPG | OIKB | KMP | ZPK | KSK | ASK | KK | GLAND | HPAI | BN |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Premještanja nusproizvoda klanja držanih i divljih životinja vrsta s popisa iz klaonica ili objekata za obradu divljači u zoni ograničenja | X | X | X | X | X | X | X | X | X | X | NZ | NP | X | X |
| Premještanja mesnih proizvoda dobivenih od svježeg mesa životinja vrsta s popisa iz objekata u zoni ograničenja | X | X | X | NZ | NZ | NZ | X | NZ | X | X | NZ | NP | X | X |
| Premještanje sirovog mlijeka i kolostruma dobivenih od držanih životinja vrsta s popisa iz objekata u zoni ograničenja | X | X | X | X | NZ | X | X | NZ | NP | NP | NZ | NP | NP | NP |
| Premještanje mliječnih proizvoda i proizvoda na osnovi kolostruma iz objekata u zoni ograničenja | X | X | X | X | NZ | X | X | NZ | NP | NP | NZ | NP | NP | NP |
| Premještanje jaja za prehranu ljudi iz objekata u zoni ograničenja | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | NP | X | X |
| Premještanje stajskog gnoja, uključujući stelju i korištenu stelju, držanih životinja vrsta s popisa iz objekata u zoni ograničenja | X | X | X | X | NZ | X | X | NZ | X | X | NZ | NP | X | X |
| Premještanje koža, vune, čekinja i perja držanih životinja vrsta s popisa iz objekata u zoni ograničenja | X | X | X | X | NZ | X | X | NZ | X | X | NZ | NP | X | X |
| Premještanje krmiva biljnog podrijetla i slame dobivene u zoni zaštite (*) | X | X | NZ | NZ | NZ | NZ | NZ | NZ | NZ | NZ | NZ | NP | NZ | NZ |

(*) samo jajne stanice i zameci.

*PRILOG VII.*

**POSTUPCI OBRADE ZA UMANJIVANJE RIZIKA ZA PROIZVODE ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA IZ ZONE OGRANIČENJA**

(iz članaka 27., 33. i 49. ove Uredbe)

| Obrada | SIŠ [1] | GK | virus GRD-a | BKK | ZPG | OIKB | KMP | ZPK | KSK | ASK | KK | HPAI | NB |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **MESO** | | | | | | | | | | | | | |
| Toplinska obrada u hermetički zatvorenom spremniku da bi se postigla vrijednost $F_0$ [2] najmanje 3 | x | | | | | | X | | X | X | | X | X |
| Toplinska obrada da bi se postigla temperatura u središtu od 80 °C | X | | | | | | X | | X | X | | X | X |
| Toplinska obrada da bi se postigla temperatura u središtu od 70 °C | X | | | | | | X | | X | | | X | X |
| Toplinska obrada (prethodno otkoštenog i odmašćenog mesa) da bi se postigla temperatura u središtu od 70 °C najmanje 30 minuta | X | | | | | | X | | X | | | | |
| U hermetički zatvorenom spremniku, pri temperaturi od 60 °C najmanje četiri sata | X | | | | | | X | | X | X | | | |
| Temperatura u središtu 73,9 °C najmanje 0,51 sekundu [3] | X | | | | | | | | | | | X | X |
| Temperatura u središtu 70,0 °C najmanje 3,5 sekundi [3] | | | | | | | | | | | | X | X |
| Temperatura u središtu 65,0 °C najmanje 42 sekunde [3] | | | | | | | | | | | | X | X |
| Temperatura u središtu 60 °C najmanje 507 sekundi [3] | | | | | | | | | | | | X | X |
| Toplinska obrada da bi se postiglo isušivanje do najveće vrijednosti Aw od 0,93 i pH od 6 | | | | | | | | | | | | | |
| Toplinska obrada da bi se postigla temperatura u središtu od 65 °C onoliko dugo koliko je potrebno da se postigne najmanja vrijednost pasterizacije od 40 | | | | | | | X | | | | | | |

[1] Kratice bolesti u skladu s Prilogom II.

[2] $F_0$ je izračunani učinak uništavanja bakterijskih spora. Kada $F_0$ ima vrijednost 3, to znači da je najhladnija točka u proizvodu dovoljno zagrijana da se postigne jednak učinak uništavanja kao na 121 °C (250 °F) u tri minute trenutnim zagrijavanjem i hlađenjem.

[3] Samo za meso peradi.

| Obrada | SIŠ [1] | GK | virus GRD-a | BKK | ZPG | OIKB | KMP | ZPK | KSK | ASK | KK | HPAI | NB |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Prirodna fermentacija i dozrijevanje mesa s kostima: najmanje 9 mjeseci da bi se postigle najveće vrijednosti Aw od 0,93 i pH od 6 | X | | | | | | | | X | | | | |
| Prirodna fermentacija i dozrijevanje otkoštenog mesa: najmanje 9 mjeseci da bi se postigle najveće vrijednosti Aw od 0,93 i pH od 6 | X | | | | | | | | X | X | | | |
| Prirodna fermentacija slabina: najmanje 140 dana da bi se postigle najveće vrijednosti Aw od 0,93 i pH od 6 [4] | | | | | | | | | X | X | | | |
| Prirodna fermentacija šunki: najmanje 190 dana da bi se postigle najveće vrijednosti Aw od 0,93 i pH od 6 [4] | | | | | | | | | X | X | | | |
| Sušenje otkoštenih šunki talijanskog tipa nakon soljenja: najmanje 313 dana [4] | | | | | | | | | X | | | | |
| Sušenje otkoštenih šunki i slabina španjolskog tipa nakon soljenja [4]:<br>— iberske šunke: najmanje 252 dana<br>— iberske plećke: najmanje 140 dana<br>— iberske slabine: najmanje 126 dana<br>— šunke Serrano: najmanje 140 dana | X | | | | | | | | X | X | | | |
| Sazrijevanje trupova na temperaturi od najmanje 2 °C najmanje 24 sata nakon klanja | | | X | | | | | | | | | | |
| Uklanjanje nusproizvoda klanja | | | | X | X | | | X | | | | | |
| **OVICI** | | | | | | | | | | | | | |
| Soljenje natrijevim kloridom (NaCl), suhim ili kao zasićena salamura (Aw < 0,80), u neprekinutom razdoblju od 30 dana ili dulje na okolnoj temperaturi od 20 °C ili višoj | X | | | SP [5] | | | X | | X | X | | | |
| Soljenje solju s dodatkom fosfata 86,5 % NaCl, 10,7 % $Na_2HPO_4$ i 2,8 % $Na_3PO_4$, suho ili u zasićenoj salamuri (Aw < 0,80), u neprekinutom razdoblju od 30 dana ili dulje na okolnoj temperaturi od 20 °C ili višoj | X | | | | | | X | | X | X | | | |
| Soljenje natrijevim kloridom (NaCl) najmanje 30 dana [6] | | | | | | | | | | | | | |

[4] Samo za svinje.
[5] Siguran proizvod
[6] Ne za goveđe, ovčje, kozje i svinjske ovitke.

| Obrada | SIŠ [1] | GK | virus GRD-a | BKK | ZPG | OIKB | KMP | ZPK | KSK | ASK | KK | HPAI | NB |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Izbjeljivanje [7] | | | | | | | | | | | | | |
| Sušenje [7] | | | | | | | | | | | | | |
| **MLIJEKO** | | | | | | | | | | | | | |
| Toplinska obrada (postupak sterilizacije) da bi se postigla vrijednost $F_0$ najmanje 3 | X | | | | SP [8] | | | SP [8] | | | | | |
| Toplinska obrada UHT (ultravisokom temperaturom): na najmanje 132 °C najmanje 1 sekundu | X | | | | | | X | | | | | | |
| Toplinska obrada UHT (ultravisokom temperaturom): na najmanje 135 °C u odgovarajućem trajanju | X | | | | | | | | | | | | |
| Toplinska obrada HTST (kratkotrajna pasterizacija na visokoj temperaturi) ako je pH mlijeka niži od 7, na najmanje 72 °C tijekom najmanje 15 sekundi | X | | | | | | X | | | | | | |
| Toplinska obrada HTST (kratkotrajna pasterizacija na visokoj temperaturi) ako je pH mlijeka 7 ili više, na najmanje 72 °C tijekom najmanje 15 sekundi, primijenjeno dvaput | X | | | | | | X | | | | | | |
| Toplinska obrada HTST (kratkotrajna pasterizacija na visokoj temperaturi) u kombinaciji s fizičkom obradom da bi se postigla pH vrijednost manja od 6 najmanje jedan sat ili da bi se postiglo najmanje 72 °C, u kombinaciji s isušivanjem | X | | | | | | | | | | | | |
| Pasterizacija jednokratnom toplinskom obradom s učinkom koji je barem istovjetan učinku koji se postiže zagrijavanje na 72 °C tijekom 15 sekundi | X | | X | X | | | | | | | | | |

[7] Ne za govođe, ovčje, kozje i svinjske ovitke.
[8] Siguran proizvod

| Obrada | HPAI | NB |
|---|---|---|
| **JAJA** | | |
| Toplinska obrada:<br>— cijelo jaje:<br>— 60,0 °C – 188 sekundi<br>— potpuno kuhano<br>— smjese cijelih jaja:<br>— 60 °C – 188 sekundi<br>— potpuno kuhane<br>— 61,1 °C – 94 sekunde<br>— tekući bjelanjak:<br>— 55,6 °C – 870 sekundi<br>— 56,7 °C – 232 sekunde<br>— obični ili čisti žumanjak:<br>— 60 °C – 288 sekundi<br>— žumanjak s 10 % dodane soli:<br>— 62,2 °C – 138 sekundi<br>— bjelanjak u prahu:<br>— 67 °C – 20 sati<br>— 54,4 °C – 50,4 sata<br>— 51,7 °C – 73,2 sata | X | |
| Toplinska obrada:<br>— cijelo jaje:<br>— 55 °C – 2 521 sekunda<br>— 57 °C – 1 596 sekundi<br>— 59 °C – 674 sekunde<br>— potpuno kuhano<br>— tekući bjelanjak:<br>— 55 °C – 2 278 sekundi<br>— 57 °C – 986 sekundi<br>— 59 °C – 301 sekunda<br>— žumanjak s 10 % dodane soli:<br>— 55 °C – 176 sekundi<br>— bjelanjak u prahu:<br>— 57 °C – 54,0 sata | | X |

*PRILOG VIII.*

**POSTUPCI OBRADE ZA UMANJIVANJE RIZIKA ZA PROIZVODE NEŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA IZ ZONE ZAŠTITE**

(iz članaka 36. i 52. ove Uredbe)

| Obrada | SIŠ [1] | GK |
|---|---|---|
| Toplinska obrada, najmanja temperatura od 80 °C i najmanje 10 minuta, para u zatvorenoj komori | X | X |
| Skladištenje u paketima ili balama u natkrivenom prostoru udaljenom najmanje 2 km od najbližeg mjesta izbijanja bolesti i zadržavanje u tom prostoru najmanje tri mjeseca od završetka čišćenja i dezinfekcije u skladu s člankom 15. | X | X |

[1] Kratice bolesti u skladu s Prilogom II.

*PRILOG IX.*

**OZNAČIVANJE SVJEŽEG MESA IZ ZONE ZAŠTITE**

(iz članaka 33. i 49. ove Uredbe)

1. Oznaka koja se stavlja na svježe meso peradi podrijetlom iz zone zaštite koje nije namijenjeno drugoj državi članici na temelju članka 33. stavka 1. točke (b) mora biti u skladu sa sljedećim:

   (a) oblik i sadržaj:

   „XY” znači relevantnu oznaku zemlje iz odjeljka I. dijela B točke 6. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 853/2004, a „1234” znači broj odobrenja objekta iz točke 7. dijela B odjeljka I. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 853/2004.

   (b) dimenzije:

   — „XY” širine 8 mm

   — „1234” širine 11 mm

   — širina vanjskog promjera ne manje od 30 mm

   — debljina obruba kvadrata 3 mm

2. Oznaka koja se stavlja na svježe meso namijenjeno obradi u pogonu za preradu u skladu s člankom 33. stavkom 2. točkom (a) sastoji se od:

   (a) identifikacijske oznake iz Uredbe (EZ) br. 853/2004 s dodatnim dijagonalnim križem koji se sastoji od dvije ravne linije koje se sijeku u središtu žiga i koji omogućuje da podaci na njemu ostanu čitljivi; ili

   (b) ovalnog žiga, širine 6,5 cm i visine 4,5 cm, na kojemu moraju biti navedeni sljedeći podaci koji moraju biti jasno čitljivi:

   — u gornjem dijelu, puni naziv ili ISO oznaka države članice velikim tiskanim slovima;

   — u središtu, broj odobrenja klaonice;

   — u donjem dijelu jedna od sljedećih inicijala CE, EC, EF, EG, EK, EY, EO, ES, EU, EB, WE ili EZ;

   — dvije ravne crte koje se sijeku u središtu žiga tako da ne prekriju podatke;

   — slova moraju biti visine najmanje 0,8 cm, a znamenke najmanje 1 cm.

*PRILOG X.*

**TRAJANJE MJERA U ZONI ZAŠTITE**

(iz članka 39. ove Uredbe)

| Bolesti kategorije A | Najkraće trajanje mjera u zoni zaštite (članak 39. stavak 1.) | Dodatno trajanje mjera nadziranja u zoni zaštite (članak 39. stavak 3.) |
|---|---|---|
| Slinavka i šap | 15 dana | 15 dana |
| Infekcija virusom goveđe kuge | 21 dan | 9 dana |
| Infekcija virusom groznice Riftske doline | 30 dana | 15 dana |
| Infekcija virusom bolesti kvrgave kože | 28 dana | 17 dana |
| Infekcija s *Mycoplasma mycoides* podvrsta *mycoides*, mala kolonija (zarazna pleuropneumonija goveda) | 45 dana | nije primjenjivo |
| Ovčje i kozje boginje | 21 dan | 9 dana |
| Infekcija virusom kuge malih preživača | 21 dan | 9 dana |
| Zarazna pleuropneumonija koza | 45 dana | nije primjenjivo |
| Konjska kuga | 12 mjeseci | nije primjenjivo |
| Infekcija s *Burkholderia mallei* (maleus) | 6 mjeseci | nije primjenjivo |
| Klasična svinjska kuga | 15 dana | 15 dana |
| Afrička svinjska kuga | 15 dana | 15 dana |
| Visokopatogena influenca ptica | 21 dan | 9 dana |
| Infekcija virusom newcastleske bolesti | 21 dan | 9 dana |

*PRILOG XI.*

**TRAJANJE MJERA U ZONI NADZIRANJA**

(iz članaka 55. i 56. ove Uredbe)

| Bolesti kategorije A | Najkraće trajanje mjera u zoni nadziranja |
|---|---|
| Slinavka i šap | 30 dana |
| Infekcija virusom goveđe kuge | 30 dana |
| Infekcija virusom groznice Riftske doline | 45 dana |
| Infekcija virusom bolesti kvrgave kože | 45 dana |
| Infekcija s *Mycoplasma mycoides* podvrsta *mycoides*, mala kolonija (zarazna pleuropneumonija goveda) | 45 dana |
| Ovčje i kozje boginje | 30 dana |
| Infekcija virusom kuge malih preživača | 30 dana |
| Zarazna pleuropneumonija koza | 45 dana |
| Konjska kuga | 12 mjeseci |
| Infekcija s *Burkholderia mallei* (maleus) | nije primjenjivo |
| Klasična svinjska kuga | 30 dana |
| Afrička svinjska kuga | 30 dana |
| Visokopatogena influenca ptica | 30 dana |
| Infekcija virusom newcastleske bolesti | 30 dana |

*PRILOG XII.*

**POSTUPCI UZORKOVANJA I DIJAGNOSTIČKE METODE ZA BOLESTI AKVATIČNIH ŽIVOTINJA KATEGORIJE A**

1. Sljedeći postupci primjenjuju se za klinički pregled i prikupljanje uzoraka:

   (a) klinički pregled i uzorkovanje za laboratorijska ispitivanja moraju obuhvaćati:

      i. životinje akvakulture vrsta s popisa i koje pokazuju kliničke znakove relevantne bolesti kategorije A; i

      ii. životinje akvakulture koje su nedavno vjerojatno uginule od bolesti kategorije A na koju se sumnja ili koja je potvrđena; i

      iii. životinje akvakulture epidemiološki povezane životinjama kod kojih postoji sumnja na bolest kategorije A ili kod kojih je bolest kategorije A potvrđena.

   (b) najmanji broj uzoraka koji se prikuplja je:

| | Scenarij | | | |
|---|---|---|---|---|
| Vrsta životinja | Izvješće o povećanoj stopi uginuća | Uvođenje zaraženih životinja | Uočeni *post mortem* ili klinički znakovi | Sumnja na temelju drugih okolnosti |
| Mekušci (cijela životinja) | 30 | 30 | — | 150 |
| Rakovi | 10 | | 10 | 150 |
| Ribe | — | — | 10 | 30 |

   (c) u uzorkovanju mekušaca primjenjuju se sljedeći dodatni kriteriji:

      i. za uzorkovanje se odabiru životinje za koje se sumnja da su zaražene. Ako su u populaciji životinja za koje se sumnja da su zaražene prisutne vrste s popisa, za uzorkovanje se odabiru te vrste;

      ii. oslabljeni mekušci, mekušci na umoru ili svježe uginuli mekušci koji nisu u stanju raspadanja odabiru se prvi. Ako takvi mekušci nisu prisutni, odabrani mekušci moraju uključivati najstarije zdrave mekušce;

      iii. ako se u objektu za proizvodnju mekušaca upotrebljava više izvora vode, u uzorak se moraju uključiti mekušci iz svih izvora vode da bi se osigurala proporcionalna zastupljenost svih dijelova objekta u uzorku;

      iv. u uzorkovanju koje se provodi u skupini objekata za uzgoj mekušaca koji očigledno imaju jednak epidemiološki status u uzorak se uključuju mekušci iz reprezentativnog broja točaka uzorkovanja.

      Glavni čimbenici koje se uzima u obzir pri odabiru tih točaka uzorkovanja moraju biti uzgojna gustoća, strujanje vode, prisutnost vrsta s popisa, i prijemljivih vrsta i vektorskih vrsta, batimetrija i uzgojna praksa. U uzorak se uključuju prirodna staništa unutar ili u blizini objekata za uzgoj mekušaca.

   (d) u uzorkovanju rakova primjenjuju se sljedeći dodatni kriteriji:

      i. oslabljeni ili ugibajući rakovi vrsta s popisa odabiru se prvi. Ako takve životinje nisu prisutne, rakovi različitih godišta moraju u uzorku odabranih rakova biti proporcionalno zastupljeni;

      ii. ako se za proizvodnju rakova upotrebljava više od jednog izvora vode, u uzorak se moraju uključiti rakovi vrsta s popisa iz svih izvora vode da bi se osigurala proporcionalna zastupljenost svih dijelova objekta u uzorku;

      iii. ako je na temelju članka 102. točke (a) ove Uredbe potrebno prikupljanje uzoraka divljih populacija vrsta s popisa, broj i geografska rasprostranjenost točaka uzorkovanja moraju se odrediti tako da se osigura primjerena pokrivenost područja za koje se sumnja da je zaraženo.

      Točke uzorkovanja moraju biti reprezentativne za različite ekosustave u kojima se nalaze divlje prijemljive populacije, primjerice morski sustavi, sustavi ušća, riječni sustavi i sustavi jezera.

(e) za uzorkovanje riba primjenjuju se sljedeći dodatni kriteriji:

i. ako su prisutne, odabiru se oslabljene ribe, ribe s neuobičajenim ponašanjem ili svježe uginule ribe koje još nisu u stanju raspadanja. Ako takve životinje nisu prisutne, ribe različitih godišta vrsta s popisa moraju u uzorku odabranih riba biti proporcionalno zastupljene;

ii. ako se za proizvodnju riba upotrebljava više od jednog izvora vode, u uzorak se moraju uključiti ribe vrsta s popisa iz svih izvora vode da bi se osigurala proporcionalna zastupljenost svih dijelova objekta u uzorku;

iii. ako su prisutni kalifornijska pastrva (*Onchorynchus mykiss*) ili grgeč (*Perca fluviatilis*), za uzorkovanje se odabiru samo te vrste. Ako nisu prisutni ni kalifornijska pastrva ni grgeč, uzorak mora biti reprezentativan za sve ostale prisutne vrste s popisa u skladu s kriterijima iz točaka od (a) do (d);

iv. ako je na temelju članka 102. točke (a) ove Uredbe potrebno prikupljanje uzoraka divljih populacija vrsta s popisa, broj i geografska rasprostranjenost točaka uzorkovanja moraju se odrediti tako da se osigura primjerena pokrivenost područja za koje se sumnja da je zaraženo.

Točke uzorkovanja moraju biti reprezentativne i za različite ekosustave u kojima se nalaze divlje prijemljive populacije, primjerice morski sustavi, sustavi ušća, riječni sustavi i sustavi jezera.

(f) odabir organa koji će se uzorkovati, priprema, pohrana i slanje uzoraka u laboratorij moraju se provesti u skladu s preporukama referentnog laboratorija Europske unije za relevantnu bolest.

2. Uzorci se moraju ispitati u laboratoriju s pomoću dijagnostičkih metoda i postupaka koje je odobrio referentni laboratorij Europske unije za relevantnu bolest.

*PRILOG XIII.*

**NAJKRAĆE RAZDOBLJE MIROVANJA U ZAHVAĆENIM OBJEKTIMA AKVAKULTURE**

*Razdoblja mirovanja iz članka 81. i sinkroniziranog mirovanja iz članka 96. stavka 4. i 5. ove Uredbe*

| Bolest kategorije A | Najkraće razdoblje mirovanja u zahvaćenom objektu | Najkraće razdoblje sinkroniziranog mirovanja u zahvaćenim objektima u istoj zoni zaštite | Dodatni zahtjevi |
|---|---|---|---|
| Infekcija s *Mikrocytos mackini* | 6 mjeseci | 4 tjedna | mora obuhvaćati najhladnije razdoblje godine |
| Infekcija s *Perkinsus marinus* | 6 mjeseci | 4 tjedna | mora obuhvaćati najtoplije razdoblje godine |
| Infekcija virusom taurskog sindroma | 6 tjedana | 4 tjedna | mora obuhvaćati najtoplije razdoblje godine |
| Infekcija virusom žute glave rakova | 6 tjedana | 3 tjedna | mora obuhvaćati najtoplije razdoblje godine |
| *Epizootska hematopoetska nekroza* | 8 tjedana | 4 tjedna | mora obuhvaćati najtoplije razdoblje godine |

*PRILOG XIV.*

**KRITERIJI ZA USPOSTAVU ZONA OGRANIČENJA U POGLEDU BOLESTI AKVATIČNIH ŽIVOTINJA KATEGORIJE A**

1. Zone ograničenja kako su navedene u članku 85. moraju se uspostaviti za svaki slučaj pojedinačno uzimajući u obzir barem sljedeće čimbenike:

   (a) ukupni broj, ukupni postotak i distribucija uginuća mekušaca/rakova/riba u objektu ili skupini objekata za akvakulturu koji su zaraženi bolestima kategorije A;

   (b) relevantne informacije o premještanjima u zaražene objekte i iz njih;

   (c) udaljenost i gustoća susjednih objekata;

   (d) prisutnost divljih akvatičnih životinja;

   (e) sve informacije o mortalitetu, sumnji na bolest ili izbijanju bolesti u divljih akvatičnih životinja koje jesu ili bi mogle biti povezane s određenom bolesti kategorije A;

   (f) blizina objekata za preradu i vrste prisutne u tim objektima, posebno vrste s popisa;

   (g) uzgojne prakse koje se primjenjuju u zahvaćenim i susjednim objektima;

   (h) hidrodinamički uvjeti i drugi utvrđeni čimbenici od epidemiološke važnosti.

2. Za zemljopisno razgraničenje zona zaštite i zona nadziranja za bolesti kategorije A koje zahvaćaju mekušce i rakove primjenjuju se sljedeći najmanji zahtjevi:

   (a) zona zaštite mora se uspostaviti u neposrednoj blizini objekta ili skupine objekata za akvakulturu za koje je službeno potvrđeno da su zaraženi bolešću kategorije A i odgovara području utvrđenom u skladu s odgovarajućim hidrodinamičkim i epidemiološkim podacima;

   (b) zona nadziranja mora se uspostaviti izvan zone zaštite i odgovara području koje okružuje zonu zaštite, a utvrđeno je u skladu s odgovarajućim hidrodinamičkim ili epidemiološkim podacima.

3. Za zemljopisno razgraničenje zona zaštite i zona nadziranja za bolesti kategorije A koje zahvaćaju ribe primjenjuju se sljedeći najmanji zahtjevi:

   (a) zona zaštite mora se uspostaviti oko objekta u kojem je potvrđena epizootska hematopoetska nekroza (EHN). Ta zona odgovara:

      i. u obalnim područjima: području u krugu polumjera od najmanje jednog plimnog dosega ili najmanje pet kilometara, ovisno o tome što je veće, sa središtem u objektu u kojem je službeno potvrđena infekcija EHN-om odnosno istovjetnom području određenom u skladu s odgovarajućim hidrodinamičkim ili epizootiološkim podacima;

      ii. u kopnenim područjima: cijelom području vodenog sliva objekta u kojem je službeno potvrđena infekcija EHN-om. Nadležno tijelo može ograničiti proširenje zone na dijelove područja vodenog sliva ili na područje objekta, pod uvjetom da to ne ugrožava sprečavanje širenja bolesti;

   (b) nadležno tijelo mora uspostaviti zonu nadziranja izvan zone zaštite te zona nadziranja mora:

      i. u obalnim područjima: odgovarati području preklapanja plime i oseke koje okružuje zonu zaštite; ili području koje okružuje zonu zaštite i nalazi se unutar kruga polumjera 10 km od središta zone zaštite; ili istovjetnom području određenom u skladu s odgovarajućim hidrodinamičkim ili epidemiološkim podacima;

      ii. u kopnenim područjima: mora biti prošireno područje izvan uspostavljene zone zaštite.

*PRILOG XV.*

**PROGRAM NADZIRANJA I TRAJANJE MJERA KONTROLE U ZONI NADZIRANJA ZA BOLESTI ŽIVOTINJA AKVAKULTURE KATEGORIJE A**

(iz članaka 98. i 101. ove Uredbe)

1. **Program nadziranja**

Objekti i skupine objekata akvakulture u kojima se u zoni nadziranja drže vrste s popisa moraju se podvrgnuti nadziranju kako je propisano u članku 98. da bi se provjerilo postoji li infekcija relevantnom bolešću kategorije A. Nadziranje mora uključivati veterinarske posjete, uključujući uzorkovanje iz proizvodnih jedinica. Ti posjeti provodi nadležno tijelo u skladu s tablicama 1. i 2.

Kriteriji utvrđeni u točki 1. Priloga XII. primjenjuju se u uzorkovanju ovisno o vrsti.

*Tablica 1.*

**Program nadziranja koji obuhvaća veterinarske posjete i uzorkovanja u objektima i skupinama objekata radi otkrivanja bolesti akvatičnih životinja kategorije A, osim epizootske hematopoetske nekroze**

| Bolest kategorije A | Broj veterinarskih posjeta po godini | Broj laboratorijskih ispitivanja po godini | Broj životinja u uzorku | Razdoblje godine za uzorkovanje | Razdoblje boravka uzorkovanih životinja u objektu |
|---|---|---|---|---|---|
| Infekcija s *Mikrocytos mackini* | 1 | 1 | 150 | Kada je poznato da je prevalencija infekcije najveća ili od travnja do svibnja, nakon razdoblja od 3–4 mjeseca kad je temperatura morske vode niža od 10 °C | 4 mjeseca |
| Infekcija s *Perkinsus marinus* | 1 | 1 | 150 | Kada je poznato da je prevalencija infekcije najveća ili u rujnu, listopadu ili studenome | 4 mjeseca |
| Infekcija virusom taurskog sindroma | 2 | 2 | 150 | U razdoblju godine kada je vjerojatno da će temperatura vode dosegnuti najvišu godišnju razinu | 2 mjeseca |
| Infekcija virusom žute glave rakova | 2 | 2 | 150 | U razdoblju godine kada je vjerojatno da će temperatura vode dosegnuti najvišu godišnju razinu | 2 mjeseca |

*Tablica 2.*

**Posebni program nadziranja koji obuhvaća veterinarske posjete i uzorkovanja u objektima radi otkrivanja epizootske hematopoetske nekroze (EHN) akvatičnih životinja** ([1])

| Vrsta objekta | Broj veterinarskih pregleda po godini (dvije godine) | Broj uzorkovanja po godini (dvije godine) | Broj riba u uzorku | |
|---|---|---|---|---|
| | | | Broj riba u razvoju | Broj riba iz matičnog jata ([2]) |
| (a) Objekti s matičnim jatom | 2 | 2 | 150 (prvi i drugi pregled) | 150 (prvi ili drugi pregled) |
| (b) Objekti samo s matičnim jatom | 2 | 1 | 0 | 150 ([2]) (prvi ili drugi pregled) |
| (c) Objekti bez matičnog jata | 2 | 2 | 150 (prvi i drugi pregled) | 0 |
| Najveći broj riba u skupnom uzorku: 10 | | | | |

([1]) Uzorkovanje za laboratorijsko ispitivanje provodi se kad je temperatura vode između 11 i 20 °C. Zahtjev koji se odnosi na temperaturu vode mora se primjenjivati i na veterinarske preglede. U objektima u kojima temperatura vode tijekom godine ne dosiže 11 °C uzorkovanje i veterinarski posjeti moraju se provesti kad je temperatura vode najviša.

([2]) Uzorci iz matičnog jata ne smiju sadržavati gonadne tekućine, ikru ili jajne stanice jer nema dokaza da infekcija EHN-om uzrokuje infekciju reproduktivnog sustava.

2. **Trajanje mjera kontrole bolesti u zoni nadziranja**

| Bolest kategorije A | Najkraća razdoblja nadziranja |
|---|---|
| Infekcija s *Mikrocytos mackini* | 3 godine |
| Infekcija s *Perkinsus marinus* | 3 godine |
| Infekcija virusom taurskog sindroma | 2 godine |
| Infekcija virusom žute glave rakova | 2 godine |
| *Epizootska hematopoetska nekroza* | 2 godine |

Ako je razdoblje nadziranja isteklo i nije otkrivena nova infekcija relevantnom bolešću kategorije A, mjere u zoni nadziranja ukidaju se kako je propisano u članku 101. ove Uredbe.